

4.3
BENT KLAUSHOLT
Skivevej 50
7830 Vinderup

Dato: 29-09-2010
Sagsnr.: 037895-2008
Henv. til: Nina Karner
Tlf.: 96 11 78 18

§ 12 MILJØGODKENDELSE

af kvægbruget
Øster Kjellerup

Skivevej 50, 7830 Vinderup

Beliggende på matr. nr. 1b Landting Hede, Ejsing m.fl.

**MILJØGODKENDELSE ER MEDDELT I
HENHOLD TIL LOV NR. 1486 AF
4/12-2009 OM MILJØGODKEN-
DELSE M.V. AF HUSDYRBRUG.**

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN.....	5
IKKE TEKNISK RESUMÉ.....	6
MEDDELELSE OM GODKENDELSE.....	7
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	8
GENERELLE FORHOLD.....	8
Dokumentation	8
Frist for udnyttelse af godkendelse	8
Ansøger og ejerforhold	8
Ophør af husdyrbruget	8
HUSDYRBRUGETS ANLÆG.....	9
Det ansøgte husdyrhold	9
Stalde.....	9
Rengøring af staldanlæg	9
Foder.....	9
Ensilage og markstakke	10
Døde dyr	11
Opbevaring af flydende husdyrgødning	11
Påfyldning af gyllevogne	11
Lugt	11
Transport.....	12
Støj.....	12
Støv.....	12
Spildevand	12
Skadedyr	13
Driftsforstyrrelser eller uheld.....	13
Miljø- og ressourcestyring	13
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER.....	14
Tilført husdyrgødning	14
Sædskilte	14
Udbringning af husdyrgødning	14
Fosfor.....	14
Forebyggelse af forurening af vandmiljøet	15
Arter på habitatdirektivets bilag IV	15
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD.....	16
KLAGEVEJLEDNING	16
OFFENTLIGGØRELSE	16
RETSBESKYTTELSE	18
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN.....	18
OPLYSNINGER OM GRUNDLAG FOR MILJØGODKENDELSEN	19
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	20
GENERELLE FORHOLD.....	20
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	<i>21</i>
<i>Lokalisering og planmæssige forhold</i>	<i>21</i>
<i>Landskabelige og kulturhistoriske områder.....</i>	<i>23</i>
<i>Ophør af husdyrbruget.....</i>	<i>25</i>
<i>Alternative muligheder.....</i>	<i>25</i>
<i>BAT – bedste tilgængelige teknik</i>	<i>25</i>
HUSDYRBRUGETS ANLÆG.....	26
<i>Det ansøgte husdyrhold.....</i>	<i>26</i>
<i>Stalde.....</i>	<i>26</i>
BAT i staldanlæg	27
Ventilation	30
Rengøring af staldanlæg	30

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

<i>Foder</i>	30
<i>Opbevaring af ensilage</i>	31
<i>Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning</i>	32
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i>	33
BAT til opbevaring af flydende husdyrgødning	34
Påfyldning af gyllevogne	35
<i>Fyringsanlæg</i>	35
<i>Olietanke</i>	36
<i>Affald</i>	36
<i>Sprøjtemidler, kemikalier og medicin</i>	37
<i>Spildevand</i>	38
<i>Skadedyr</i>	39
<i>Opbevaring af døde dyr</i>	40
<i>Ammoniakfordampning fra anlægget</i>	40
<i>Lugtgener fra anlægget</i>	41
<i>Transport til og fra anlægget</i>	43
<i>Støjgener fra anlægget</i>	44
<i>Støvgener fra anlægget</i>	45
<i>Lysgener fra anlægget</i>	45
<i>Driftsforstyrrelser eller uheld</i>	46
<i>Renere teknologi og ressourcestyring</i>	47
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	49
<i>Arealer</i>	49
<i>Husdyrgødning</i>	51
Udbringning af husdyrgødning	52
Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning	54
<i>Sædskifte</i>	55
<i>Grundvand</i>	55
<i>Bilag IV-arter</i>	55
<i>Generelle betragtninger for Natura 2000-områder</i>	56
<i>Beskrivelse af Sønderlem Vig og udpegningsgrundlag</i>	57
Udpegningsgrundlaget	57
Regionplanens målsætning	58
Tilstand	58
Næringsstoffer	59
<i>Beskrivelse af Venø Sund og udpegningsgrundlaget</i>	62
Udpegningsgrundlaget	62
Regionplanens målsætning	63
Tilstand	63
Næringsstoffer	65
<i>Husdyrbrugets fosforudledning</i>	67
<i>Husdyrbrugets nitratudledning</i>	71
<i>Samlet vurdering af Natura 2000-områderne Venø Sund og Sønderlem Vig</i>	71
<i>Grundlaget for forhåndsvurderingen</i>	72
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	72
BILAG 1 – OVERSIGTSKORT MED HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG AREALER	73
BILAG 2 – HUSDYRBRUGETS ANLÆG OG NABOER	74
BILAG 3 (1/2) – HUSDYRBRUGETS INDRETNING	75
BILAG 3 (2/2) – HUSDYRBRUGETS INDRETNING	76
BILAG 4 – ENSILAGEPLADSER MED UDSPRINKLING	77
BILAG 5 – DISPENSATIONSANSØGNING ENSILAGEPLADS	78
BILAG 6 – BEREDSKABSPLAN	82
BILAG 7 – GYLLETRANSPORTRUTER	91
BILAG 8 – NATUROMRÅDER OMKRING HUSDYRBRUGETS ANLÆG	92
BILAG 9 – UDBRINGNINGSAREALER OG OPLANDE	93
BILAG 10 – NORDLIGE AREALER MED VANDLØB M.M.	94
BILAG 11 – MELLEMLIGE AREALER MED VANDLØB	95

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

BILAG 12 – SYDLIGSTE AREALER MED VANDLØB	96
BILAG 13 – LAVBUNDSAREALER	97
BILAG 14 – RISIKOOMRÅDER FOR NITRATUDVASKNING (NITRATKLASSE)	98
BILAG 15 – HABITATOMRÅDER, BUFFERZONER OG FAUNAPASSAGE PÅ UDSPREDNINGSAREALER	99
BILAG 16 – DRIFTSJOURNAL.....	100

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Stamblad for virksomheden

Godkendelsesdato:	29. september 2010
Godkendelse hjemmel, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	§ 12 - over 250 DE
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	BENT KLAUSHOLT
CVR-nr. / P-nr.	10975832 / 1000161954
Husdyrbrugets adresse	Skivevej 50, Kjellerup, 7830 Vinderup
Husdyrbrugets telefonnumre	97 44 60 23 / 22 17 61 23
Husdyrbrugets kontaktperson(er)	Bent Klausholt, Skivevej 50, 7830 Vinderup
Matrikel	1b Landting Hede, Ejsing m.fl.
CHR nr.	54631
(i)-mærket, bek. 1640 / 13/12-2006	Ja
Ejendomsnr.	661-186870
Husdyrbrugets konsulent	Karen V. Thomasen, Heden og Fjorden, Nupark 47, 7500 Holstebro – kvt@hflc.dk , tlf: 96 29 66 66
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune Nupark 51, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 96 11 75 63

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har den 28. november 2008 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrbruget på Skivevej 50, 7830 Vinderup. Husdyrbruget bliver større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC-direktivet². Dette betyder bl.a. at ansøgning om og forslag til miljøgodkendelse af husdyrbruget skal offentliggøres.

Ansøgningen har været annonceret i Holstebro Onsdag i perioden fra den 20. januar 2010 til den 3. februar 2010. Forslag til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i perioden fra den 11. august 2010 til den 22. september 2010.

Husdyrbruget er ikke tidligere miljøgodkendt. Ringkjøbing Amt har den 4. juli 2006 udført VVM-screening, og truffet afgørelse om ikke VVM-pligt til en udvidelse af dyreholdet på Skivevej 50, til: 170 malkekøer, 30 småkalve (0-6 mdr.), 114 kvier (6-27 mdr.) og 85 tyrekalve (40-54 kg), alle af tung race. I 2006 svarede dette dyrehold til 249,7 DE. Med de ændrede definitioner af dyreenheder i 2009 svarer dyreholdet til 292,8 DE.

Der er ansøgt om udvidelse af dyreholdet fra de nuværende 292,8 DE til 423,6 DE fordelt på 220 malkekøer, 53 småkalve (0-6 mdr.), 166 kvier (6-25 mdr.) og 110 tyrekalve (40-55 kg), alle af tung race, samt 1 årshest under 300 kg.

I forbindelse med udvidelsen etableres der ca. 3.600 m² nye ensilagepladser med ud-sprinklingsanlæg til overfladevand. Der er desuden opført et kælvningsafsnit mellem de eksisterende bygninger. Den ene gyllebeholder forsynes med teltoverdækning.

Ammoniakfordampningen fra husdyrbrugets stalde og gødningslagre reduceres ved udvidelsen med 12 kg N/år, ved at anvende et foder med lavere indhold af protein, og overdække den ene gyllebeholder. Der vurderes ikke at være væsentlige gener fra husdyrbruget for omgivelserne, i form af lugt, støj, støv m.m.

Der afgives gylle til gyllemodtagere, som omfattes af selvstændige § 16 miljøgodkendelser. De øvrige udbringningsarealer ligger i oplandet til Venø Sund og Sønderlem Vig, og der er derfor stillet vilkår om bl.a. fosforbalance på en del af arealet, samt vilkår om 4 % ekstra efterafgrøder, idet arealerne ligger i nitratklasse I.

¹ Lov nr. 1572 af 20/12-2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Dir. om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Rådets direktiv 2008/1/EF.

Meddelelse om godkendelse

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der gælder for udvidelse af husdyrbruget.

Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Husdyrbruget er dermed også omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC-direktivet. Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for virksomhedens forhold til det eksterne miljø. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter, der hører under husdyrbruget. Der drives ikke bivirksomhed på husdyrbruget.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed den 29. september 2010 godkendelse til den ansøgte produktion af 220 malkekøer, 53 småkalve (0-6 mdr.), 166 kvier (6-25 mdr.) og 110 tyrekalve (40-55 kg), alle af tung race, samt 1 årshest under 300 kg, på husdyrbruget Øster Kjellerup beliggende på matr. nr. 1b Landting Hede, Ejsing m.fl., Skivevej 50, Kjellerup, 7830 Vinderup.

Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning, tilsyn på husdyrbruget og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Miljøklagenævnets afgørelser og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

Miljøgodkendelsen er delt op i en særlig godkendelse af anlæg (bygninger, dyrehold, gødningsanlæg og andre faste installationer), og en særlig godkendelse af arealerne. Arealgodkendelsen omfatter alle ejede og forpagtede udbringningsarealer under husdyrbruget samt aftaler om afsætning af husdyrgødning til tredjemand. De to godkendelser kan reguleres uafhængigt af hinanden. Under generelle vilkår er stillet vilkår, der er gældende for både anlægs- og arealdelen.

På Holstebro Kommunes vegne

Nina Karner
Agronom

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Miljøgodkendelsens vilkår

Generelle forhold

Dokumentation

1. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne godkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
2. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Opgørelse af f.eks. husdyrholdets størrelse, affaldsregistrering og –bortskaffelse, mark- og gødningsplaner m.v., samt driftsjournaler (jf. bilag 16), skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor for de seneste fem år.

Frist for udnyttelse af godkendelse

3. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen.

Ansøger og ejerforhold

4. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter at ændringen har fundet sted.

Ophør af husdyrbruget

5. Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes, ensilage-markstakke og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager. Såfremt driftsbygninger ikke er nødvendige eller brugbare til landbrugsformål, kan Holstebro Kommune kræve, at bygningerne rives ned, og materialet bortskaffes til genanvendelse eller lignende. Omkostninger i forbindelse hermed påhviler husdyrbruget.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

6. Husdyrbruget har pr. planår (1/8-31/7) maksimalt godkendelse til følgende dyrehold:

Dyreart og dyretype	Ansøgt produktion	
	Antal	DE
Malkekøer, st. race	220	327,8
Kvier (6-27 mdr.), st. race		
Kvier (6-25 mdr.), st. race	166	80,2
Småkalve (0-6 mdr.), st. race	53	14,3
Tyrekalve 40-55 kg, st. race	110	1,1
Årsheste under 300 kg	1	0,2
i alt		423,6 DE

Dyreholdet skal etableres i de staldanlæg, der er angivet i skema 2. Dyreholdet skal opgøres for hvert planår.

Stalde

- Spaltearealet skal skrubes minimum hver 4. time. Skrabere skal rengøres og vedligeholdes og herunder skal gummilister udskiftes jævnlige. Udskiftning og vedligehold af skrabere skal noteres i driftsjournalen bilag 16.
- Der skal strøs halm i tilstrækkelig mængde, i dybstrøelsesafsnittet i stald 1.1.1 og i stald 1.1.2, således at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

Rengøring af staldanlæg

- Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres at staldafsnit holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene. Rengøring af stalde skal noteres i driftsjournalen (bilag 16).

Foder

- Den samlede foderration til husdyrbrugets malkekøer må i gennemsnit over en 3-årig periode maksimalt indeholde 168 gram total råprotein pr. foderenhed (FE). Foderkorrektionen skal fremgå af gødningsregnskabet som indberettes til Plantedirektoratet.
- Der skal udarbejdes foderplaner, der indeholder oplysninger om indholdet af total råprotein i foderet. Foderplaner skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

12. Grovfodermidler bortset fra frisk græs, der udgør mere end 10 % FE/malkeko/dag, skal analyseres for indholdet af total råprotein. Analysen skal foretages af et akkrediteret laboratorium. Resultatet af analysen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
13. For indkøbte fodermidler skal følge- og indlægssedler opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
14. Endagsfoderkontrol (EFK) skal foretages mindst fire gange om året og skal indeholde en beregning af indholdet af total råprotein i foderet til malkekøer. Resultatet af endagsfoderkontrollen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ensilage og markstakke

15. Ensilage og komposteret dybstrøelse, der opbevares i markstak, må ikke placeres på arealer, der skrånere mere end 6° mod vandløb og søer. Der skal minimum gå 5 år imellem, der placeres markstakke på et givent areal. Markstakke må ikke placeres på drænede jorde eller lavbundsjarde uden okker, dvs. mark 4-0, 5-0, 8-0, 9-0, 12-2, 21-0, 36-0, 37-0 40-0, 41-0, 44-0, 51-0, 54-0, 57-0, Obj-110, obj 111, Obj-113 og Obj-114. I de tilfælde, hvor ensilage eller komposteret dybstrøelse placeres i markstak, skal tidspunkt og placering noteres og indtegnes på et målefast kortbilag i driftsjournalen (bilag 16).

Placeringen af markstakke skal overholde nedenstående afstandskrav:

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg, herunder markvandingboringer	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Spild og kasseret materiale fra markstakke skal fjernes løbende (minimum en gang om ugen) og altid før varslet regn og opbevares overdækket med plast eller lignende på møddingsplads, i gyllebeholder eller ensilagesilo for at forhindre lugtgener eller anden forurening.

Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller –siloe skal løbende fjernes og opbevares i en container eller tom køresilo.

16. Der skal indgives ansøgning til Holstebro Kommune om flytning af den private fællesvej ved de ansøgte ensilagesiloer, som beskrevet i ansøgningen, senest samtidig med ansøgning om byggetilladelse til ensilagepladser. Såfremt der gives tilladelse hertil, skal vejen flyttes inden ensilagesiloerne opføres.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

17. Regnvand fra ensilagepladserne skal ledes til separat opsamlingsbrønd, hvorfra det skal pumpes til et bevokset udsprinklingsområde. Udsprinklingsanlægget skal opføres i henhold til gældende byggeblad nr. 103.09-05, og dimensioneres til 4000 m² opsamlingsareal.

Døde dyr

18. Kadaverpladsen skal placeres og indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

19. Gyllebeholder nr. 1.1.5 (byggeår 2000, volumen 2.490 m³) skal senest 1 år efter meddelelse af godkendelsen overdækkes med fast overdækning med korrosionssikring, som sikrer mod indvendig korrosion af gyllebeholderen.
20. Teltoverdækningen må kun stå åben i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholder. Teltoverdækningen må dog højst stå åben 24 timer i træk.
21. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden 1 uge efter skadens opståen.
22. Eventuelle skader på teltoverdækningen noteres i driftsjournalen (bilag 16) med dato for skaden og dato for reparation af denne. Såfremt teltoverdækningen står åben længere end angivet i vilkår 20 noteres dette i driftsjournalen med angivelse af årsag til dette.
23. Gyllebeholdere skal minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal, jf. bilag 16.

Påfyldning af gyllevogne

24. Såfremt Holstebro Kommune skønner, at der opstår spild fra påfyldning af gyllevogne og lignende, kan der stilles krav om, at påfyldning og lignende skal foregå på en plads, med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

Lugt

25. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde, gødningsoplæg m.v., der vurderes at være væsentligt større end, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Transport

- 26.** Transport af husdyrgødning skal enten ske uden om Ejsing by, eller i lukket tankvogn eller gyllevogn med slangedryppestop og spildbakke, mellem kl. 8 og kl. 16.
- 27.** Transport til og fra ejendommen skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.

Støj

- 28.** Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter - målt udendørs - til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A), må ved nabobeboelse* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

- 29.** Ved klage over støj fra husdyrbruget, kan kommunen anmode om, at der indsendes dokumentation for overholdelse af støjkrav. Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i husdyrbrugets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklender kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industri-støj.

Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkår 28 ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjbergningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Støv

- 30.** Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal.

Spildevand

- 31.** Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og drænen ved overfladeafstrømning.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Skadedyr

- 32.** Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen/skadedyrsbekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

Driftsforstyrrelser eller uheld

- 33.** Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende og minimum 1 gang årligt opdateres. Seneste dato for opdatering skal fremgå af beredskabsplanen. Beredskabsplanen skal indeholde et kort med placering af drænbrønde, hvor gylle kan opsuges.

Miljø- og ressourcestyring

- 34.** Husdyrbruget skal minimum en gang i kvartalet føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof.
- 35.** Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk forsvarelig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.

Husdyrbruget skal i forbindelse med tilsyn redegøre for muligheden for at indføre rene teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Følgende områder forventes at indgå i redegørelsen:

- Metoder/management til reducere af fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
- Tiltag til reduktion af kvælstofudledning og fosforoverskud.
- Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til minimering heraf.
- Reparations- og vedligeholdelsesplaner
- Affaldsreducerende tiltag

- 36.** Hele husdyrbruget skal indenfor 1 år efter meddelelse af godkendelsen være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Gennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold, samt mulighederne for anvendelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, maskinel og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. Herunder skal undersøges muligheden for etablering af bevægelsessensorstyret belysning. Husdyrbruget skal efter ovenstående gennemgang gennemgås minimum hvert 5. år. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Kontroller inkl. rapport

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

skal vedlægges driftsjournalen.

- 37.** Mælkekøleanlægget skal løbende og minimum 1 gang om året kontrolleres og vedligeholdes, så det altid kører energimæssigt optimalt. Kontrollen skal noteres i driftsjournalen. Driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i 5 år.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

- 38.** Godkendelsen omfatter kun de ansøgte udbringningsarealer, der fremgår af kortbilag.

Tilført husdyrgødning

- 39.** Der må hvert planår (1/8-31/7) maksimalt tilføres husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 323,59 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af Skema 10, og således at der på husdyrbrugets udbringningsareal ikke udbringes mere end 2,3 DE/ha.
- 40.** Der skal afsættes husdyrgødning svarende til 94 DE i kvæggylle, eller minimum så meget, at godkendelsens øvrige vilkår er overholdt.

Sædskifte

- 41.** Der skal etableres efterafgrøder på udspretningsarealerne svarende til 5 procentpoint mere end Plantedirektoratets pligtige efterafgrødekrav. Efterafgrøderne skal fremgå af det indberettede gødningsregnskab. Græsarealer i omdrift må kun pløjes i perioden 1. marts til 1. juni.

Udbringning af husdyrgødning

- 42.** Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener, ammoniakfordampning og støj begrænses. Udbringning skal så vidt muligt ske på hverdage indenfor normal arbejdstid.

Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.

Fosfor

- 43.** Mark 4-0, 5-0, 8-0, 9-0, 12-2, 21-0, 36-0, 37-0, 40-0, 41-0, 44-0, 51-0, 54-0, 55-0, 57-0, Obj-110, obj 111, Obj-113 og Obj-114 skal dyrkes med fosforbalance, hvis der ikke er dokumenteret ledig fosforbindingskapacitet i jorden jf. vilkår 44. Fosforbalance skal dokumenteres, f.eks. ved gødningsregnskab, gødnings- og markplaner. Fosforbalancen skal udarbejdes af husdyrbruget og skal opgøres som forskellen mellem den tilførte mængde fosfor og den mængde fosfor, som fraføres med afgrøderne. Vilkåret gælder enhver planperiode efter 1. august 2012.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- 44.** Hvis markerne nævnt i vilkår 43 ikke dyrkes med fosforbalance, skal der være dokumenteret ledig fosforbindingskapacitet på de pågældende marker. For humusjordene som findes på mark 12-2, 55-0, 57-0, Obj-113 og Obj-114 skal der udtages prøver, som analyseres for forholdet mellem bikarbonat-dithionite ekstarherbart jern og fosfor, og dette skal være større end 20, for at der er dokumenteret ledig fosforbindingskapacitet i markerne. For de øvrige marker skal det gennemsnitlige fosfortal være mindre end Pt 4, for at der er dokumenteret ledig fosforbindingskapacitet. Analyser / fosfortal må maksimalt være fem år gamle. Jordprøver til analyse skal udtages for hver 5 hektar markareal. Fosfortallene skal fremgå af et kortbilag over markerne, og anføres for hver mark. Kortbilag over markplan, med analyser for fosfortal, skal vedlægges driftsjournalen bilag 16.

Forebyggelse af forurening af vandmiljøet

- 45.** Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne, samt på skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning.
- 46.** Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder og skal foretages så tæt som muligt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstofoptag og størst vækst. Ved afgrødehøjde under 10 cm skal husdyrgødning udbringes under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.
- 47.** Der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende.

Arter på habitatdirektivets bilag IV

- 48.** Såfremt der registreres forekomst af bilag IV arter på arealerne, kan Holstebro Kommune derefter stille krav om 10 meter brede udyrkede bræmmer om de relevante læhegn, markskel, vandhuller og lign.

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Afgørelsen om godkendelse er truffet i medfør af § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 4. december 2009.

Afgørelsen om godkendelse kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 27. oktober 2010 kl. 15.00 påklages til Miljøklagenævnet. Ved klage over godkendelsen kan Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er orienteret ved annonce i Holstebro Onsdag den 29. september 2010.

Eventuel klage over miljøgodkendelsen, skal indgives skriftligt og skal stiles til Miljøklagenævnet, Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Nupark 51, 7500 Holstebro eller pr. mail til teknik.miljoe@holstebro.dk. Klagen videresendes derefter til Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

Der gøres opmærksom på, at en klage ikke har opsættende virkning for udnyttelsen af godkendelsen, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsestidspunktet. I tilfælde af at afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Bent Klausholt, Skivevej 50, 7830 Vinderup (ansøger)

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse samt miljøgodkendelse er sendt til:

- Karen V. Thomasen, Heden og Fjorden Landbrugscenter, kvt@hflc.dk (ansøgers rådgiver)
- Danmarks Naturfredningsforening – Holstebro – V/Ole Primdahl, Vindelevgård 192, 7830 Vinderup
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk;
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. E-post: post@rin.mim.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, enie@akademiaarhus.dk

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Jens K. Thygesen, jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/ Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V, E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland), E-post: holstebro@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum. E-post: niels.terkildsen@holstebro-museum.dk

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse, uden miljøgodkendelse, er sendt til:

- Ninon Lawaetz, Benula Lodge, Cannich IV 47 LX, Scotland (ejer af naboejendom Skivevej 52)
- Ole Lenler-Eriksen, Kildevej 2A, 7470 Karup J (bortforpagter)
- Peter Lenler-Eriksen, Skivevej 85, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Hans-Anton Lenler-Eriksen, Gjellerupbakken 21, 7400 Herning (bortforpagter)
- Jane Lenler-Eriksen, Danmarksgade 26, 8900 Randers C (bortforpagter)
- Anna Kathrine Pilgaard, Lauhedevvej 4, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Anders Hougaard Sørensen, Skivevej 81, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Jens Kærgaard Andersen, Egebjergvej 18, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Kirsten Grønne Kastrup og Bruno Kaastrup, Skivevej 28, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Anette Djørup Gregersen og Morten Gregersen, Lauhedevvej 27, 7830 Vinderup (Gyllemodtager)
- Grethe Byskov Jensen, Skivevej 48, 7830 Vinderup (Gyllemodtager og nabo)

I perioden 11. august – 22. september 2010 har forslag til afgørelse været i offentlig høring. Forslaget er annonceret i Holstebro Onsdag, på Holstebro Kommunes hjemmeside og er sendt til nedenstående:

- Bent Klausholt, Skivevej 50, 7830 Vinderup (ansøger)
- Karen V. Thomasen, Heden og Fjorden Landbrugscenter, kvt@hflc.dk (ansøgers rådgiver)
- Ninon Lawaetz, Benula Lodge, Cannich IV 47 LX, Scotland (ejer af naboejendom Skivevej 52)
- Jane Østergaard Lenler-Eriksen, Kildevej 2A, 7470 Karup J (bortforpagter)
- Peter Lenler-Eriksen, Skivevej 85, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Hans-Anton Lenler-Eriksen, Gjellerupbakken 21, 7400 Herning (bortforpagter)
- Jane Lenler-Eriksen, Danmarksgade 26, 8900 Randers C (bortforpagter)
- Anna Kathrine Pilgaard, Lauhedevvej 4, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Anders Hougaard Sørensen, Skivevej 81, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Jens Kærgaard Andersen, Egebjergvej 18, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Kirsten og Bruno Kaastrup, Skivevej 28, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Anette Djørup Gregersen og Morten Gregersen, Lauhedevvej 27, 7830 Vinderup (Gyllemodtager)
- Grethe Byskov Jensen, Skivevej 48, 7830 Vinderup (Gyllemodtager og nabo)
- Danmarks Naturfredningsforening – Holstebro – V/Ole Primdahl, Vindelevgård 192, 7830 Vinderup
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk;
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. E-post: post@rin.mim.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvvej 18, 8240 Risskov, enie@akademiaarhus.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Jens K. Thygesen, jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/ Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V, E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland), E-post: holstebro@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum. E-post: niels.terkildsen@holstebro-museum.dk

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

I 6 ugers høringsperioden er der ikke indkommet bemærkninger.

Inddragelse af offentligheden er sket gennem annoncering af modtagelse af ansøgning i Holstebro Onsdag i perioden 20. januar 2010 til den 3. februar 2010. I foroffentlighedsperioden er der ikke indkommet bemærkninger.

Retsbeskyttelse

Godkendelsen omfatter hele produktionen på adressen Skivevej 50, 7830 Vinderup, samt de udbringningsarealer (ejede og forpagtede), der er nævnt og behandlet i godkendelsen.

I 8 år efter godkendelsens offentliggørelse, er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug nr. 1486 af 4/12-2009 hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. 294 af 31/03 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i år 2018.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen træder i kraft den 29. september 2010. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Udnyttelse af godkendelsen

Der er stillet vilkår om, at godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet senest 2 år efter godkendelsens meddelelse.

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Oplysninger om grundlag for miljøgodkendelsen

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og bl.a. følgende af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer:

- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen,
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder,
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder,
- Vejledning nr. 4/1997 om miljøgodkendelse af husdyrbrug,
- Vejledning nr. 97/2002 om husdyrhold og arealkrav,
- Vejledning nr. 9795/2005 om rotter,
- Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

samt

- Miljøcenter Fyn/Trekantområdets "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde". 2. udgave udarbejdet maj 2002.
- IPPC Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, juli 2003.
- Statens Skadedyrslaboratorium rapport nr. 3 / 2002. Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr.

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og anordninger – hvis disse regler er skærpede i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan bl.a. findes på www.retsinfo.dk.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt, dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det bl.a. sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at transport til og fra husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

I det efterfølgende vil det ansøgte husdyrbrug blive vurderet iht. ovenstående i det omfang det er relevant.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ANSØGER OG EJERFORHOLD

Bent Klausholt ejer og driver husdyrbruget på Skivevej 50, 7830 Vinderup under CVR nr. 10975832. Husdyrbruget drives som et selvstændigt husdyrbrug, uden nogen form for samdrift med andre ejendomme, herunder andre ejede ejendomme. Den drifts- og miljøansvarlige på husdyrbruget er Bent Klausholt. Den drifts- og miljøansvarlige har pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om godkendelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med.

Der stilles vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Bedriften ligger cirka 3,2 km nordøst for byen Ejsing, og 1,2-2,5 km øst for bebyggede områder ved Egebjerg og Øster Egebjerg. I området syd og øst for husdyrbruget ligger skov- og naturområder, bl.a. Estvadgård Plantage, Havris Hede, Skånsø og Tranemose. Ca. 3 km nordvest for husdyrbruget ligger Sønder Lem Vig. Husdyrbrugets beliggenhed fremgår af bilag 1 og 2.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.
 Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.
 Kommuneplan: Husdyrbruget er beliggende i jordbrugsområde.

Afstand fra staldanlæg og lign. til nærmeste naboer og byzone m.v.	Afstand
Nærmeste nabo (Skivevej 48) – krav 50 meter	150 m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter) - Industriareal ved Tværmose - Kommunegrænsen til Skive Kommune	2,4 km 900 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende (krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter) - Boligområde ved Landtingvej, Ejsing - Kommunegrænsen til Skive Kommune	3,9 km 900 m
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren (krav 300 meter) - Egebjergvej 3 - Kommunegrænsen til Skive Kommune	1,7 km 900 m

Afstand fra hele anlægget til nærmeste naturområder:	Afstand
Højmosen (i Estvadgård Plantage, vest for Flyndersø)	5 km
Lobeliesø (Skørsø)	1000 m
Hede større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder	131 m
Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder	3,5 km
Hede, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	1,8 km

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Afstand fra hele anlægget til nærmeste naturområder:	Afstand
Overdrev, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	7,3 km
Ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnållalger og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder *	1000 m

* Disse søtyper er endnu ikke fuldstændigt kortlagt, hvorfor den nærmeste § 3 sø indenfor internationalt beskyttelsesområde er angivet.

Anlægget ligger mindre end 300 meter fra en § 3 hede større end 10 ha, og udvidelsen/ændringen må derfor, jf. § 7 stk. 2, ikke medføre forøget ammoniakfordampning fra anlægget. Dette er beskrevet i afsnittet om ammoniak.

Afstand fra nye ensilagesiloer og ny tilbygning til:	Afstand
Ikke almene vandforsyningsanlæg (krav 25 m)	
- nye ensilagesiloer	78 m
- nyt kælvningsafsnit	37 m
Almene vandforsyningsanlæg (krav 50 m)	
- nye ensilagesiloer	> 100 m
- nyt kælvningsafsnit	> 100 m
Vandløb, grøft, dræn, søer (krav 15 m)	
- nye ensilagesiloer	80 m*
- nyt kælvningsafsnit	80 m*
Offentlig vej og privat fællesvej (krav 15 m) (privat fællesvej delt med Skivevej 52)	
- nye ensilagesiloer	10 m
- nyt kælvningsafsnit	20 m
Levnedsmiddelvirkosomhed (krav 25 m)	
- nye ensilagesiloer	> 25 m
- nyt kælvningsafsnit	> 25 m
Beboelse på samme ejendom (krav 15 m - ingen krav for ensilagepladser)	
- nye ensilagesiloer	84 m
- nyt kælvningsafsnit	46 m
Naboskel (krav 30 m) (matrikel 1a landting Hede, Ejsing)	
- nye ensilagesiloer	15 m
- nyt kælvningsafsnit	87 m

*den angivne afstand er oplyst i ansøgningen.

Nyt kælvningsafsnit

Det nye kælvningsafsnit som ligger mellem stald 1.1.1 og 1.1.2 er opført uden miljøgodkendelse og byggetilladelse. Ansøger oplyser, at der er fast bund og afløb til gylletank. Ansøger er gjort opmærksom på, at byggeriet er ulovligt, og der skal søges om byggetilladelse hos Holstebro Kommune.

Dispensation for afstandskrav til ensilagepladser

Der er mulighed for at dispensere fra afstandskravene i husdyrlovens § 8, jf. § 9, stk. 3, hvis det er umuligt (teknisk eller økonomisk) at placere ensilagesiloerne andre steder, og der ikke er andre realiserbare løsningsmodeller. Der er ansøgt om dispensation til at placere nye ensilagesiloer vest for ejendommens øvrige bygninger, således at afstandskrav til naboskel og privat fællesvej ikke er overholdt. Det er angivet, at afstand til naboskel vil være 15 meter og afstand til vej vil være 10 meter ved den ønskede placering. Ansøgning om dispensation med undersøgte alternative placeringer fremgår af bilag 5.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Det er anført i ansøgningen, at de 2 alternative placeringer af ensilagepladserne, hvor afstandskravene er overholdt (nr. 2 og 3 på bilag 5), vil medføre øget intern fodertransport og muligvis øget foderspild på den private fællesvej, set i forhold den ønskede placering (nr. 1). Det anføres også, at den private fælles vej, som lige nu løber tæt op ad husdyrbrugets bygninger, vil blive flyttet ud til naboskellet, såfremt Holstebro Kommune vil give tilladelse hertil, og såfremt ensilagepladserne kan placeres som ønsket.

Holstebro Kommune vurderer, at flytning af vejen vil være til gunst for nabobeboelsen Skivevej 52, der benytter vejen som adgangsvej, idet vejen vil blive ført længere væk fra husdyrbrugets bygningsmasse, og der vil være mindre færdsel med landbrugsmaskiner på vejen, og mindre risiko for spild af gødning og foder. Det vurderes endvidere at være den mest hensigtsmæssige placering af ensilagepladserne, fordi den giver mindst intern transport, og dermed færre støjgener, støvgener og ressourceforbrug. Den anden bruger af den private fællesvej, Skivevej 52, vil opleve en forbedring i forhold til den nuværende situation, hvor vejen fører tæt op ad husdyrbruget. Ejer af nabomatriklen, hvor afstandskravet ikke er overholdt, der i øvrigt er høringspart i sagen, har beboelse (Skivevej 48) ca. 100 meter fra de nye ensilagesiloer. Det vurderes, at formålet med afstandskravene i § 8 er bedst opfyldt ved den ønskede placering, da det vil medføre færre gener for ejer af Skivevej 52. På baggrund heraf gives dispensation til opførelse af de nye ensilagesiloer på den ønskede placering (bilag 4), under forudsætning af, at der indgives ansøgning om flytning af den private fællesvej som beskrevet, og såfremt der gives tilladelse hertil, skal vejen flyttes inden ensilagesiloerne opføres. Der stilles vilkår herom.

Mark nr. 1-1 hvor de nye ensilagepladser skal opføres er ikke drænet ifølge ansøgers oplysninger og de af Hedeselskabets drænkort, som Holstebro Kommune har adgang til. Såfremt der ligger dræn indenfor en afstand af 15 meter fra de nye ensilagesiloer, er det ansøgers ansvar at sløjfe disse inden opførelse af ensilageplads.

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget opfylder afstandskravene i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, eller at der kan gives dispensation hertil:

- §§ 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv mv.
- § 7: Afstande til beskyttede naturtyper (højmoser, lobeliesø, hede større 10 ha, overdrev, større end 10 ha, heder, overdrev og ammoniakfølsomme søer) beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder).
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindingsanlæg offentlig og privat fællesvej og egen beboelse.

LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE OMRÅDER

Anlægget

Ejendommen er beliggende i et område indenfor skovbyggelinje. De nye anlæg vil også være beliggende indenfor skovbyggelinjen. Skovbyggelinjen medfører, jf. Naturbeskyttelseslovens § 17 stk. 1, at der er byggeforbud, når der er tale om offentlig skov. Dog er der

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

undtagelser fra forbuddet, jf. § 17 stk. 2, pkt. 3, der angiver, at driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugs- og fiskerierhvervene er undtaget. Dermed er den planlagte udvidelse ikke i konflikt med naturbeskyttelseslovens § 17.

Ejendommen er desuden beliggende i område med landskabelige interesser. Det vurderes ikke, at de nye ensilagesiloer vil være synlige i landskabet, da de set fra Skivevej vil være gemt bag flere læhegn. Det nye kælvningsafsnit ligger i hjørnet mellem de to andre staldbygninger og vurderes ikke at være synligt set udefra. Derfor vurderes opførelsen af ensilagepladserne og kælvningsafsnittet ikke at være modstridende med de landskabelige interesser.

Anlægget ligger ikke indenfor kulturhistoriske interesseområder, kystnærhedszone, kirke-zoner, øvrige bygge- og beskyttelseslinjer eller fredede områder. Der er ingen beskyttede diger, fortidsmindeanlæg eller -fund i anlæggets umiddelbare nærhed.

Holstebro Kommune vurderer samlet, at opførelsen af nye ensilagepladser og det nye kælvningsafsnit ikke vil medføre forringelser af de landskabelige eller kulturhistoriske værdier i området.

Arealer

En del marker er beliggende i landskabeligt interesseområde, men arealdriften vurderes ikke at have indflydelse på varetagelsen af hensynet til de landskabelige værdier. Ligeledes ligger der marker indenfor kystnærhedszone, skovbyggelinje og søbeskyttelseslinje, som ikke vurderes at være af betydning for arealdriften, forudsat at der ikke foretages terrænændringer eller ændringer i beplantning, og ikke opføres bygninger/læskure/grisehytter etc. på markerne.

Flere af arealerne ligger indenfor det kulturhistoriske område 'Lavhede, Kjellerup og Tværmose' oldtidsagre, ofringsmoser og hulveje. I det ca. 20 ha store hedeområde ligger fire fredede gravhøje fra stenalder eller bronzealder. Aller nordligst i heden bag de tre høje, som ligger sammen, findes rester af et system af agervolde fra den tidlige jernalder (500 f.kr - 200 e.kr). Det er lave jordvolde på ca. ½ m's højde og 1-1½ m's bredde. Agervoldene har omkranset jernalderbøndernes marker. Tidligere har jernalderagrene dækket et område på 50-60 ha, men nyere opdyrkning og plantning har sløjft disse fortidsminder, så kun en lille rest er bevaret her i heden. Området blev opmålt og undersøgt i 1930'erne af Gudmund Hatt fra Nationalmuseet. Ved den lejlighed kunne man konstatere, at jernalderbønderne havde opdyrket heden med aldannelser, og allerede på det tidspunkt var man generet af sandflugt i området. På voldene har man sikkert plantet læhegn. Heden er fredet i 1976. Mosestrøget gennem Tværmose og Kjellerup Mose har gennem hele oldtiden været genstand for adskillige ofringer og må som sådan opfattes som hellige moser. Der findes flotte hulvejsspor i heden. Idet der udelukkende ansøges om almindelig landbrugsdrift af allerede opdyrkede arealer, vurderes arealdriften ikke at få indvirkning på de nævnte områder.

Der ligger ingen beskyttede diger på eller langs med markerne. Der er adskillige fortidsmindeanlæg/-fund på markerne som arealdriften vurderes at være uden betydning for. Mark 2-0 ligger i beskyttelseszone til en fredet gravhøj. Selve gravhøjen er beliggende uden for marken. Gravhøje er, jf. § 29f i museumsloven, beskyttet af en 2 m beskyttelses-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

zone, hvor der ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der stilles ikke skærpende vilkår på den baggrund. Jf. § 18 i lov om naturbeskyttelse må der endvidere ikke etableres ny beplantning eller foretages lignende ændring i tilstanden af arealet inden for 100 meters afstand fra gravhøjen, medmindre kommunen meddeler dispensation hertil.

Holstebro Kommune vurderer samlet, at den ansøgte arealdrift ikke vil medføre forringelser af de landskabelige eller kulturhistoriske værdier i området.

OPHØR AF HUSDYRBRUGET

Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes og indholdet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager. Såfremt driftsbygninger ikke er nødvendige eller brugbare til landbrugsformål, kan Holstebro Kommune kræve, at bygningerne rives ned, og materialet bortskaffes til genanvendelse eller lignende. Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

ALTERNATIVE MULIGHEDER

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres. Der er i ansøgningen oplyst følgende: 0-alternativet til denne ansøgning er ingen miljøgodkendelse og dermed uændret drift. Derved bevares dyreholdet og al ensilage bliver liggende i markstakke. Der er derfor en miljømæssig fordel ved en miljøgodkendelse, så ensilagen kan placeres på støbte ensilagepladser, hvor al saft kan opsamles. Dyreholdet ønskes ligeledes udvidet for at skabe en rentabel produktion på ejendommen og gøre den fremtidssikret. Det er en forholdsvis enkel udvidelse, idet der er plads til udvidelsen i de eksisterende stalde.

BAT – BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK

Ved miljøgodkendelse af et husdyrbrug, skal Holstebro Kommune sikre sig, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af 'bedste tilgængelige teknik' (BAT). Holstebro Kommune skal fastsætte vilkår, der sikrer anvendelse af BAT. BAT er ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug at betragte som en generel ikke-stedbunden branche-norm. Dette betyder, at særligt følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på fastlæggelsen af BAT-niveauet. Særligt med begrebet 'tilgængelig teknik' menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. Der ligger her i ordet 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men vel og mærke afvejning på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Anvendelsen af BAT er især relevant indenfor staldindretning, opbevaring og udbringning af gødning, fodring, ressourceforbrug og management. Ved fastlæggelsen af BAT for anlægget er især ammoniakfordampning en væsentlig forureningsparameter, eftersom man-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

ge tiltag indenfor alle de nævnte områder netop har effekt på ammoniakfordampningen. I den miljøtekniske beskrivelse og vurdering af anlægget herunder er der derfor foretaget en særlig vurdering af, hvorvidt ammoniakfordampning fra stalde og gødningslagre opfylder kravet om BAT. I den miljøtekniske beskrivelse og vurdering af arealet er BAT beskrevet for udbringning af husdyrgødning.

Husdyrbrugets anlæg

DET ANSØGTE HUSDYRHOLD

Husdyrbruget drives konventionelt ned nedenstående produktionsstørrelse der er angivet i Skema 1, i de staldsystemer, der er angivet i Skema 2.

Skema 1. Produktionsstørrelse

Dyreart og dyretype	Tilladt produktion		Ansøgt produktion	
	Antal	DE	Antal	DE
Malkekøer, st. race	170	226,9	220	327,8
Kvier (6-27 mdr.), st. race	114	57,0		
Kvier (6-25 mdr.), st. race			166	80,2
Småkalve (0-6 mdr.), st. race	30	8,2	53	14,3
Tyrekalve 40-55 kg, st. race	85	0,8	105	1,1
Årsheste under 300 kg			1	0,2
i alt		292,8 DE		423,6 DE

Produktionsniveau

Produktionsniveauet ligger stabilt hen over året, og der forventes ikke varierende belastning fra husdyrproduktionen i løbet af året. Almindelige sæsonudsving, naturlige produktionsudsving samt tilpasninger pga. sygdom og lignende kan ske og accepteres.

Der stilles vilkår om, at der maksimalt må produceres det ansøgte dyrehold som beskrevet i Skema 1 indenfor hvert planår (1. august - 31. juli).

Udnyttelse af produktionsniveau

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

STALDE

Udvidelsen af dyreholdet fremgår af Skema 1. Situationsplan over husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg fremgår af bilag 2 og 3. Staldtyper og opstaldning af de enkelte dyr fremgår herunder af Skema 2.

I forbindelse med VVM screening i 2006 er opført en tilbygning til kostalden (stald 1.1.1), og det er i denne stald, udvidelsen af dyreholdet foretages. Før udvidelsen er der opført et

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

kælvningsafsnit mellem bygning 1.1.1 og 1.1.2, hvor der ifølge ansøgers oplysninger er fast bund og afløb med strøelse. Ansøger skal søge om byggetilladelse hertil. Kælvningsafsnittet indgår herunder i Skema 2 under stald 1.1.1 (malkekøer på dybstrøelse).

Skema 2. Husdyrbrugets stalde

Stald nr.	Stald navn	Dyreart/-type og vægt-korrektion	Nudrift		Ansøgt drift		Staldsystem
			antal dyr	DE	antal dyr	DE	
1.1.1	Eksisterende kostald	Malkekøer, st. race	2	2,7	3	4,5	Dybstrøelse hele arealet
		Malkekøer, st. race	168	224,2	217	323,3	Sengestald med spalter og ringkanal
		Kvier (6-27 mdr.), st. race	114	57,0			
		Kvier (6-25 mdr.), st. race			166	80,2	
		Småkalve (0-6 mdr.), st. race	15	4,1	38	10,3	Dybstrøelse hele arealet
1.1.2	Kalveafsnit	Småkalve (0-6 mdr.), st. race	15	4,1	15	4,1	Dybstrøelse hele arealet
		Tyrekalve 40-55 kg, st. race	85	0,8	110	1,1	
1.1.3	Hestestald	Årsheste under 300 kg			1	0,2	

BAT i staldanlæg

I henhold til Miljøstyrelsens BAT-høringsmateriale for standardvilkår til malkekvæg og opdræt (16. december 2009) har Holstebro Kommune for hvert staldafsnit vurderet, hvad der er bedste tilgængelige teknik (BAT), ud fra ansøgningsmaterialet, Miljøstyrelsens BAT-høringsmateriale samt de eksisterende byggeblade/teknikker, som Holstebro Kommune har kendskab til.

Stald 1.1.1 - Eksisterende kostald

Den østlige del af stalden er opført i 2006 i forbindelse med VVM-screening til udvidelse af dyreholdet. Den ældre, vestlige del af stalden er ombygget og udvidet i 1999, og renoveret i forbindelse med tilbygningen i 2006. Hele stalden er indrettet som løsdriftsstald med sengebåse og spaltegulv på ringkanal, med undtagelse af et mindre dybstrøelsesafsnit til syge og kælvende køer samt småkalve. Stalden er således, ifølge ansøgers oplysninger og Holstebro Kommunes vurdering, ikke renoveringsmoden indenfor miljøgodkendelsens retsbeskyttelsesperiode på 8 år.

Der er opsat automatiske spalteskrabere i stalden, hvilket var en betingelse for Ringkøbing Amts screeningsafgørelse om udvidelse af dyreholdet i 2006.

Mulige ammoniakreducerende tiltag indenfor staldteknologi til malkekvæg og opdræt omfatter (bl.a. jf. 'Teknologilisten', bilag 3 til Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug): Ændring af gulvtype til fast drænet gulv – gylleforsuring - spalteskrabere.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Ændring af gulvtype til fast drænet gulv: Det fremgår af Miljøstyrelsens BAT-høringsmateriale for malkekvæg (16. december 2009), at for opførelse af nye stalde på bar mark koster det ca. 100 kr. mere pr årsko, og 8 kr. pr reduceret kg N, at etablere fast, drænet gulv, i forhold til referencegulvet (spaltegulv på ringkanal/bagskyl). Holstebro Kommune vurderer imidlertid, at omkostningerne til ændring af gulvtypen til. f.eks. præfabrikeret drænet gulv i den eksisterende stald 1.1.1 vil svare til at opføre en ny stald, og dette vil ikke være proportionelt med den opnåede ammoniakreduktion (25 %), eftersom den eksisterende stald er relativt ny, fuldt funktionsdygtig, og ikke renoveringsmoden indenfor de næste 8 år, og ammoniakreduktion i øvrigt kan ske med andre virkemidler i den eksisterende staldtype. Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at ændring af gulvtype ikke er et BAT-krav i stald 1.1.1.

Gylleforsuring: Ansøger oplyser vedr. gylleforsuring, at: "...Investeringen af et sådant anlæg er på ca. 5-600.000,-. Derudover kommer årlige omkostninger til strøm og indkøb af svovlsyre på ca. 120.000,-. Hvis der regnes med en 10 års afskrivning, svarer det til ca. 60.000,- årligt og med en rente på 6 % er det ca. 18.000,- årligt og dermed alt i alt en omkostning på 78.000,- årligt udover driftsomkostninger på ca. 120.000,-. Slut resultatet bliver således ca. 200.000,- om året. Dette har vi i samarbejde med kvægbrugsudvalget vurderet at det ikke kan forrentes af en udvidelse på 50 køer - så kan udvidelsesansøgningen ligeså godt bortfalde. Infarm (producent af forsøringsanlæg) oplyser desuden at det kan være problematisk at koble på eksisterende stalde, som dette er. Desuden giver det et ekstra teknisk anlæg på bedriften, som skal vedligeholdes. Ekstra kemi på ejendommen, som der skal håndteres korrekt for at undgå risici. Ekstra store strømkostninger og dermed udledning af CO2. Af fordele er der en mere homogen gylle, som dog også ofte kan give problemer med flydelaget. En anden fordel kan måske være en bedre udnyttelse af gyllen...Der er fælles ringkanal i hele stalden - altså gulve fra 1990, 99 og 86 samt 2006. Hvis der skal laves forsuring vil det blive koblet sammen og dermed er der risiko for syreætsninger. Altså er det ikke realistisk."

Holstebro Kommune er ikke enig i de forudsætninger, som ansøger ligger til grund for ovenstående beregning. Priserne svarer ikke til de priser, der er oplyst i Miljøstyrelsens materiale, og det er ikke alene udvidelsen, der skal 'betale' for forsuringen, men derimod hele det samlede husdyrbrug. Med udgangspunkt i, at produktionsomkostningerne pr. malkeko er 19.756 kr/år (jf. Fødevarerøkonomisk Institut - Økonomien i landbrugets driftsgrene 2005, tabel IV), er husdyrbrugets årlige produktionsomkostninger til 220 årskøer 4.346.320 kr. Af side 49-51 i den baggrundsrapport, som NIRAS har udarbejdet for Miljøstyrelsen: 'Forudsætninger for de økonomiske beregninger af BAT teknologier - Maj 2009', fremgår, at udgifterne til forsuring af 250 DE malkekvæg (svarer til 188 årskøer) er (anlæg, drift, flydelag) = 110.736 kr/år, indtægter (øget indhold af N og S) 186 kr/DE = 46500 kr/år. Samlede omkostninger pr. år er således 64.236 kr, hvilket svarer til 1,48 % af driftsomkostninger ved 220 malkekøer. Udgiften til forsuring af 500 DE (svarer til 375 årskøer) er (anlæg, drift, flydelag) = 162485 kr/år, indtægter 186 kr/DE = 93000 kr/år. Samlede omkostninger pr. år: 69.485 kr, hvilket svarer til 1,60 % af driftsomkostninger ved 220 malkekøer.

Iflg. Miljøstyrelsens byggeblad for gylleforsuring i kvægstalde er den samlede meromkostning pr. kg. EKM ved etablering af forsuring 2 %, og prisen pr. kg. sparet kg N er 23 kr., ved en malkekvægbesætning på 250 DE (formodes at være gamle dyreenheder, svarer til den besætningsstørrelse ansøger har i nudrift). Iflg. Miljøstyrelsens BAT høringsmateriale for malkekvæg vil gylleforsuring i ringkanal koste 547 kr. pr årsko og 83 kr. pr kg. reduceret N, ved en besætningsstørrelse på 338 DE hvoraf de 250 DE er malkekvæg (uklart hvorvidt der regnes i nye eller gamle DE, men begge tilfælde ligger det ansøgte i denne kategori).

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Holstebro Kommune vurderer, baseret på Miljøstyrelsens materiale, at prisen for en ammoniakreducerende teknologi i udgangspunktet ikke må overstige 40-100 kr. pr. reduceret kg N, og at teknologien ikke må koste mere end 1 % af de samlede produktionsomkostninger, for at teknologien kan karakteriseres som tilgængelig og omkostningseffektiv. Holstebro Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at gylleforsuring ikke er et BAT-krav i stald 1.1.1., eftersom prisen overstiger 1 % af produktionsomkostningerne.

Spalteskrabere: Der er i dag opsat robotspalteskrabere som i ansøgningen er angivet med 20 % effekt i nudrift og ansøgt drift. For at opnå en effekt på 25 % reduktion skal spaltearealet skrubes hver 4. time, jf. Miljøstyrelsens teknologibeskrivelse som henviser til Farm-Test Kvæg nr. 21. Jf. FarmTest nr. 43 (om renholdelse af staldgulve) er det desuden vigtigt at vedligeholde og rengøre anlægget for at undgå driftsstop, højere energiforbrug og kort levetid. I eksisterende stalde til malkekvæg med spaltegulve, vil installation af spalteskrabere ofte være økonomisk og teknisk muligt, som et ammoniakreducerende middel, ud fra en overordnet betragtning for branchen. Der er ikke foretaget beregninger af omkostninger pr kg N eller pr ko i forbindelse med denne miljøgodkendelse, da teknologien allerede er indført på husdyrbruget, og fortsat vil være i drift efter udvidelsen. På baggrund af ovenstående vurderer Holstebro Kommune, at skrabning af spaltearealet minimum hver 4. time er BAT for stald 1.1.1. Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om, at spaltearealet skal skrubes minimum hver 4. time, samt at skraberne skal rengøres / vedligeholdes, herunder at gummilister skal udskiftes jævnligt, med henblik på at sikre den angivne effekt.

Dybstrøelsesafsnit til syge og kælvende køer: Holstebro Kommune vurderer, at den overordnede stalddtype – dybstrøelse – principielt godt kan karakteriseres som BAT, såfremt der strøs halm i tilstrækkelig mængde, så dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen, og ammoniakemissionen derved er lavest mulig. Der stilles vilkår til sikring heraf.

Stald 1.1.2 - Kalveafsnit

I nudrift går 15 småkalve (årsdyr) og 85 tyrekalve (fra 40-55 kg) i dybstrøelse i hele arealet. I ansøgt drift udvides antallet til 15 småkalve og 105 tyrekalve i dybstrøelse (hele arealet), og der foretages ikke renoveringer eller ændringer i stalden i forbindelse hermed.

Der findes ingen teknologibeskrivelser for kalvestalde som alternativ til dybstrøelse. Dybstrøelse / kalvebokse med strøelse etc. er således også i praksis det eneste anvendte stalddsystem til småkalve (kviekalve 0-6 mdr.), og den eneste valgmulighed i den elektroniske ansøgning. Holstebro Kommune har endvidere ikke kendskab til, at dybstrøelse i hele arealet skulle være mere eller mindre miljøbelastende end dybstrøelse med kort ædeplads med fast gulv, som er de to valgmuligheder, der findes til opstaldning af kalve. Holstebro Kommune vurderer, at den overordnede stalddtype – dybstrøelse – principielt godt kan karakteriseres som BAT, såfremt der strøs halm i tilstrækkelig mængde, så dybstrøelsesmåtten og strøelsen altid er tør i overfladen, og ammoniakemissionen derved er lavest mulig. Der stilles vilkår til sikring heraf.

Stald 1.1.3 - Hestestald

I stalden skal der opstaldes 1 årshest under 300 kg, som går på græs i 6 måneder. Holstebro Kommune vurderer ikke, at det er nødvendigt at stille krav til staldens indretning, idet miljøbelastningen fra en enkelt hest i et halvt år er så begrænset, at der ikke vil være en reel effekt af evt. miljøtiltag. I det elektroniske ansøgningssystem er det i øvrigt ikke

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

muligt at vælge forskellige staldtyper for heste, og der findes ingen teknologibeskrivelser for hestestalde. Holstebro Kommune vurderer, at det ikke er relevant at definere BAT for hestestalden.

Samlet vurdering – BAT i staldanlæg

Ansøger har valgt at anvende de teknologier, som Holstebro Kommune vurderer er BAT for de pågældende staldanlæg – dvs. ansøger har ikke valgt at erstatte de overfor beskrevne BAT teknologier med tilsvarende ammoniakreducerende teknologier. Holstebro Kommune vurderer, at BAT er anvendt i staldanlæggene.

Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle stalde. Ventilation på husdyrbruget forventes dermed ikke at give anledning til væsentlige gener for de omkringboende. Naturlig ventilation har et minimalt energiforbrug sammenlignet med mekaniske ventilationssystemer. Holstebro Kommune har ikke kendskab til alternative tilgængelige ventilationssystemer, som kan installeres i eksisterende kvægstalde med naturlig ventilation.

Holstebro Kommune vurderer at naturlig ventilation er BAT i husdyrbrugets stalde. Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen på husdyrbruget, skal dette forinden vurderes iht. principperne for BAT, og forhold omkring bl.a. støj og energiforbrug m.v. skal gennemgås.

Rengøring af staldanlæg

Stalde rengøres efter behov, ca. 1 gang årligt. I det erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtmissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne, samt at rengøring af stalde skal noteres i driftsjournalen (bilag 16).

FODER

I ansøgningen er angivet følgende vedr. foder:

”Foderet består hovedsageligt af ensilage. I alt bruges der til hele besætningen 800.000 FE i dag og der forventes ca. 1.000.000 FE i fremtiden. Derudover indkøbt kraftfoder – i alt ca. 450 tons i dag og 550 tons fremover til hele besætningen. Der anvendes ca. 150 tons halm i dag og ca. 200 tons halm i fremtiden. Ensilagen opbevares i dag i markstak, men vil fremover blive placeret på de nye ensilagepladser, hvilket giver langt mindre spild af foderressourcer. Fodringskonsulent udarbejder foderplan.”

Desuden oplyses, at der ikke anvendes eller opbevares kartoffelpulp eller saftgivende ensilagetyper på ejendommen. Halm opbevares i foderlade samt udendørs i stakke. Kraftfoder opbevares i foderlade (bygning E, bilag 3.)

Idet anlægget ligger mindre end 300 meter fra et naturområde omfattet af § 7 i husdyrloven, må udvidelsen ikke give anledning til øget ammoniakfordampning fra husdyrbruget. Ansøger har valgt at anvende reduceret proteintildeling i foderet som et af virkemidlerne til reduktion af ammoniak. Der er således ansøgt om at fodre samtlige 220 malkekøer med 168 g råprotein/FE, hvor standardforudsætningen i den elektroniske ansøgning er 173 g

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

råprotein/FE. Der stilles vilkår om, at foderkorrektionen skal kunne dokumenteres for tilsynsmyndigheden, ved at det fremgår af gødningsregnskabet, som indberettes til Plantedirektoratet hvert år, samt ved resultater af foderanalyser eller tilsvarende dokumentation. Der stilles vilkår om, at der skal udføres endagsfoderkontrol mindst 4 gange årligt. Endagsfoderkontrol omfatter bl.a. mælkeydelse og analyse af grovfoder. Desuden skal der udarbejdes foderplaner, der indeholder oplysninger om indholdet af total råprotein i foderet. Grovfodermidler bortset fra frisk græs, der udgør mere end 10 % FE/malkeko/dag, skal analyseres for indholdet af total råprotein. Analysen skal foretages af et akkrediteret laboratorium. For indkøbte fodermidler skal følge- og indlægssedler gemmes i 5 år. Dokumentation skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Reduceret proteinindhold i foderet vurderes at leve op til princippet om anvendelse af BAT. Det vurderes i øvrigt at være BAT, at husdyrbruget selv producerer en stor andel af eget foder.

OPBEVARING AF ENSILAGE

Som beskrevet ovenfor opbevares ensilage i nudriften i markstakke og hjemtages i forbindelse med fodring. Efter udvidelsen skal ensilagen overvejende opbevares på de planlagte ensilagepladser på ca. 3.600 m². Afhængigt af bl.a. udbyttet de enkelte år, vurderer Holstebro Kommune, at der kan forekomme år, hvor det kan blive nødvendigt at opbevare ensilage i markstak. I henhold til gældende lovgivning må saftgivende ensilage ikke placeres i markstak. Ikke saftgivende ensilage må efter gældende lovgivning placeres direkte på marken i markstak.

Oplag af ensilage i markstak under visse omstændigheder kan medføre risiko for punktkildeforurening grundet udvaskning af næringsstoffer eller organisk stof til vandmiljøet. Risikoen herfor afhænger af flere faktorer, såsom manglende fortørring, uhomogene blandinger, lille absorptionsevne i blandingselementer, hurtig saftafgivelse fra foderemner eller lille tørstofprocent i udgangsmaterialet. Ved saftafgivelse fra ensilage i markstakke er der risiko for udvaskning af næringsstoffer til sårbart vandmiljø eller eksempelvis vandindvindingsanlæg. Risikoen herfor stiger ved anvendelse af samme ensileringsareal år efter år. Jf. BREF-dokumentet er det BAT, at placere f.eks. gødningsstakke på skiftende lokaliteter på en sådan måde, at punktkildeforurening og afstrømning til følsomme receptorer reduceres. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at der i denne kontekst er visse ligheder mellem ensilage- og kompostmarkstakke. I forbindelse med etablering af ensilagemarkstakke kan der desuden forekomme lugt- og støjgener i forbindelse med ensilering og efterfølgende foderafhentning og evt. foderblanding, hvilket kan være til gene for f.eks. naboer.

Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ikke-saftgivende ensilage oplagt direkte på marken i markstak, skal placeres på skiftende lokaliteter år efter år, og ikke på samme sted inden for 5 år. Der stilles herudover vilkår om, at ensilageoplag på mark skal overholde nedenstående afstandskrav for at sikre mod gener og forurening.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb, grøfter, dræn og søer samt offentlig vej eller privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Der stilles herudover vilkår om, at der skal føres en journal (se bilag 16) med indtegning af placering af stakkene på kort m.v. og at ensilagespild/ensilagerester løbende, minimum en gang om ugen og altid før varslet regn, skal fjernes fra marken og placeres på et anlæg godkendt til opbevaring af ensilage eller gødning, og at overdækningsmateriale løbende skal fjernes fra marken.

Grundet risiko for overfladeafstrømning til overfladevand, stilles der vilkår om, at ensilagemarkstakke ikke må placeres på arealer, der skråner mere end 6 grader mod overfladevande uanset afstanden til disse. Lavbundsarealer uden okkerklasse har et ringe indhold af jern i jorden og dermed en ringe evne til at binde partikulært fosfor, hvorfor arealerne er risikoarealer mht. fosforudvaskning. Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ensilgestakke ikke må placeres på lavbundsarealer uden okkerklasse samt drænede jorde, da der kan være en større risiko for udvaskning fra disse arealer, jf. bilag 13.

Holstebro Kommune vurderer, at det er BAT, at opbevaring af ensilage på husdyrbrug omfattet af husdyrlovens § 12 i videst muligt omfang sker på ensilageplads med fast bund, der er etableret i henhold til gældende byggeblade. Ligeledes bør ensilagepladserne i videst mulig udstrækning placeres tæt på udfodringssted, hvorved det samlede transportbehov og heraf afledte støjgener og ressourceforbrug reduceres. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget opfylder kravene til BAT for opbevaring af ensilage. Da naturlige udsving i foderhøsten kan bevirke, at ensilage placeres i markstak, vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget med de stillede vilkår for placeringen af disse lever op til BAT.

OPBEVARING AF DYBSTRØELSE OG FAST GØDNING

På Skivevej 50 produceres i ansøgt drift hvert år omtrent 265 m³ dybstrøelse fra kalvestald, hestestald og dybstrøelsesafsnit i kostalden, som opbevares på møddingspladsen, som måler 6x15 meter og kan rumme 150 ton, svarende til ca. 255 m³.

I den elektroniske ansøgning er det angivet, at 65 % af dybstrøelsen bringes direkte fra stalden til udbringning på marken. Dette betyder, at den beregnede ammoniakfordampning reduceres, og direkte udbringning af 65 % dybstrøelse er således anvendt som virkemiddel til at nedbringe ammoniakfordampningen. Virkemidlet er anvendt både i nudrift og ansøgt drift, hvilket betyder, at det hovedsageligt har en effekt på den totale beregnede ammoniakfordampning, hvorimod merudledningen af ammoniak kun påvirkes i det omfang, der produceres mere dybstrøelse. Der stilles derfor ikke vilkår om andelen af dybstrøelse som skal udbringes direkte fra stald til mark.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Som hovedregel skal fast husdyrgødning (inkl. dybstrøelse) opbevares i en mødding med fast bund og afløb. Komposteret dybstrøelse må dog opbevares i marken såfremt tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti. Dybstrøelse der har ligget i stald i 3-4 måneder i gennemsnit, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken. Gødning, foderrester mv. fra den daglige rengøring må ikke opbevares i markstak, da det ikke opfylder kravene i loven for opbevaring af kompost i markstakke, men skal i stedet opbevares på godkendt opbevaringsanlæg f.eks. ensilagesilo, møddingsplads, container beregnet til mødding, gyllebeholder eller lignende.

Holstebro Kommune vurderer, at opbevaring af store mængder dybstrøelseskompost i markstakke er uhensigtsmæssigt, da det let vil kunne give anledning til punktkildeforurening eller gener i form af lugt eller fluer. Opbevaring af dybstrøelse på en møddingsplads nær staldanlæggene sikrer desuden, at møddingen hyppigere bliver kontrolleret mht. lugt og fluer eller anden utilsigtet forurening, end hvis stakkene ligger væk fra ejendommen i markstak. Det vurderes, at der sjældent vil opstå behov for opbevaring af dybstrøelse i markstak på det ansøgte husdyrbrug. Øvrige forhold, som er beskrevet ovenfor vedrørende opbevaring af ensilage i markstak, vurderes tilsvarende at være gældende for dybstrøelseskompost, og der stilles derfor de samme vilkår til opbevaring af dybstrøelseskompost, til sikring af omkringboende mod gener og for at reducere risikoen for udvaskning og afstrømning af næringsstoffer.

OPBEVARING AF FLYDENDE HUSDYRGØDNING

Malkekøerne og kvierne er opstaldet i løsdriftsstald med sengebåse med spalter. Gødningen fra malkekøerne håndteres næsten udelukkende som gylle. 30 årskvier og hesten går på græs i 6 måneder, hvor de ikke bidrager til gødningslageret. Gødning fra kalve og hesten håndteres som dybstrøelse, og er beskrevet ovenfor. Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet, bliver der således efter udvidelsen opsamlet ca. 5.460 m³ gylle inkl. regnvand og afløb fra befæstet areal + 100 m³ fra vaskeplads og rengøring af stalde.

I nedenstående skema angives gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget:

Skema 3. Opbevaring af flydende husdyrgødning

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Seneste 10 års beholderkontrol	Opbevaret andel af flydende gødning	Kapacitet [m ³]
1.1.4 Gyllebeholder I	1986	2008	18 %	794
1.1.5 Gyllebeholder II	2000	2008	58 %	2.490
1.1.7 Gyllekanaler	2006	---	24 %	1.025
Fortank		---		20
Samlet opbevaringskapacitet:				4.329 m³

På husdyrbruget er der jf. ovenstående en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til ca. 9,3 måneders produktion. Husdyrbruget skal, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen, mindst råde over en opbevaringskapacitet svarende til mindst 6 måneders tilførsel, om end opbevaringskapaciteten skal være tilstrækkelig til, at husdyrgødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt. Dette betyder reelt, at et husdyrbrug

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

skal råde over en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

BAT til opbevaring af flydende husdyrgødning

Ifølge Miljøstyrelsens BAT høringsmateriale på malkekvæg er der ikke lavet en særskilt teknologiudredning til overdækning af gyllebeholder på malkekvægbrug, men der er lavet et udkast til teknologibeskrivelse for svin og mink, revideret 24. august 2009, som anslår at det har en ammoniakreducerende effekt på 50 % at overdække gyllebeholderen. For kvæggylle estimeres, at effekten også er 50 %, som det fremgår af det elektroniske ansøgningsystem.

Ansøger har fremsendt en beregning af omkostningen ved overdækning af den store gyllebeholder (1.1.5), hvoraf det fremgår, at prisen pr. sparet kg N bliver 121 kr. Holstebro Kommune har med udgangspunkt i den fremsendte beregning, suppleret med Miljøstyrelsens baggrundsrapporter og almindelige låneberegninger, foretaget en overslagsberegning, som resulterer i en pris på 104 kr./kg N for beholder 1.1.5, og 181 kr./kg N for den lille beholder (1.1.4), svarende til hhv. 0,46 % og 0,25 % af produktionsomkostningerne. Eftersom teknologien koster mere end 100 kr. pr. kg sparet N, vurderes den ikke at være BAT, da den ikke er omkostningseffektiv.

Ansøger har valgt at overdække gyllebeholder 1.1.5 som ammoniakreducerende virkemiddel, for at overholde lovkravet om ingen merudledning af ammoniak pga. det nærliggende naturareal. Den faste overdækning etableres som en teltoverdækning af kunststof, der udspændes som et telt over beholderen. Gyllebeholderen forsynes med en høj centermast af metal eller træ. Teltdugen spændes ud imellem masten og beholderens elementer. Dugen bør holdes fri fra beholderkanten, ellers udsættes dugen for stor slitage. Der frigives svovlbrinte fra gyllen, som sammen med kondens på dugens underside og ilt fra luften danner svovlsyre, der kan angribe betonen. For at undgå at der drypper kondensvand på betonelementernes indvendige side kan der f.eks. monteres et "skørt" på indvendig side af teltdugen. Det indvendige "skørt" vurderes at være tilstrækkelig sikring mod nedbrydning af betonen, og der er således ikke behov for ekstra kontrol af beholderen. Der stilles vilkår om, at der etableres korrosionssikring. Herudover skilles der vilkår om, at teltoverdækning maksimalt må stå åben i et døgn i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholder, og at skader på overdækningen skal repareres, ligesom der skal føres logbog over skader.

Gyllebeholder 1.1.4 er fortsat ikke forsynet med fast overdækning. Der skal derfor være naturligt flydelag på gyllebeholderen, og der skal føres logbog i overensstemmelse med gældende regler.

BAT i forhold til gødningsopbevaring er desuden følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

- at flydelag på gyllebeholdere opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.

Det er i ansøgningen oplyst, at:

- Beholderne er fremstillede så de kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Der er naturligt flydelag på gyllebeholder 1.1.4

For at sikre anvendelsen af BAT, som ikke er omfattet af gældende lovgivning, stilles der vilkår om, at gyllebeholderne minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning – skal inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal, jf. bilag 16. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår og overholdelse af gældende lovgivning anvender BAT for opbevaring af flydende husdyrgødning.

Påfyldning af gyllevogne

Erfaringer viser, at gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb ikke medfører spild af husdyrgødning ved påfyldning af gyllevognen. Da der kan benyttes gyllevogne, med påmonteret pumpe og returløb, er det ikke fundet nødvendigt at kræve, at påfyldning af gyllevogne og lignende foregår på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Dog stilles der vilkår om, at såfremt der opstår spild, ved påfyldning af gyllevogne, kan tilsynsmyndigheden kræve, at påfyldning o.l. skal ske på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder.

De generelle regler for pumper anvendt til gyllepumpning blev den 15. september 2008 ændret i husdyrgødningsbekendtgørelsen. I henhold til de nye regler skal pumperør monteret på åbne gyllebeholdere enten svinges ind over beholderen og fastlåses i denne position, eller være forsynet med en afspærringsventil til pumperøret eller lignende foranstaltning, når pumpen ikke anvendes, og ikke er under opsyn. Pumper, der anvendes til tømning af gyllebeholdere, skal være forsynet med en timer eller lignende foranstaltning, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen ad gangen end hvad der svarer til indholdet i en gyllevogn. Pumper skal være forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet. Eldrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, f.eks. ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved hovedtavlen. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under aflåste forhold.

Holstebro Kommune vurderer, at forhold omkring pumper er tilstrækkeligt reguleret igennem de generelle regler, og der stilles derfor ikke skærpende vilkår.

FYRINGSANLÆG

Ejendommen har ingen fyringsanlæg. Stuehuset opvarmes med staldvarme.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

OLIETANKE

På ejendommen har Holstebro Kommune registreret følgende olietanke:

Type	Placering	Etableret år	Indhold
Over terræn	garage	1989	1.200 L, Diesel
Over terræn	ved maskinhus	1989	1.200 L, Diesel

AFFALD

Det er oplyst i ansøgningen, at spildolie opbevares i tromler på 200 L. Der bortskaffes ca. 250 L årligt til genbrugspladsen. Generelt er der ingen kemi-affald. Ved forekomst bortskaffes det til genbrugspladsen. Særligt affald som kanyler og evt. medicinrester bortskaffes til genbrugspladsen.

Det er oplyst i ansøgningen, at fast affald håndteres som det fremgår af nedenstående skema.

Skema 4. Affald fra husdyrbruget håndteres iht. nedenstående.

ISAG kode	Art	Mængde før udvidelse	Mængde efter udvidelse	Opbevaring	Bortskaffelses metode
19.00	Forbrændingseget	40 tømte kemikaliedunke 700 papirssække 100 big bags	40 tømte kemikaliedunke 900 papirssække 100 big bags	Container	Afhentes af Eiler Knudsen hver 4. uge
52.00	Plast (EAK-kode 02-01-04)	1100x12 m	500x12 m	Container	Afhentes af Eiler Knudsen hver 4. uge

Holstebro Kommune har udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald. Dette regulativ er gældende for husdyrbruget. Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres og bortskaffes og registreres iht. affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen. Der gøres opmærksom på, at farligt affald såsom spildolie skal transporteres og afhændes til en af Holstebro Kommune godkendt transportør/modtager. Liste over godkendte transportører/modtagere kan ses på Holstebro Kommunes hjemmeside. Kvittering/dokumentation for bortskaffelse skal opbevares i 5 år og fremvises for tilsynsmyndigheden.

Ønskes det at aflevere enkelte fraktioner til anden bortskaffelsesordning, skal dette ske til godkendte modtagere. Derudover skal husdyrbruget registrere affaldsproduktionen efter de gældende regler.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagsplad-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

sen/spildbakken skal have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Indenfor affaldsområdet, er BAT bl.a., at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Affald skal registreres og håndteres iht. gældende lovgivning, og affaldet skal løbende bortskaffes iht. ovenstående uden der sker ophobning. Der stilles ikke skærpede vilkår til opbevaring af affald, da Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning. Det stilles vilkår om, at husdyrbruget skal arbejde for at nedbringe affaldsfrembringelsen, og at husdyrbruget ved tilsyn skal redegøre for tiltag.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT.

SPRØJTEMIDLER, KEMIKALIER OG MEDICIN

Opbevaring

Det er oplyst i ansøgningen, at kemikalier opbevares i fryser i maskinhus, hvor der er fast bund. Diverse rengøringsmidler opbevares i rummet ved malkerobotterne - ialt opbevares ca. 500 L rengøringsmidler.

Holstebro Kommune vurderer, at kemikalier, herunder produkter til rengøring og neutralisering af malkeanlæg m.v., skal opbevares i egnede beholdere (tydeligt mærket med indhold) med tætsluttende låg på tæt bund med opkant og uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, boringer eller brønde. Oplaget skal i henhold til gældende lovgivning opbevares utilgængeligt for børn, dyr og uvedkommende. Oplagringspladsen skal være under tag og indrettet således, at evt. spild kan opsamles i f.eks. en spildbakke.

Håndtering af marksprøjte

Spild under påfyldning og rengøring af marksprøjter er en væsentlig årsag til punktkildeforurening og pesticider i overfladevand samt forurening af grundvand. Forurening fra punktkilder kan med få enkle tiltag minimeres.

Der er generelt lovkrav om, at tapstedet, hvor sprøjten fyldes med vand, skal være forsynet med kontraventil, der sikrer mod tilbagesugning af væske fra sprøjtetanken. Påfyldningen af vand skal være styret med vandur eller lignende, der forhindrer overløb af sprøjtetanken. I forbindelse med påfyldning af sprøjter må der ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten.

Påfyldning af bekæmpelsesmidler i marksprøjter skal ske på en vaskeplads med opsamling af vaskevand eller på det areal, der skal behandles. Påfyldning i marken må ikke ske mindre end 300 meter fra vandforsyning til drikkevandsformål eller mindre end 50 meter fra hhv. overfladevande, drænsystemers rense- og samlebrønde eller § 3 beskyttet natur.

Vask skal ske på vaskeplads eller det areal, der er blevet behandlet. Vaskevand fra en vaskeplads skal opsamles i gyllebeholder eller anden beholder og udbringes i henhold til bestemmelserne i husdyrbekendtgørelsen. Vaskepladser må ikke etableres nærmere end 50 meter fra hhv. overfladevande, § 3 beskyttet natur eller almen vandforsyning. Afstandskravet til ikke almen vandforsyning er 25 meter.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Nedbør kan afvaske plantebeskyttelsesmidler, der er afsat på ydersiden af sprøjte og traktor. En uvasket sprøjte eller traktor, som er anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, skal derfor placeres på det behandlede areal, vaskeplads med opsamling til gyllebeholder eller anden beholder, eller under tag, så der ikke sker utilsigtet afstrømning af vand med indhold af plantebeskyttelsesmidler til vandmiljø, jord mv.

Udbringning af gylle med indhold af vaskevand på bedriftens markarealer eller på husdyrbrugets arealer, skal meddeles til kommunalbestyrelsen. Dette kan ske i forbindelse med byggeanmeldelse ved etablering af vaskeplads. Ved udbringning af gylle med indhold af vaskevand hos tredje mand, skal der indhentes tilladelse hertil ved kommunalbestyrelsen. For eksisterende anlæg indhentes en særskilt tilladelse hos kommunalbestyrelsen. Gylle med indhold af rester af plantebeskyttelsesmidler, som ikke er godkendt til udendørs anvendelse, skal bortskaffes efter reglerne i bekendtgørelsen om affald.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at opbevaring og håndtering af kemikalier, sprøjtemidler og medicin er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, og at kravet om BAT er overholdt.

SPILDEVAND

Af nedenstående skema fremgår håndtering af spildevand, som oplyst i ansøgningen:

Skema 5. Håndtering af husdyrbrugets spildevand

Spildevandstype	mængde / år før udvidelse	mængde / år efter udvidelse	Håndtering
Tag- og overfladevand			Ledes til rørledning, grøft og senere til Smalle Å
Vand fra ensilagepladser		2000 m ³	Ledes til udsprinklingsanlæg
Vaskevand fra stalde	20 m ³	20 m ³	Ledes til gylletanke
Vaskevand fra vaskeplads	50 m ³	50 m ³	Ledes til gylletanke
Møddingsplads	60 m ³	60 m ³	Ledes til gylletanke
Spildevand fra malke- og malkerobotter	400 m ³	400 m ³	Ledes til godkendt nedsivningsanlæg

Forhold omkring ejendommens husspildevand reguleres ikke i denne godkendelse. I forbindelse med revision af kommunens spildevandsplan kan ejendommen evt. blive pålagt at forbedre spildevandsforholdene på ejendommen.

Der stilles ikke vilkår til håndtering af tag- og overfladevand, idet husdyrbrugets ammoniakfordampning vurderes at være relativt lav, og tagfladearealet vurderes at være af begrænset størrelse. Der kan på udenomsarealer være risiko for forurening af omgivelserne, hvis arealerne ikke holdes fri for gødnings- og foderspild. Der stilles derfor i miljøgodkendelsen vilkår til renholdelse af udenomsarealerne.

Sprinkleranlæg til udsprinkling af overfladevand fra ensilagepladser

Ansøger ønsker i forbindelse med opførelse af ensilagepladser at etablere et anlæg til permanent udsprinkling af overfladevand fra plansiloanlægget, som skal etableres i forbindelse med udvidelsen (se bilag 4).

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Ansøger har ikke indsendt en beskrivelse af anlægget, da det endnu ikke er projekteret. Holstebro Kommune stiller derfor vilkår til anlægget ud fra generelle betragtninger om den nødvendige dimensionering m.v., for at sikre, at anlægget ikke vil give anledning til forurening af det omgivende miljø.

Ensilagepladserne er ca. 3600 m². Ved kraftige regnskyl på 25 mm/time, som har en gentagelsesperiode på ca. 35 år, svarer det til 100 m³ regnvand på 1 time, hvis opsamlingsarealet er 4.000 m². I henhold til byggeblad nr. 103.09-05 af 8. oktober 2009 kræver et opsamlingsareal på 4000 m² en opsamlingsbrønd med bufferkapacitet på min. 114 m³ og pumpen skal kunne pumpe 12 m³/time. Til at bortskaffe overfladevandet skal bruges et udsprinklingsområde på minimum samme areal som opsamlingsarealet. Byggebladet er baseret på en gennemsnitlig nedbør på 700 mm/år, som i Midt- og Vestjylland er højere end landsgennemsnittet. Jf. DMI ligger nedbøren gennemsnitligt på 781 mm/år, målt i perioden 1961-1990. Nedbørsmængden siden 1990 er muligvis steget, og ifølge DMIs klimamodeller forventes episoder med kraftig nedbør fremover at blive hyppigere. Eftersom regionens gennemsnitsnedbør ligger ca. 11 % højere end landsgennemsnittet, vurderer Holstebro Kommune at udsprinklingsanlægget bør dimensioneres ca. 11 % større end byggebladet foreskriver, hvilket svarer til, at de 3600 m² opsamlingsareal regnes som 4000 m². Der stilles vilkår til sikring heraf.

Der vil være et mindre udtræk af næringsstoffer fra den opbevarede ensilage samt evt. spild ved læsning af fodervogne m.v. Mængden af næringsstoffer vurderes at være meget lille i forhold til den samlede volumen. Ved overløb af anlægget, ved f.eks. episoder med usædvanligt kraftig nedbør, vil overfladevandet løbe ind mod bygningerne eller mod arealet som ligger mod nordøst. Der er forholdsvist langt til vandløb. Der vurderes på baggrund heraf ikke at være behov for skærpende vilkår til sikring mod afløb til overfladevand.

Med de stillede vilkår vurderes det, at der kan etableres et udsprinklingsanlæg til regnvand fra ensilagesiloerne, uden væsentlige miljømæssige konsekvenser for omgivelserne. Der gøres opmærksom på, at anlægget skal forhåndsansøges til Holstebro Kommunes afdeling for Byggeri og Ejendomme.

SKADEDYR

Det oplyses i ansøgningen, at skadedyr generelt søges bekæmpet.

Rotter

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, da husdyrbruget, i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, er forpligtiget til at sikre, at bygninger bliver fornuftigt vedligeholdt og fremtræder i gennemført renholdt stand, så rotternes leveduligheder på ejendommen begrænses mest muligt. Dette betyder, at husdyrbruget skal sikre, at affald eller foder ikke er tilgængeligt for f.eks. rotter, undgå rod på husdyrbruget og kontrollere rottesikringen ved døre, vinduer, rørgennemføringer og ventilationsåbninger, riste, lyskasser, skakte etc., bevoksninger, evt. ru mure, tagkonstruktioner, facaden generelt, kloaksystemets tilstand, samt anmelde rotter og rette sig efter påbud meddelt af kommunalbestyrelsen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Fluer

Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium. Såfremt husdyrbruget skulle give anledning til fluegener for omkringboende, stilles der vilkår om, at Holstebro Kommune kan forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

OPBEVARING AF DØDE DYR

Det er oplyst i ansøgningen, at døde dyr opbevares på møddingsplads under presenning. Der ringes straks til DAKA.

I henhold til gældende regler skal selvdøde og aflivede dyr straks fjernes fra besætningen og opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet. Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden, og hvor det er nødvendigt, skal afhentningspladsen sikres mod ådselædende dyr. I tilfælde hvor dyrene er overdækket, skal dette ske med en fast overdækning. Alternativt kan dyrene opbevares på frost eller køl.

Selvdøde og aflivede dyr skal inden for 24 timer tilmeldes afhentning til godkendt destruktionsanstalt. Afhentning af dyr opbevaret i container kan afvente, indtil denne er fuld. Dog skal tilmelding til afhentning ske senest 5 dage efter, at påfyldning af containeren er påbegyndt. Alternativt kan afhentning udsættes indtil containeren er fuld – dog maks. 3 uger efter påbegyndt påfyldning, såfremt dyrene opbevares på køl.

Der stilles vilkår om, at kadaverpladsen indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej. Holstebro Kommune vurderer, at forholdet i øvrigt er reguleret tilstrækkeligt igennem gældende lovgivning, og at der ikke er særlige forhold, som taler for vilkår ud over gældende lovgivning. Der gøres opmærksom på, at Fødevarestyrelsen er myndighed på området, og denne kan påbyde, at opbevaringsstedet f.eks. flyttes længere væk fra offentlig vej.

AMMONIAKFORDAMPNING FRA ANLÆGGET

Det generelle krav om ammoniakreduktion – 20 %

Krav om 20 % ammoniakreduktion i forhold til referencesystemet gælder for stalde, hvor der sker etablering, udvidelse eller ændring. Kravet er opfyldt jf. IT-ansøgningen. Virkemidler, som er anvendt til at opnå reduktionen, er automatiske skrabere med 20 % effekt i spaltestalden, proteinreduceret fodring af malkekøer og overdækning af gyllebeholder. Der stilles vilkår til sikring af ovenstående tiltag, og det vurderes på den baggrund, at husdyrlovens beskyttelsesniveau for ammoniak er overholdt.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Skema 6. Ammoniakfordampning fra husdyrbrugets staldanlæg

Beskrivelse	N-emission
Emission fra stalde omfattet af kravet om 20 % reduktion, men eksisterende uændret produktion (Staldafsnit for eksisterende produktion)	1.264 kg N / år
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (staldafsnit hvor udvidelse foregår)	585 kg N / år
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	0 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle	309 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	90 kg N / år
Samlet emission efter udvidelse og min 20 % reduktion	2.247 kg N / år
Meremission	-12 kg N / år

Bufferzonekrav til § 7 naturtyper

Husdyrbruget ligger omtrent 130 meter fra et hedeområde, der er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven, og større end 10 ha. Dermed er hedeområdet omfattet af § 7 i husdyrloven. Eftersom husdyrbruget ligger mindre end 300 meter fra hedeområdet, må husdyrbruget ikke udlede mere ammoniak, end den nuværende lovlige drift medfører. Det vil sige, at meremissionen af ammoniak maksimalt må være 0 kg. Det fremgår af ovenstående skema, at meremissionen er under 0 kg, og kravet er derfor overholdt, ved hjælp af de virkemidler, der er nævnt ovenfor, og som er sikret ved vilkår.

Natura 2000-områder

Det nærmest liggende Natura 2000-område i forhold til ejendommen er EF-habitatområde nr. 53, Skørsø. Afstanden hertil er ca. 1000 meter. Søen er kortlagt som naturtype 3110 (lobeliesø) med en tålegrænse på 5-10 kg N/ha/år, og tålegrænsen er sandsynligvis allerede overskredet. Baggrundsbelastningen i området ligger i størrelsesordenen 15 kg N/ha/år. Med baggrund i, at der sker en nedgang i ammoniakudledning fra udvidelsen på 12 kg N/år, ventes ikke en negativ effekt af udvidelsen på habitatområdet.

§ 3 natur og målsat natur

Ca. 900 meter nordøst for ejendommen ligger et fint hedeområde med gamle tørvegrave med en stor bestand af blandt andet den temmelig sjældne hvid næbfrø samt liden soldug. Området er A-målsat i kommuneplanen. Tålegrænsen for hængesækken her er ca. 10-15 kg N/ha/år, og med en baggrundsbelastning i området i størrelsesordenen 15 kg N/ha/år er tålegrænsen sandsynligvis allerede overskredet. Med baggrund i, at der sker en nedgang i ammoniakudledning fra udvidelsen på 12 kg N/år, ventes dog ingen negativ effekt af udvidelsen på naturområderne.

Samme vurdering gælder for det nærvedliggende B-målsatte hede-, mose- og engområde ca. 350 meter nordøst for anlægget.

LUGTGENER FRA ANLÆGGET

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

det f.eks. staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har bl.a. til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme påtaleværdige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves.

Lugt fra ventilation af stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved bekendtgørelsens fastsættelse af minimumskrav til afstande mellem stald og nabo-ejendomme.

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning. Det er i skemaet angivet, hvilken af de to modeller der giver den længste geneafstand.

Beregning af geneafstande efter FMK vejledningen og 'Ny Lugtvejledning'

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand ansøgt drift	Geneafstand nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	268 meter (ny model)	-	-	-	Ja, ingen byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	183 meter (ny model)	-	-	-	Ja, ingen samlet bebyggelse inden for 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	85 meter (ny model)	-	-	-	Ja, ingen enkeltbolig uden landbrugspligt inden for 1,2 gange geneafstand

Samlet vurdering for lugt

Beregningerne viser, at genekriterierne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig er overholdt efter beregningsmodellerne. Hvorvidt en lugtpåvirkning opleves som generende afhænger af modtagerens tolerancetærskel samt af lugtpåvirkningens intensitet og varighed. På baggrund heraf vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener hos de omkringboende.

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da gyllebeholderne er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke skærpede krav til gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omkringboende.

Der stilles vilkår om, at såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen stille krav om, at husdyrbruget får udført lugtmålinger og om, at der skal indgives og gennemføres projekter for afhjælpende foranstaltninger.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

TRANSPORT TIL OG FRA ANLÆGGET

Oplysninger givet i ansøgningen vedrørende transport til og fra Skivevej 50, fremgår af nedenstående skema.

Skema 7. Oversigt over antallet af årlige transporter:

Type	Antal/år, før	Antal/år, efter	Tidspunkt og transportveje
Mælk	182	182	Generelt er de fleste transporter indenfor normal arbejdstid, men i spidsbelastningsperioder, fx høst og forår, kan det blive aktuelt at køre på andre tidspunkter. Tidspunkter for transporter som mælk, indkøbt foder m.m. har ansøger ikke indflydelse på.
Hjemmeavlet foder	125	150	
Indkøbt foder	24	30	
Dieselolie	10	10	
Døde dyr	12	15	
Gyllekørsel			
- ikke offentlig vej	80	90	
- offentlig vej	140	190	
- gylleaftale (på egne veje)	50	50	
Foder fra foderstof	24	30	
Husdyr til/fra ejendommen	30	40	
Dyrlæge	100	100	
Diverse	50	50	
i alt	827	937	

Der skal afsættes i alt 94 DE i kvæggylle til arealer tilhørende Skivevej 48 og Lauhedevej 27, 7830 Vinderup. Transportafstanden fra anlægget til arealerne er ikke mere end 10 km, og er derfor ikke omfattet af krav om transport i lukket tankvogn. Der er indsendt et kort over transportruterne, som fremgår af bilag 7. Enkelte marker tilgås gennem Egebjerg og Øster Egebjerg. Ruten går desuden ad Gl. Landevej gennem Ejsing by, der er udlagt som byzone. Holstebro Kommune vurderer, at det er muligt at transportere gyllen ad Skivevej og Ålskovvej, udenom byzone, men det vil medføre en længere transportvej. Der stilles derfor vilkår om, at transport af husdyrgødning enten skal ske uden om Ejsing by, eller såfremt der køres gennem Ejsing, at dette kun må foregå indenfor normal arbejdstid (8-16), og enten skal foregå i lukket tankvogn eller gyllevogn med slangedryppestop og spildbakke.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Husdyrbrugets trafikale belastning af omgivelserne skal vurderes i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse, inden afgørelse om godkendelse træffes. Efter dette tidspunkt kan selve trafikken ikke reguleres af miljømyndigheden. Ved vurdering af hensigtsmæssig lokalisering af husdyrbruget indgår til- og frakørselsforholdene for husdyrbruget. Hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale- og miljømæssige gener i nærområdet (f.eks. mange transporter igennem landsbyområder m.v.), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan det indgå i overvejelserne, hvorvidt kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på godkendelse til etablering af udvidelse af et eksisterende husdyrbrug.

Holstebro Kommune kan kun regulere transporter fra eksterne transportører, såsom mælkevoغن, ved at meddele afslag på ansøgning om godkendelse, hvilket efter Holstebro Kommunes vurdering ikke er proportionalt i den konkrete sag. Holstebro Kommune kan

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

derimod regulere visse transporttyper knyttet til husdyrbrugets egne transportere, hvilket er gjort i vilkår om transportruter, hensynsfuld kørsel, støv og støj, der er stillet for at sikre, at der tages hensyn til omkringboende. Herudover skal det påpeges, at det ved regulering af husdyrbrug er praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Udvidelsen i DE er på cirka 45 %. Det samlede antal transportere øges med ca. 13 %. I det antallet af transportere vurderes ikke at ligge over, hvad man kan forvente, og normalt ligger i dagtimerne, forventes det, at transporterne ikke vil være væsentligt generende for omgivelserne. Ved hensynsfuld kørsel til og fra husdyrbruget kan gener herfra minimeres, og der er stillet vilkår herom. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor normal arbejdstid, men skal søges begrænset. Holstebro Kommune vurderer, at gener fra transport, som følge af udvidelse af husdyrbruget, ikke forøges væsentligt.

Rengøring af offentlig vej

Herudover skal det bemærkes, at der ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørselsens ophør, jf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

BAT i forbindelse med transport er bl.a.:

- at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel,
- at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid.

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til kravet om BAT, og at transporterne kan foregå uden væsentlige gener for de omkringboende.

STØJGENER FRA ANLÆGGET

Naboer, som potentielt kan generes af støjgener, er ejendommene Skivevej 48 og Skivevej 52. Det er oplyst i ansøgningen, at der ikke er ventilationsanlæg eller korntørringsanlæg på husdyrbruget, og de oplyste støjkilder i ansøgningen er kompressor til malkerobotter, fuldfodervogn, transport, og indblæsning eller aftipning af indkøbt foder.

Kompressor

Kompressor til malkerobotter kører når der malkes, hvilket kan være hele døgnet. Kompressoren er støjisoleret.

Fodervogn

Fuldfodervognen anvendes ca. hver 2. dag i dagtimerne. Fremover vil den være placeret på de nye ensilagesilopladser, når den anvendes.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Foderlevering

Ansøger har ikke har indflydelse på tidspunkter for indlevering af købte foderblandinger. Det er oplyst, at der fremover vil være ca. 30 leverancer af foder årligt.

Samlet vurdering af støj

Transportgener er beskrevet og vurderet i det ovenstående afsnit. Korntørringsanlæg og ventilationsanlæg bidrager sædvanligvis væsentligt til støjgener fra husdyrbrug, og disse støjkilder er ikke til stede på Skivevej 50. Støj fra kompressor, fodervogn og foderleverancer vurderes ikke at medføre væsentlige gener for de omkringboende på baggrund af ovenstående. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af miljøgodkendelsen. Der fastsættes vilkår om, at såfremt der opstår gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/ beregninger efter nærmere definerede anvisninger. Der meddeles vilkår iht. Miljøstyrelsens vejledende støjkraav.

Ud fra ovenstående vurderes det, at BAT i forbindelse med støj er overholdt. Såfremt der ændres ved eksisterende stalde eller anlæg, der kan medføre ændring i støjniveauet for de omkringboende, skal projektet vurderes iht. principperne for BAT.

STØVGENER FRA ANLÆGGET

Naboer, som potentielt kan generes af støvgener, er ejendommene Skivevej 48 og Skivevej 52. Støvgenerne vil afhænge af vindforholdene og fugtigheden.

Der kan især i tørre perioder forekomme støv ved færdsel med køretøjer. Der henvises til god landmandspraksis, dvs., at for at begrænse støvgener skal al transport til og fra bedriften foregå ved hensynsfuld kørsel samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Desuden kan der forekomme støvgener ved indblæsning af foder. Eftersom en stor del af foderet består af ensilage, og det er oplyst, at der efter udvidelse leveres foder ca. 30 gange årligt, vurderes støvgenerne herfra at være af begrænset omfang.

Til sikring af omgivelserne mod støvgener, stilles vilkår om, at driften ikke må medføre støvgener uden for husdyrbrugets eget areal.

LYSGENER FRA ANLÆGGET

Det er i ansøgningen oplyst, at natbelysning i staldene er dæmpet til 1/10 af dagsbelysningen, og at der ingen udendørs lyskilder er af betydning.

Sensorstyret belysning kan medvirke til at reducere lysgener samt energiforbruget på husdyrbruget, og der stilles derfor vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med energigengangen skal undersøge muligheden for etablering af bevægelses-sensorstyring af belysningen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Det vurderes, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, da der er bevoksninger af træer samt bygninger, der skærmer for lyset.

DRIFTSFORSTYRELSE ER UHOLD

Gylleuheld

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Såfremt en gyllebeholder eller pumpeledning springer læk, eller en pumpe starter utilsigtet, er der jf. beredskabsplanen (bilag 6) risiko for, at gyllen via dræn og grøft kan løbe i Smalle Å. Terrænet falder desuden fra anlægget mod nord og øst, mod Smalle Å, der ligger ca. 600 m øst for ejendommen. Mark 5-0 er oplyst drænet og mark 4-0 ligger i registreret lavbundsområde, og ansøger oplyser i øvrigt, at der grøfter ned mod Smalle Å. I beredskabsplanen er anført, at ved gylleudslip skal dæmmes op med halmballer eller jord. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen desuden skal indeholde et kort over drænbrønde, hvor der kan opsuges gylle ved udslip mod øst og nordøst. Ved gylleudslip vurderes det, at opdæmning og evt. opsugning af gylle som er løbet i dræn, vil være tilstrækkeligt til at sikre mod, at gyllen løber i Smalle Å, da der er forholdsvist langt til åen.

Der vil i miljøgodkendelsen ikke blive stillet vilkår til anvendelse af dødemandsknapper, timere og lign. i forbindelse med gylleanlæg, da det er Holstebro Kommunes opfattelse, at disse forhold er reguleret i eksisterende lovgivning, jf. afsnit under påfyldning af gyllevogne.

Bekæmpelsesmidler

Hvis bekæmpelsesmidler ved uheld blandes eller klumper sammen i sprøjtebeholderen, således at de ikke kan anvendes i en afgrøde, skal den ubrugelige sprøjtevæske bortskaffes som affald. Det samme gælder for større spild, som opsamles i forbindelse med uheld. Godkendelsesmyndigheden skal underrettes herom ved uheld. I akutte situationer skal beredskabet underrettes via 112. Godkendelsesmyndigheden skal klassificere affaldet som enten farligt affald eller ikke-farligt affald, og affaldet skal bortskaffes efter reglerne i affaldsbekendtgørelsen, herunder Holstebro Kommunes affaldsregulativ.

Beredskabsplan

Der er Holstebro Kommunes opfattelse at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden samt ansatte, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliestof og store som f.eks. gylleudslip, brand o.l.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften, og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres. I forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse er en beredskabsplan indsendt af ansøger, og fremgår af bilag 6.

BAT er bl.a.:

- at husdyrbruget har en beredskabsplan der skal benyttes i tilfælde af uheld eller lignende på husdyrbruget.
- at alle der arbejder på husdyrbruget er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved hvor den kan findes.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- at beredskabsplanen hænges op synligt flere steder på husdyrbruget.
- at beredskabsplanen løbende holdes ajour i forhold til husdyrbrugets drift.

Der stilles vilkår til sikring af ovenstående. Det vurderes, at BAT er anvendt.

RENERE TEKNOLOGI OG RESSOURCESTYRING

Miljø- og ressourcestyring bygger på et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret, under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind. På husdyrbruget er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi, herunder besparelser på vand og el:

Energi	▪ Isbank og rørkøler sikrer en hurtigere nedkøling. ▪ Staldvarmen udnyttes til opvarmning af stuehuset og varmt vand til bedriften. ▪ Naturlig ventilation i staldene giver ingen energiudgifter. ▪ Dæmpet natbelysning i staldene sparer energi, og der er ingen udendørs lyskilde af betydning. ▪ Vakuumpumpen som anvendes til malkerobotterne er frekvensstyret og dermed energibesparende.
Vand	Ved vask af staldene sættes der først i blød, hvilket sparer på vandforbruget. ▪ Mælken forkøles med vand, som så genbruges til drikkevand. ▪ Evt. lækager repareres så snart de opdages.
Management	▪ Der er tilknyttet en fodringskonsulent til ejendommen, som laver foderplaner ca. 6 gange årligt ved skift af fodermidler. Foderet opmåles og der tages analyser af grovfoderet for at få en så optimal foderplan som muligt med fokus på foderforbruget. Herved inddrages også løbende ny viden på området. ▪ Der udarbejdes de lovpligtige gødningsplaner og sprøjteplaner. ▪ Der udføres kontrol med mælkekøleanlæg og robotter af autoriserede firmaer. ▪ Ansøger og ansatte holder sig selv ajour via faglitteratur, kurser, ERFA-grupper m.m. ▪ Principperne i godt landmandsskab følges så der på den måde også tages hensyn til naboer og omgivelser i forbindelse med transporter og gylleudkørsel. Der holdes pænt rent omkring bygningerne for at minimere lugt og uhygiejniske forhold. Elforbruget følges hver måned, så der er fokus på området, og der optimeres mest muligt for at minimere forbruget.
Ammoniak	▪ Køer fodres med reduceret tildeling af protein. ▪ Der etableres fast overdækning på en gyllebeholder.
Nitrat / fosfor	▪ Der sikres med opførelse af plansiloer en god opbevaring af ensilage og dermed et minimalt spild af foder og evt. spild af næringsstoffer.

Ressourceforbruget vurderes for at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold. Forbruget af ressourcer på husdyrbruget består primært af vand, el og olie, som det fremgår af Skema 8.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Det er oplyst, at elforbruget følges hver måned, så der er fokus på området og der optimeres mest muligt for at minimere forbruget. Der stilles vilkår om løbende registrering af forbruget af el, vand og brændstof, med henblik på at sikre, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

Skema 8. Husdyrbrugets ressourceforbrug.

Type	Forbrug før udvidelse	Forbrug efter udvidelse	% stigning
Elforbrug	135.000 kWh	170.000 kWh	26 %
Olie/gas	13.000 L	17.000 L	31 %
Drikkevandforbrug, privat	170 m ³	170 m ³	
Drikkevandforbrug, stald	6180 m ³	7900 m ³	
Vask, stald	20 m ³	20 m ³	
Vask, markredskaber, maskiner	50 m ³	50 m ³	
Vandforbrug i alt	6783 m ³	8500 m ³	25 %

På et gennemsnitligt kvægbrug bruges op til 15 % af energiforbruget på mælke/malkeanlægget. Anlægget skal derfor vurderes løbende mht. vedligeholdelse / rengøring m.v. Ansøger har oplyst, at kontrol udføres af autoriserede firmaer. For at sikre dette, stilles der vilkår om, at husdyrbrugets mælke/malkeanlæg løbende og minimum 1 gang om året skal gennemgås af serviceteknikere med henblik på at sikre, at anlægget kører energimæssigt optimalt. Servicen skal noteres i driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.

For i øvrigt at sikre fokus på muligheder for energibesparelser, stilles der vilkår om, at husdyrbruget skal gennemgås af en energikonsulent med henblik på implementering af lønsomme ressourcebesparende teknologier. Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en energigennemgang f.eks. skal tage udgangspunkt i Dansk Landbrugsrådgivnings energisparkatalog, og som minimum skal indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for implementering af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. Gennemgangen skal herefter foretages hvert 5. år. Der stilles vilkår om, at 5-års lønsomme teknologier som udgangspunkt skal indføres. En energifaglig person kan f.eks. være en konsulent fra et selskab eller lign.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT bl.a. følgende:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent.
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning.
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås.
- at der anvendes energibesparende belysning.
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt.
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en lang række krav til anlæg, indretning og drift af husdyrbrug, som gælder for alle husdyrbrug. En række af disse krav bygger på anvendelse af renere teknologi eller den bedste tilgængelige teknologi (BAT).

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget, med de stillede vilkår, lever op til BAT på management. Herunder skal det påpeges, at tiltag til minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning er behandlet senere i miljøgodkendelsen.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

AREALER

De ejede og forpagtede udbringningsarealer udgør 140,83 ha. Derudover er der aftale om afsætning af gylle til 104,86 ha gylleaftalearealer, og der afgræsses på ejede og forpagtede græsningsarealer udenfor harmoniarealet svarende til 6 DE. Arealerne fremgår af skema herunder samt diverse kortbilag.

Skema 9. De ansøgte udbringningsarealer, afgræsningsarealer og gylleaftalearealer med ejerforhold, mark nr. og arealstørrelse.

Marknr	Ha	Ejer
Ejede arealer		
1-0	1,23	ansøger Bent Klausholt, Skivevej 50, 7830 Vinderup
1-1	0,63	
1-2	3,07	
2-0	6,95	
3-0	1,18	
4-0	5,46	
5-0	9,51	
8-0	1,76	
9-0	7,49	
12-2	0,91	
31-0	6,99	
34-0	2,79	
36-0	3,09	
37-0	0,69	
38-0	3,96	
39-0	5,96	
40-0	1,19	
41-0	5,88	
44-0	3,28	
45-0	10,06	
46-0	3,95	
Obj-110	4,42	
obj 111	3,43	
Obj-113	5,60	
Obj-114	3,49	
i alt	102,97	ha ejede arealer
Forpagtede arealer		
21-0	5,92	Ole Lenler-Eriksen, Kildevej 2A, 7470 Karup J Peter Lenler-Eriksen, Skivevej 85, 7830 Vinderup Hans-Anton Lenler-Eriksen, Gjellerupbakken 21, 7400 Herning Jane Lenler-Eriksen, Danmarksgade 26, 8900 Randers C
51-0	2,35	Anna Kathrine Pilgaard, Lauhedevej 4, 7830 Vinderup
54-0	1,05	

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Marknr	Ha	Ejer
55-0	1,72	
57-0	3,65	
61-0	3,56	Anders Hougaard Sørensen, Skivevej 81, 7830 Vinderup
62-0	1,65	
71-0	3,64	
71-1	3,94	
72-0	0,46	
73-0	1,03	Jens Kærgaard Andersen, Egebjergvej 18, 7830 Vinderup
75-0	4,07	
76-0	0,37	
77-0	0,30	
78-0	1,40	
79-0	1,35	
81-0	1,37	Kirsten Grønne Kastrup og Bruno Kaastrup, Skivevej 28, 7830 Vinderup
Obj-58	0,04	Anna Kathrine Pilgaard, Lauhedevej 4, 7830 Vinderup
i alt	37,86	ha forpagtede arealer
i alt	140,83	ha forpagtede og ejede arealer

Gylleaftalearealer

gylleaftale 1	1,65	Grethe Byskov Jensen, Skivevej 48, 7830 Vinderup
Gylleaftale 2	1,19	
gylleaftale 3	2,36	
gylleaftale 4	2,18	
gylleaftale 5	3,82	
gylleaftale 6	2,84	
gylleaftale 7	4,00	
gylleaftale 8	1,16	
gylleaftale 9	2,14	
gylleaftale 10	6,00	
Gylleaftale 11	1,98	
Obj-1	15,85	Anette Djørup Gregersen og Morten Gregersen, Lauhedevej 27, 7830 Vinderup
Obj-3	1,60	
Obj-5	2,06	
Obj-6	1,32	
Obj-7	3,77	
Obj-8	1,96	
Obj-9	3,28	
Obj-11	4,06	
Obj-12	1,22	
Obj-13	2,92	
Obj-14	1,66	
Obj-16	5,13	Joan Christoffersen Mikkelsen og Peter Frederik Vinther Mikkelsen, Holstebrovej 5, 7830 Vinderup
Obj-17	1,94	
Obj-18	3,48	
Obj-19	2,72	Anette Djørup Gregersen og Morten Gregersen, Lauhedevej 27, 7830 Vinderup
Obj-20	2,14	Anette Djørup Gregersen og Morten Gregersen, Lauhedevej 27, 7830 Vinderup
Obj-21	4,10	delvist: Paul Agernem Siig, Landtingvej 30, 7830 Vinderup
Obj-22	2,07	
Obj-23	7,88	Anette Djørup Gregersen og Morten Gregersen, Lauhedevej 27, 7830 Vinderup
Obj-24	3,56	
Obj-25	2,83	

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Marknr	Ha	Ejer
i alt	104,86	ha gylleaftalearealer
Afgræsningsarealer udenfor harmoniarealet		
græs 1	2,77	ansøger Bent Klausholt, Skivevej 50, 7830 Vinderup
græs 2	0,39	Anna Kathrine Pilgaard, Lauhedevej 4, 7830 Vinderup
græs 3	0,63	
græs 4	0,89	
i alt	4,67	ha afgræsningsarealer udenfor harmoni

Der udarbejdes selvstændige § 16 arealgodkendelser for arealerne tilhørende hhv. Lauhedevej 27 og Skivevej 48, 7830 Vinderup. § 16 godkendelserne omfatter samtlige de arealer, som der afsættes gylle til. Arealerne behandles således ikke yderligere i nærværende miljøgodkendelse.

Udskiftning af udbringningsarealer

I henhold til husdyrlovens § 17, stk. 3 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 15 og 16, må der ikke ske ændringer i udbringningsarealet eller indgås aftaler om udbringning af husdyrgødning på tredjemands arealer, uden forudgående godkendelse fra godkendelsesmyndigheden.

Alle ændringer i udbringningsarealer skal således godkendes af Holstebro Kommune. Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer, eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udbringning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse 1. august. Holstebro Kommune skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der skiftes ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Holstebro Kommune har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

HUSDYRGØDNING

På udbringningsarealerne som fremgår af Skema 9 er der ansøgt om at udbringe husdyrgødning, som fremgår af Skema 10.

Gødningstyper og indholdet af næringsstoffer i husdyrgødningen har betydning for den vurdering Holstebro Kommune foretager af miljøpåvirkningen ved udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor vilkår om, at sammensætning og maksimal mængde af husdyrgødning ikke må afvige fra det i Skema 10 angivne. Der må ikke modtages slam eller andet affald med næringsstofindhold til udbringning på marker.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Skema 10. Næringsstofsammensætning og husdyrgødningstyper til- og fraført husdyrbruget.

		Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Udbringes på ejede og forpagtede arealer					
Skivevej 50, 7830 Vinderup		dybstrøelse	1.939	251	19,98
		kvæggylle	30.809	4.527	302,29
		afgræsning indenfor harmoni	99	21	1,32
i alt			32.346	4.799	323,59 DE
Afsættes ved afgræsning udenfor harmoni					
Skivevej 50, 7830 Vinderup		afgræsning udenfor harmoni			6,00 DE
Fraføres til aftalearealer					
Skivevej 48, 7830 Vinderup Lauhedevej 27		kvæggylle	4.000	619	40,00
		kvæggylle	5.400	786	54,00
i alt			9.400	1.405	94,00 DE
I alt produceres på Skivevej 50:					423,59 DE

Harmonikrav

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på bedriften, og den mængde husdyrgødning, der udbringes (harmonikrav). Ansøger vil fremover anvende husdyrgødningsbekendtgørelsens særlige mulighed for at udbringe op til 2,3 DE/ha, jf. § 27 stk. 3, hvilket er betinget af, at:

- mindst 2/3 af den udbragte husdyrgødning stammer fra kvæg;
- mindst 70 % af udspretningsarealet dyrkes med foderroer, permanent græs, græs i om-drift eller græsefterafgrøder udlagt i vårbyg, helsæd, grønkorn eller majs.
- husdyrgødning ikke udbringes 31/8-1/3 på græsarealer, som ompløjes i samme planpe-riode
- pløjning efterfølges af afgrøde med kvælstofbehov
- græsarealer kun ompløjes 1/3-1/6
- græsefterafgrøder tidligst nedpløjes eller nedvisnes 1/3
- der ikke dyrkes bælg-sæd eller kløver, undtaget kløvergræs med mindre end 50 % kløver
- der foretages dokumenterede N- og P-analyser af jorden mindst hver 3. år / 5 ha

Der udbringes i ansøgt drift 2,3 DE/ha (323,59 DE på 140,83 ha ejede og forpagtede ud-bringningsarealer). Harmonikravet er derfor overholdt, såfremt betingelserne i husdyrgød-ningsbekendtgørelsens bilag 2 er overholdt, jf. ovenstående.

Udbringning af husdyrgødning

I ansøgningen er det oplyst, at gyllen hovedsageligt nedfældes i de afgrøder, hvor det er muligt.

Transport

Transport af gylle til udspretningsarealerne fremgår af bilag 7. Gødningstran-sport er vur-deret i et tidligere afsnit om transport til og fra husdyrbruget.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bynære udbringningsarealer

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsens § 24 må udbringning af husdyrgødning på arealer nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder, samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål, ikke ske i weekend og på helligdage. Ingen af de ejede eller forpagtede udbringningsarealer ligger nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder eller lokalplanlagte boligområder på godkendelsestidspunktet. Holstebro Kommune vurderer at generne, trafikale og lugtmæssige, fra udbringning af husdyrgødning fra ejendommen, er begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode. Det vurderes, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning.

BAT

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af gældende love og bekendtgørelser så som husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det f.eks. er et generelt lovkrav at:

- udarbejde mark- og gødningsplaner,
- at den producerede husdyrgødning afstemmes med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt mængde og type af kunstgødning,
- ikke at udbringe husdyrgødning mindre end 200 m fra byområder på weekend- og helligdage,
- anvende lovlige udbringningsmetoder (f.eks. ikke tilladt at bruge bredspreader til gylle),
- nedfælde gylle på sort jord og i græs mindre end 1000 meter fra sårbare naturtyper,
- nedbringe fast husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- overholde maksimalt tilladt harmonitryk (DE/ha),
- etablere efterafgrøder til reduktion af nitratudvaskning,
- ikke at udbringe flydende husdyrgødning på skrånende arealer (> 6 grader) beliggende tættere end 20 meter fra overfladevande,
- der skal være en 2 meter ubehandlet bræmme langs højt målsatte og naturlige vandløb.

Herudover er der en række BAT-forhold, der ikke er direkte reguleret i dansk lovgivning, såsom:

- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner, man anvender til udspretning og om nødvendigt nedpløjning af husdyrgødningen,
- at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning,
- at man ikke tilfører husdyrgødning, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket,
- anvendelse af godt landmandskab, såsom at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage, og at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene,
- behandling af husdyrgødning m.h.p. at minimere lugtemissioner, hvilket kan tillade mere fleksibilitet til identificering af passende egne og vejrforhold i forbindelse med tilførsel på markerne,

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

- sprede gødning så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted,
- ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker,
- ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet).

Holstebro Kommune forholder sig primært til de sidst nævnte forhold, da de ikke direkte er omfattet af generel lovgivning. Der stilles derfor vilkår om, at udbringning sker i overensstemmelse med godt landmandskab, og at der ikke må udbringes husdyrgødning, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket. Der er husdyrbruget ansvar, at evt. leverandører overholder godkendelsens vilkår. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT mht. udbringning af husdyrgødning med de stillede vilkår og gældende lovgivning.

Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning

Siden den 1. august 2007 har det været et generelt krav, at flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og græsmarker beliggende i en afstand under 1000 meter fra de naturarealer, der er omfattet af § 7 i husdyrloven. Dette gælder for nogle af husdyrbrugets udbringningsarealer, jf. bilag 15. Fra 1. januar 2011 gælder, at flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og græsmarker, på alle udbringningsarealer.

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer der grænser op til naturområder, som er følsomme for ammoniakpåvirkninger, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav om f.eks. nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

Ingen af de angivne udbringningsarealer for husdyrgødning er registreret som beskyttede i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3. En del af arealerne er omfattet af en faunapassage mellem EF-habitatområderne nr. 32, 53 og 54. Faunapassager, eller spredningskorridorer, er udpeget for at modvirke fragmenteringen af naturområder og forbedre spredningsmulighederne for den vilde flora og fauna. Afhængig af særlige arters spredningsbehov kan læhegn med 'fodpose', ekstensivt drevne landbrugsarealer samt etablering af vandhuller og dyrkningsfrie bræmmer langs vandløb medvirke til forbedring af særlige arters spredningsmuligheder i landskabet. Det vurderes, at almindelig landbrugsdrift ikke vil påvirke de økologiske spredningskorridorer, og der er ikke kendskab til bilag IV arter på arealerne.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Der stilles vilkår om, at såfremt der registreres forekomst af bilag IV arter på arealerne, kan Holstebro Kommune derefter stille krav om 10 meter brede udyrkede bræmmer om læhegn, markskel, vandhuller og lign. I tilknytning til udbringningsarealerne for husdyrgødning er registreret enkelte vandhuller beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Der gøres opmærksom på, at der om vandhuller med til- og afløb i alle tilfælde gælder krav om 2 meter brede dyrkningsfrie bræmmer.

Flere af udbringningsarealerne ligger i internationalt naturbeskyttelsesområde, og er dermed omfattet af naturbeskyttelseslovens § 19 b – læs mere på:

http://www.blst.dk/NATUREN/Natura2000plan/EU_naturdirektiver/anmeldeordning/

Holstebro Kommune vurderer, at de omkringliggende naturområder ikke vil påvirkes væsentligt negativt som følge af udbringning af husdyrgødning på husdyrbrugets arealer.

SÆDSKIFTE

Arealerne drives med sædskifte K12 jf. ansøgningen, da dette er en forudsætning for anvendelse af forhøjet harmonitryk op til 2,3 DE/ha for kvægejendomme. Anvendelse af dette sædskifte er reguleret af husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 2 (se afsnit om husdyrgødning), og der stilles ikke yderligere vilkår herom.

Der er ansøgt med forudsætning om at der dyrkes 5,00 % ekstra efterafgrøder årligt udover plantedirektoratets pligtige efterafgrøder, for at overholde husdyrlovens beskyttelsesniveau for udvaskning af nitrat, og der stilles vilkår herom. Idet der er tale om et K12 sædskifte, stilles desuden vilkår om, at græsarealer i omdrift kun må pløjes i perioden 1. marts til 1. juni.

GRUNDVAND

Udspretningsarealerne ligger udenfor område med særlige drikkevandsinteresser, nitratfølsomme indvindingsopland, vandindvindingsopland til vandværk og hygiejnezone for vandværksboringer.

Da der på baggrund af ovennævnte ikke umiddelbart er en risiko for forurening af drikkevand til vandværker, og arealerne ligger udenfor kommende indsatsplaner for vandværker, vurderes det, at der ikke i miljøgodkendelsen skal stilles yderligere vilkår til beskyttelse af grundvandet.

BILAG IV-ARTER

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beska-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

diges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må ødelægges.

Ud fra Holstebro Kommunes kendskab til området og arterne vurderes det at følgende arter og grupper fra EF-habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget:

- Småflagermus: På baggrund af de insektædende småflagermus' livsform vurderes projektet ikke at være til skade for disse.
- Birkemus: Arten er ikke registreret i området.
- Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.
- Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær ejendommen.
- Stor vandsalamander, spidssnudet frø, løgfrø og strandtudse: Ingen af disse er registreret nær ejendommen eller dens udbringningsarealer. De to førstnævnte arter kan dog tænkes at forekomme i området. Der stilles vilkår om, at der vil gælde krav om 10 meter brede udyrkede bræmmer omkring vandhuller, hvor der eventuelt i fremtiden konstateres bilag IV arter.
- Grøn kølleguldsmed: Arten formodes ikke at forekomme i området.

GENERELLE BETRAGNINGER FOR NATURA 2000-OMRÅDER

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver; EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug, skal der, i henhold til § 8, stk. 6, nr. 2-3 i habitatbekendtgørelsen³, af kommunalbestyrelsen, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV. Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen⁴. Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier, kan udelukkes at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre, påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-område efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder dette udarbejdelse af en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁵ bilag 3. Vurderer kommunalbestyrelsen, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår for at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunalbe-

³ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

⁴ Hjertemuslingedommen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

⁵ Bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

styrelsen i særlige tilfælde forpligtet til at stille skærpede vilkår. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelige til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

Der er med baggrund heri foretaget en vurdering af udpegningsgrundlagets miljøtilstand og eventuelle påvirkninger som følge af godkendelsen. Vurderingen er bl.a. foretaget på baggrund af basisanalyserne, DMU's forskningsresultater og Danmarks Miljøportal⁶. Derudover inddrages Vandmiljøplan III, Grøn Vækst og de kommende Natura 2000-planers mulige betydning, således at godkendelsen ikke strider imod andre tiltag, der sammen har til formål at fremme udpegningsgrundlagets miljøtilstand.

Udover de i habitatbekendtgørelsen opstillede beskyttelseskrav, der har til formål at sikre Natura 2000-områdernes udpegningsgrundlag, er der yderligere opstillet beskyttelseskrav dels i husdyrlovens § 7, der har til formål, at beskytte en række kvælstoffølsomme naturtyper mod forringelser som følge af påvirkningen fra nærliggende husdyrbrug. Dels i naturbeskyttelseslovens § 3 der har til formål, at beskytte udvalgte naturtyper imod tilstandssændringer.

BESKRIVELSE AF SØNDERLEM VIG OG UDPEGNINGSGRUNDLAG

Ejendommen og udspretningsarealerne, på nær mark 81-0, er beliggende i oplandet til Sønderlem Vig, som er udpeget til EF-habitatområde (H32). Sønderlem Vig har et opland på 9.030 ha, og er domineret af landbrugsarealer, som udgør ca. 8.200 ha⁷.

Udpegningsgrundlaget

Udpegningsgrundlaget for Sønderlem Vig fremgår af nedenstående skemaer. Naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk kvælstofdeposition, er ikke medtaget, idet de er behandlet under afsnittet om ammoniak, i det omfang, det er relevant. De våde naturtyper og arter behandles i det efterfølgende.

Skema 11. Udpegningsgrundlaget for Sønderlem Vig jf. SNS 2009⁸.

Nr.	Naturtype
1150	Kystlaguner og strandsøer (særligt prioriteret)
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3260	Vandløb med vandplanter

Skema 12. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende art, for hvilken det skal sikres, at den kan overleve og formere sig i sit udbredelsesområde.

Nr.	Art
1355	Odde (særligt prioriteret)

⁶ Danmarks Miljøportal, herunder bl.a. Naturdata og Overfladevand (STOQ).

⁷ Ud fra gødningsregnskaberne, beregnet gennem CTtools af Holstebro Kommune.

⁸ By- og Landskabsstyrelsens opdateret udpegningsgrundlag 2009

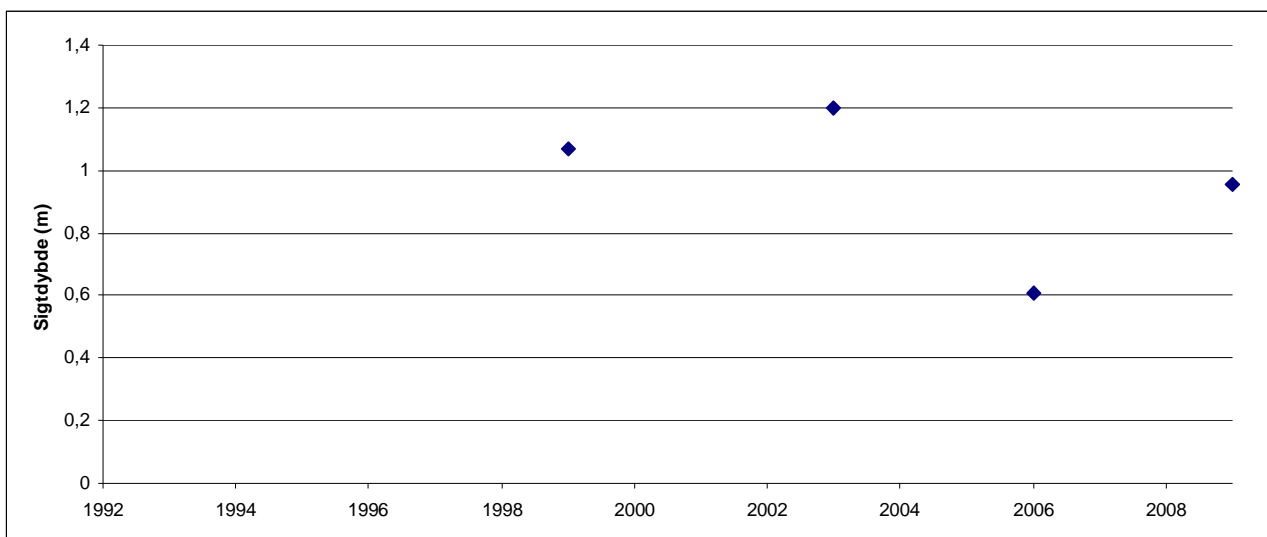
Regionplanens målsætning

Sønderlem Vig er i regionplanen A1/B-målsat, som særligt naturvidenskabeligt interesseområde med beskyttelse af særlige naturelementer. Søerne er tilstræbt friholdt for kulturpåvirkning, og kræver særlig beskyttelse for bevarelse af biologiske, geologiske, kulturhistoriske og landskabelige værdier. Søerne er målsat til at have et naturligt og alsidigt dyre- og planteliv, upåvirket eller svagt påvirket af nærings-, organiske og miljøfremmede stoffer, okker eller anden kulturpåvirkning, således at søernes økologiske tilstand er upåvirket eller kun svagt påvirket ift. den naturlige baggrundstilstand

Tilstand

Regionplanens målsætning for Sønderlem Vig er ikke opfyldt. Søen lever på nuværende tidspunkt ikke op til målsætningen i amtets regionplan, om end dyrelivet vurderes tilfredsstillende. Søsens nuværende miljøtilstand skyldes tidligere eller nuværende tilledninger af næringsstoffer, som betyder at udbredelsen af karakterarterne for naturtypen ikke har gode vækstbetingelser, og derfor kun har en lille udbredelse. Næringsstofftilledningen medfører en stor algevækst, hvilket reducerer sigtddybden og dermed undervandsplanternes potentielle udbredelsesområde.

Vandets klarhed (sigtddybden) er en god parameter til på enkel måde, at registrere og beskrive mulighederne for udbredelsen af bundplanter, idet mængden og dybdeudbredelsen primært styres af lys. Den målte sigtddybde i Sønderlem Vig fremgår af Figur 1. Årsagen til den lave sigtddybde er først og fremmest meget store planktonmængder, som følge af de store tilførsler af næringsstoffer fra oplandet.

Figur 1. Udvikling i sigtddybde i Sønderlem Vig (simpelt gns.)⁹

⁹ Danmarks Miljøportal, Overfladevand (STOQ).

I oplandet til Sønderlem Vig er der i den sydvestlige ende af området to strandsøer (1150), Strandsø 1 og Strandsø 2 ved Sønderlem Vig. Søerne er i risiko for ikke at opfylde målsætningen i 2015. Årsagen er for stor tilførsel af næringssalte (påvirkningstype N). Der er kun blevet foretaget 5 målinger af sigtddybden i Strandsø 1 i 2007, hvor sigtddybden var 0,3220 (simpelt gennemsnit for perioden maj til sep.), og 4 målinger i 2007 i Strandsø 2, hvor sigtddybden var 0,5125 (simpelt gennemsnit for perioden maj til sep.). Udviklingen i søerne lader sig derfor ikke nærmere vurdere.

Sønderlem Vig på 240 ha er karakteriseret som "kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger" (3140). Søen har tæpper af kransnålalger på store dele af bunden. Søen har en fosforkoncentration på 0,055 mg/l, den samlede dækningsgrad af kransnålalger er 46 %. Søen forventes at opfylde målsætningen i 2015.

Det fremgår af basisanalysen, at ingen af de tre søer i området der er større end 5 ha, kan kategoriseres som "Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks" (3150). Der kan dog søer mindre end 5 ha, der opfylder kriterierne for at kunne kategoriseres som naturtype 3150. Holstebro Kommune er ikke i besiddelse af information om hverken placering eller tilstanden for disse søer, hvorfor udpegningsgrundlaget 3150 ikke lader sig vurdere nærmere.

For "vandløb med vandplanter" (3260) vurderes grødeskæring at være den primære trussel, idet det medfører markant ændrede forhold for plante- og dyrelivet i vandløbet og omkring dette. Vandplanterne udgør således en nøglerolle i vandløbet, ved at stabilisere bunden, skabe variation i strømmen, differentiere aflejring af partikler og fjerne næringsstoffer. Eutrofiering kan have en betydning for sammensætningen af plantesamfundet, men den største trussel imod biodiversiteten vurderes at være udretning af vandløb samt grødeskæring.

Odderen lever og færdes formentlig i hele Limfjorden og tilgrænsende vandløb og søer, og det skønnes derfor, at vigen har en fast bestand af odder. Sønderlem Vig har store uforstyrrede arealer med røskov, pilekrat og formentlig en god fiskebestand. Odderen blev i forbindelse med NOVANA-overvågningen i foråret 2004 eftersøgt, og der blev konstateret efterladenskaber herfra ved slusen ved udløbet af Sønderlem Vig til Limfjorden. Det vurderes af Holstebro Kommune, at bestanden af odder i habitatområdet er en robust og stabil bestand, og der vurderes ikke umiddelbart at være trusler mod odderen indenfor Sønderlem Vig udpegningsområdet. Det er dog vigtigt, at der forsat findes yngle- og fourageringsmuligheder inden for området.

Næringsstoffer

Fosfor

I Sønderlem Vig er fosfor den begrænsende faktor for algeproduktionen jf. Basisanalysen del II¹⁰. I basisanalysen blev det konkluderet, at søen ville opfylde målsætningen i 2015, da fosforkoncentrationen for perioden 1999-2003 var tæt på det forventede mål. I 1997 havde søen (3140) en sigtddybde på 1,0 meter og en totalkoncentration på 0,087 mg/l blev

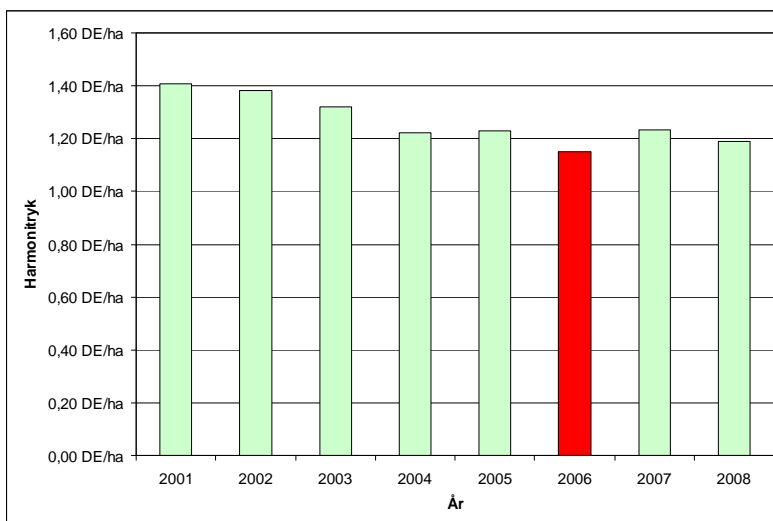
¹⁰ Vandrammedirektivets basisanalyse del II

målt. I 2006 blev der registeret meget høje $> 0,3$ mg/l totalfosforkoncentrationer i søen, en kraftig stigning på ti år, og reduceret bundvegetationen, der tidligere var udbredt. Søen er internt belastet med fosfor. Stigningen betyder, at der er risiko for, at målsætningen ikke kan opfyldes i 2015. Holstebro Kommune vurderer derfor, at Sønderlem Vig er et vandområde overbelastet med fosfor.

Husdyrtrykket i oplandet til Sønderlem Vig

I oplandet til Sønderlem Vig i Holstebro Kommune er det samlede antal dyreenheder i perioden fra 2001 til 2007 faldet fra ca. 1,41 DE/ha til 1,23 DE/ha. Faldet dækker over fald i DE for både kvæg og svin, samtidig med stigning i andre husdyrtyper, såsom mink, i oplandet.

Antallet af DE/ha er i perioden fra 2001 frem til 2007 således reduceret med 0,22 DE/ha i oplandet til Sønderlem Vig i Holstebro Kommune. Det vurderes derfor, at der i oplandet i Holstebro Kommune ikke sker nettoudvidelser af husdyrproduktionen. Heraf følger, at en etablering/udvidelse i oplandet til Sønderlem Vig i Holstebro Kommune sker som følge af en nedlæggelse eller reduktion af husdyrproduktionen andetsteds.

Figur 2. DE/ha i oplandet til Sønderlem Vig i Holstebro Kommune¹¹

De nye omregningsfaktorer for dyreenheder jf. den nye husdyrgødningsbekendtgørelse¹², reducerer antallet af kvæg/DE og mink/DE. For kvæg og mink skal der anvendes hhv. 15-20 % og ca. 45 % mere areal. På landsplan forventes det, at medføre et øget arealkrav på ca. 4 %, samt en reduktion i det samlede fosforoverskud på ca. 10 %, jf. høringsbrev af 19.05.09¹³. Holstebro Kommune vurderer, at oplandet til Sønderlem Vig som minimum har samme reduktion som i resten af landet.

¹¹ Beregning af P-overskud pr. ha. pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdriftsafgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune. Conterra A/S har oplyst Holstebro Kommune, at gødningsregnskaberne i 2006 var behæftet med fejl, hvorfor 2006 ikke bør indgå i vurderinger.

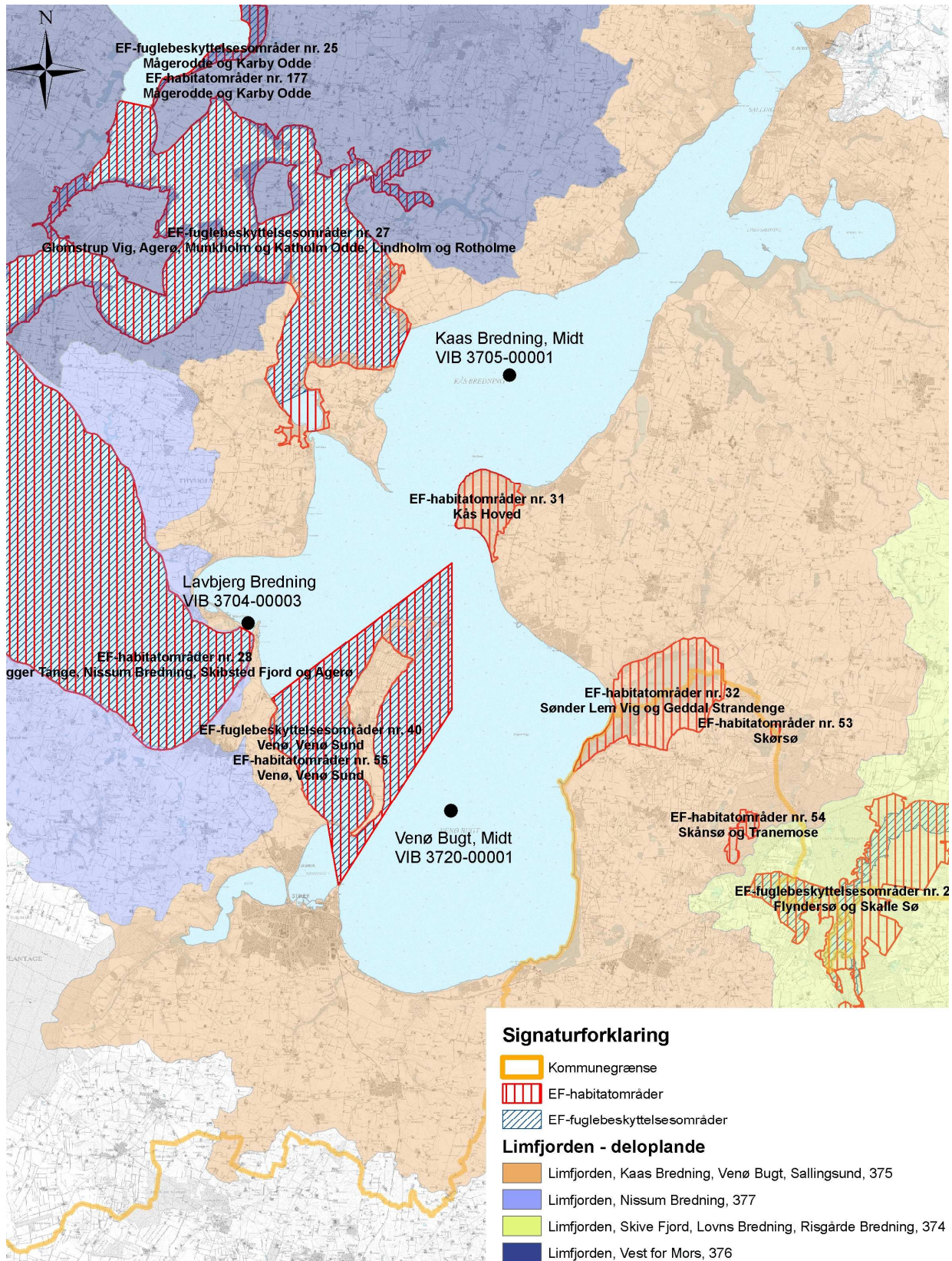
¹² Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v af 10.07.09.

¹³ Høringsbrev, Høring over udkast til ændring af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

©Kort & Matrikelstyrelsen og ©Holstebro Kommune

Figur 3 Kort over vandoplunde, målestationer samt Natura 2000-vandområder.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

BESKRIVELSE AF VENØ SUND OG UDPEGNINGSGRUNDLAGET

Det forventes, at der i vandplanssammenhæng sker en opdeling af Limfjorden i 9 delvandoplande, hvortil der vil blive stillet forskellige reduktionskrav for N og P, alt efter hvor sårbar og belastet slutrecipienten er. Alle udspretningsarealerne afvander til Venø Sund, i delvandopland 375 som omfatter Venø Bugt, Kås Bredning og Sallingsund, jf. Figur 3.

Limfjorden modtager en del vand og næringsstoffer fra Nordsøen. (Limfjordens nettovandskifte var i 2004 henholdsvis 9,7 km³ indstrømmende fra Nordsøen og 12,1 km³ udstrømmende mod Kattegat.). Vandet fra Nordsøen har et væsentligt lavere indhold af næringsalte og har derfor en gunstig indvirkning på tilstanden i Limfjorden. Vinden har dog afgørende betydning for vandskiftet med Nordsøen og Kattegat, samt vandskifte og opblanding i de enkelte vandområder¹⁴. Udspretningsarealerne afvander til Venø Bugt, der ikke er udpeget som Natura 2000 område. Venø Bugt står i forbindelse med Venø Sund¹⁵, som er det nærmeste Natura 2000-vandområde, jf. Figur 3.

Oplandet til Limfjorden er på 758.650 ha, og er domineret af landbrugsarealer, som udgør ca. 70 %¹⁶, hvilket svarer til et landbrugsareal på ca. 531.060 ha, hvoraf landbrugsarealer i vandopland nr. 375 Venø Bugt, Kås Bredning og Sallingsund svarer til ca. 40.900 ha.

Udpegningsgrundlaget

Venø Sund er udpeget til Natura 2000-område (nr. 62), Habitatområde (nr. 55) og Fuglebeskyttelsesområde (nr. 40). Udpegningsgrundlaget for området fremgår af nedenstående skemaer. Holstebro Kommune har iht. By- og Landskabsstyrelsen¹⁷ medtaget de supplerende høringsforslag i forbindelse med nærværende vurdering.

Naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk kvælstofdeposition er vurderet under det tidligere afsnit om ammoniak, såfremt det er relevant. De resterende naturtyper, fuglearter og andre arter fremgår herunder.

Skema 13. Udpegningsgrundlaget for Venø Sund jf. SNS 2009¹⁸.

Nr.	Naturtype
1150*	Kystlaguner og strandsøer (særligt prioriteret)
1160	Større lavvandede bugter og vige
1170	Rev

¹⁴ Ringkøbing Amt et al. 2005, Vandmiljø i Limfjorden 2004.

¹⁵ For yderligere beskrivelse af området henvises til bl.a. basisanalyserne.

¹⁶ Miljøministeriet, Vandområde 1.2 Limfjorden

¹⁷ I udkast til vejledning til bekendtgørelsen nr. 408 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter fremgår, at Naturklagenævnets afgørelse (Afgørelse ifbm. regionplantillæg med VVM-redegørelse for omfartsvej ved Strøby Egede i Vallø Kommune) fra 2006 har stadfæstet at høringsforslag skal inddrages i en konsekvensvurdering.

¹⁸ Opdateret udpegningsgrundlag 2009

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Skema 14. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende fuglearter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

Nr.	Fuglearter	Ynglende	Trækkende
A047	Klyde	X	
A067	Dværgterne	X	
A069	Lysbuget knortegås		X
A070	Hvinand		X
A132	Toppet skallesluger		X
A195	Stor skallesluger		X

Skema 15. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

Nr.	Art
1103	Stavsild
1365	Spættet sæl

Regionplanens målsætning

Ringkjøbing Amt har i regionplanen udlagt Limfjorden med følgende skærpede målsætning: *"Der skal være et naturligt og alsidigt plante- og dyreliv, der ikke eller kun er svagt påvirket af menneskelig aktivitet, og at fjorden har en vandkvalitet, og som i sin artssammensætning overvejende er bestemt af naturlige forhold."*

Tilstand

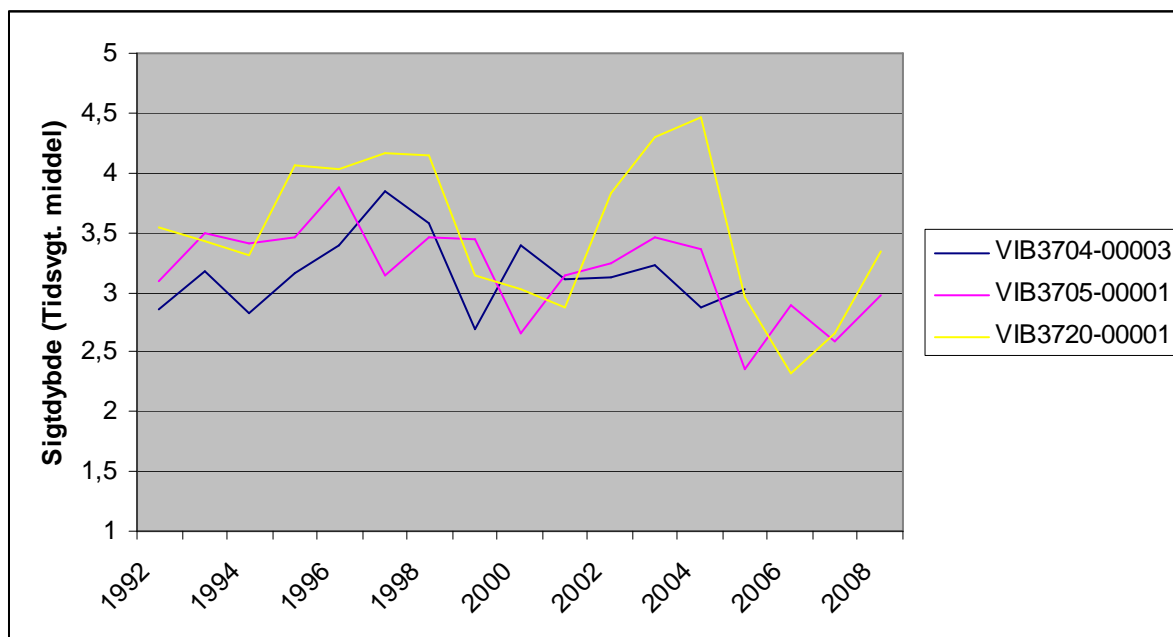
Basisanalyse II er foretaget for Limfjorden som et samlet farvand. Der er således ikke foretaget en selvstændig analyse af de enkelte habitatområder. For fjorden som helhed konkluderes følgende, *"Det er sandsynligt, at gældende regionplanmål ikke nås i 2015 på grund af tilførslen af næringsstoffer fra land."* Yderligere fremgår det af basisanalysen for Venø og Venø Sund at *"En foreløbig trusselsvurdering for de marine naturtyper i Natura 2000-område nr. 62 kan udmøntes i at de åbne vandområder er følsomme overfor næringsstofbelastning, og fremstår grundet en sådan påvirkning i dag med en forringet vandkvalitet."*

I basisanalysen del II¹⁹ er det vurderet, at Limfjorden er meget påvirkelig overfor effekten af tilførslen af næringsstoffer. Overvågningsresultater fra både den regionale og nationale overvågning viser, at hele fjorden pt. er påvirket af for store udledninger af næringsstoffer fra land, især kvælstof²⁰. Det medfører forøget opblomstring af planteplankton og enårige makroalger, hvilket nedsætter vandets klarhed og forringer ålegræssets dybdegrænse,

¹⁹ Se Ringkjøbing Amt *et al* (2006): Basisanalyse del II Vurdering af vandforekomsters tilstand og en vurdering af risikoen for, at vandforekomsten ikke kan opfylde regionplanmålene senest 22. december 2015 (side 24).

²⁰ Se Miljøcenter Aalborg (februar 2008): Limfjorden.- Statusnotat februar 2008.

samt forøger risikoen for iltvind ved bunden. Vandets klarhed (sigtdybden) er derfor en god parameter til på enkel måde, at registrere og beskrive mulighederne for udbredelsen af bundplanter, idet mængden og dybdeudbredelsen primært styres af lys. Da der ikke foretages sigtdybde målinger i Venø Sund, er det valgt at anvende 3 omkringliggende målestationer. Målestationernes geografiske placering fremgår af Figur 3. Det fremgår af Figur 4, at sigtdybden i Venø Bugt er præget af store årlige variationer.

Figur 4 Udviklingen i sigtdybde i Venø Bugt. Målingerne er foretaget årligt tre forskellige steder i og omkring Venø Bugt. (den tidsvgt. middel)²¹.

Samlet konklusion for bevaringsstatus for strandsøerne i Natura 2000-område Venø og Venø Sund er, at naturtypen, hvor den står i åben forbindelse med en anden naturtype i udpegningsgrundlaget, "kystlagune", er påvirket af store udledninger af næringssalte, der har forringet sigtdybden og ændret de biologiske forhold. En foreløbig trusselvurdering for de marine naturtyper i Venø Sund kan udmøntes i, at de åbne vandområder er følsomme overfor næringsstofbelastning, og fremstår grundet en sådan påvirkning i dag med en forringet vandkvalitet, og har dermed ugunstig bevaringsstatus. "Rev" er kommet på udpegningsgrundlaget for Venø Sund som den sidste naturtype, og der er kommunen bekendt ikke foretaget tilstands- eller trusselvurdering af rev i Venø Sund. Derfor antages det, at bevaringsstatus for naturtypen er ugunstig, i henhold til de af DMU opstillede kriterier for gunstig bevaringsstatus²².

En øget næringsstofudvaskning vil jf. basisanalysen kunne have betydning for de fuglearter, der lever af bundvegetationen, da mængden af planter reduceres som følge af eutrofiering. Bl.a. for Lysbuget Knortegås, idet udbredelsen af Ålegræs (primære fødekilde om efteråret) er begrænset af lystilgængeligheden i fjorden. Jf. basisanalysen er der indikatorer på, at rastende fugle af både Lysbuget Knortegås og Hvinand indenfor områder har været stigende gennem 1990'erne. Det fremgår af basisanalysen at antallet af rastefugle-

²¹ Naturdatabasen.

²² Dahl et al, 2005, Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, s 33

ne Toppet skallesluger og Stor skallesluger i perioden 2004-2006 er langt fra det antal, der blev registreret i 1980'erne. For ynglefuglene Klyde og Dværgterne er det på baggrund af det foreliggende materiale ikke muligt at vurdere deres nuværende forekomst, og evt. trusler inden for området.

Stavsilden vurderes at kunne opholde sig i hele Natura 2000-området. De væsentligste trusler mod stavsilden vurderes generelt at være: Fiskeri, eutrofiering i vandløb og fjorde, udledning af surt vand og okker fra drænede arealer, samt dårlige fysiske forhold i vandløbene. Stavsilden er en anadrom fisk, og vandkvaliteten på egnede gydestrækninger skal opfylde kravene om en god biologisk kvalitet, og en varieret vandløbsstruktur med karakteristiske stryg og pools. Holstebro Kommune har ikke kendskab til vandløb i Venø Bugt, der indeholder en gydebestand eller kan understøtte en sådan. Yderligere kendskab til stavsildens bestandsstørrelse og specifikke krav er ukendt, og truslerne mod Stavsilden i Venø Sund lader sig derfor ikke nærmere vurdere.

Spættet sæl har én fast dagrasteplads inden for området, Bradser Odde. Der er stor årsvariation i antallet på pladsen i perioden fra 1997 frem til 2005 - gennemsnittet er på 75 sæler. Sælernes primære trussel vurderes at være forstyrrelse af arten på rastepladserne i yngletiden juni/juli.

Næringsstoffer

Fosfor

Tilførslen af fosfor fra oplandet til Limfjorden kan i større eller mindre grad have betydning for miljøtilstanden i Limfjorden som helhed og for delområder af fjorden. Vandmiljøplan III indeholder en målsætning om en halvering af fosforoverskuddet fra landbruget i 2015 i forhold til overskuddet på 32.700 ton P i 2001/2002 på landsplan²³. Landbruget bidrager med ca. 31 % af fosfortilførslen til Limfjorden²⁴. Det fremgår af basisanalysen, at det ikke forventes, at tilførslen af fosfor reduceres til et niveau, hvor fjordens målsætning kan opfyldes. I denne vurdering er ikke medtaget omlægningen af dyreenhedsberegningen, der vil medvirke til en reduktion på minimum 10 % i oplandet til Limfjorden.

Nitrat

Vandmiljøplan III fastlægger, at der skal sikres en reduktion på 13 % af nitratudvaskningen fra landbruget i 2015 i forhold til udvaskningen i 2003 på landsplan. Med vedtagelsen af Grøn Vækst, som erstatter og supplerer den vedtagne vandmiljøplan III, fastsættes nye reduktionskrav for bl.a. tilførsel af nitrat til vandområder, som i perioden 2010-2015 skal reduceres med 19.000 ton nitrat (ca. 1/3 i fht. i dag).

Vandrammedirektivets basisanalyse del II citerer Recipientkvalitetsplanen for Limfjorden, hvoraf det fremgår, at tilførslen fra oplandet til Limfjorden skal ned på 9.520 tons kvælstof pr. år fordelt på 1.340 tons fra punktkilder og 8.180 tons kvælstof pr. år fra den diffuse til-

²³ Vandmiljøplan III – aftale om vandmiljøplan III 2005-2015 mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne.

²⁴ Miljøministeriet, vandområde, 1.2 Limfjorden.

førsel. Midtvejsevalueringen af Vandmiljøplan III²⁵ viser, at målene i denne ikke nås. Havde de været nået, ville den årlige diffuse kvælstoftilførsel til Limfjorden have været reduceret til ca. 9.700 tons pr. år²⁶.

Landbruget bidrager med ca. 63 % af tilførslen af nitrat til Limfjorden, som følge af afstrømning. Det atmosfæriske bidrag er vurderet til at udgøre ca. 10 %, hvoraf landbruget er den dominerende kilde²⁷. Det fremgår af udregninger²⁸ foretaget af Holstebro Kommune, at den gennemsnitlige N-udvaskning fra rodzonen er på ca. 56 kg N/ha for de arealer, der er beliggende i oplandet til Venø Bugt i Holstebro Kommune.

Husdyrtrykket i oplandet til Limfjorden

Strukturudviklingen i husdyrproduktionen går på landsplan mod færre men større husdyrbrug. I oplandet til Limfjorden er det samlede antal dyreenheder i perioden fra 2001 til 2007 faldet fra 459.100 til 426.400²⁹. Husdyrtrykket er størst i oplandet til den vestlige del af Limfjorden, og aftagende mod øst fra et husdyrtryk på 1,26 DE/ha til 0,78 DE/ha³⁰.

Tabel 1. Ændring i husdyrtryk i Limfjordsoplandet i perioden 2001 – 2007 for de ni deloplande til Limfjorden

Delopland	Totale husdyrtryk (DE/ha)					
	2001	2003	2004	2005	2006	2007
Langerak	0,77	0,78	0,81	0,81	0,78	0,78
Nibe-Gjøl Bredning	0,96	0,96	0,94	0,97	0,94	0,94
Løgstør Bredning	1,18	1,17	1,19	1,13	1,11	1,12
Skive Fjord m.m.	1,08	1,12	1,11	1,13	1,08	1,10
Kaas Bredning m.m.	1,16	1,16	1,13	1,16	1,14	1,19
Vest for Mors	1,20	1,20	1,21	1,18	1,16	1,19
Nissum Bredning	1,28	1,24	1,22	1,22	1,17	1,20
Halkær Bredning	1,28	1,35	1,32	1,13	1,35	1,26
Hjarbæk Fjord.	1,08	1,09	1,07	1,11	1,05	1,09

Overordnet er husdyrtrykket i oplandet til Kaas Bredning, herunder Venø Bugt, steget fra 1,16 til 1,19 DE/ha i perioden fra 2001 til 2007, jf. Tabel 1.

Husdyrtrykket i oplandet til Venø Bugt i Holstebro Kommune

I oplandet til Venø Bugt i Holstebro Kommune er det samlede antal dyreenheder i perioden fra 2001 til 2007 faldet fra ca. 1,34 DE/ha til 1,14 DE/ha, jf. Figur 5. Faldet dækker over fald i DE for både kvæg og svin, samtidig med stigning i andre husdyrtyper, såsom mink, i oplandet. Det betyder generelt, at en etablering/udvidelse i oplandet til Venø Bugt i væsentligt omfang vil blive modregnet ved, at der sker en nedlæggelse.

De nye omregningsfaktorer for dyreenheder jf. den nye husdyrgødningsbekendtgørelse³¹, reducerer antallet af kvæg/DE, mink/DE og fjerkræ/DE. For kvæg, mink og fjerkræ skal der

²⁵ Se Petersen et al (december 2008) Midtvejsevaluering af Vandmiljøplan III.

²⁶ Analyse af udviklingen i husdyrtryk i Limfjordsoplandet, side 13.

²⁷ Miljøministeriet, vandområde, 1.2 Limfjorden.

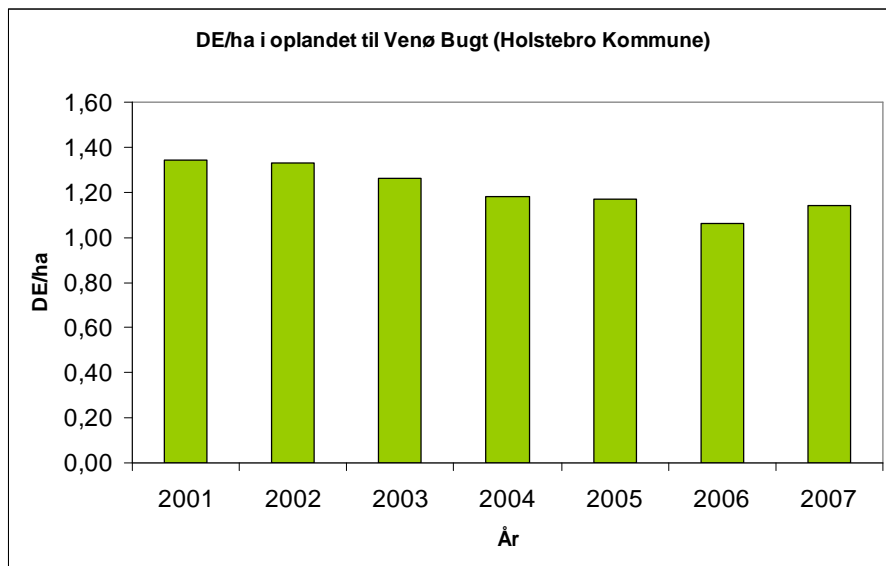
²⁸ Baseret på CTtools.

²⁹ Analyse af udviklingen i husdyrbrug i Limfjordsoplandet, side 7

³⁰ Analyse af udviklingen i husdyrbrug i Limfjordsoplandet, side 9

³¹ Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. af 10.07.09

anvendes hhv. 15-20%, ca. 45% og 23% mere areal. På landsplan forventes det, at medføre et øget arealkrav på ca. 4 % samt en reduktion i det samlede fosforoverskud på ca. 10 % jf. høringsbrev af 19.05.09³². Holstebro kommune vurderer, at oplandet til Venø Bugt beliggende i Holstebro Kommune som minimum har samme reduktion som i resten af landet.

Figur 5 DE/ha i oplandet til Venø Bugt i Holstebro Kommune i årene 2001-2007³³

HUSDYRBRUGETS FOSFORUDLEDNING

Fosfor kan tabes til overfladevande som opløst og partikulært bundet organisk eller uorganisk fosfor. Tabet af partikelbundet fosfor fra dyrkede oplande udgør i mange situationer mere end halvdelen af det totale fosfortab. Partikelbundet fosfor tilføres ferske vande via vind-, vand- og brinkerosion og fra kunstigt drænede arealer. Tab af opløst fosfor fra landbrugsjord sker via overfladeafstrømning og udvaskning fra landbrugsjord til dræn og øvre grundvand. Fosfortab fra det dyrkede areal er også præget af meget stor rumlig variation, uanset hvilken tabsproces, der måtte være aktiv. Det er anslået, at omkring 10 % af det dyrkede areal resulterer i omkring 90 % af fosfortabet til overfladevande. Når jordens infiltrationskapacitet overskrides, begynder vandet at løbe af på jordoverfladen. Det strømmende vand kan rive jord med partikelbundet fosfor løs, som skylles med vandet, hvorefter det deponeres i lavninger, vandløbsbræmmer eller transporteres videre til grøfter, vandløb og søer. Erosion foregår som overfladeerosion, og konvekse skråninger med konkav tværsnitsprofil er mest udsatte for erosion, da den konkave tværsnitsprofil bevirker, at vandet fra et større område samles i en koncentreret strøm. Erosion kan derfor lokalt medføre meget store tilførsler af fosfor til vandmiljøet.

Yderligere er jordens fosforbindingskapacitet afgørende for om fosfor tabes til vandmiljøet fra dyrkede jorde. Jorde med lav bindingskapacitet har således en øget risiko for tab af

³² Høringsbrev, Høring over udkast til ændring af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

³³ CTtools i GIS

gødningsfosfor. Bindingskapaciteten varierer meget i Danmark, og for jorde der ikke kan kategoriseres som værende lavbundsjorde, gælder at jordens bindingskapacitet for fosfor stiger i takt med stigende indhold af ler og jern- og aluminiumoxider. I mineraljorde findes hovedparten af jordens fosfor bundet i lerfraktionen eller på belægninger af jern- og aluminiumoxider på større partikler. På jorde med højt lerindhold kan der, især i forbindelse med kraftig nedbør, opløses fosfor og løsrives fosforrige partikler fra overjorden, som transporteres ned gennem sprækker og større porer til eventuelle drænrør dybere nede, og via disse blive transporteret ud til vandmiljøet. Der er en principiel sammenhæng mellem jordens fosforstatus og risikoen for fosfortab. Dette er vist ved flere enkeltstående undersøgelser, hvor fosforstatus, målt f.eks. ved fosfortallet, varierede, medens transportbetingelserne var ensartede³⁴. Der er imidlertid ikke lavet tilstrækkeligt mange undersøgelser til at kvantificere denne sammenhæng under praktiske forhold.

For lavbundsjorde (med eller uden okkerklasse) gælder, at arealernes årstidsvariation i vandmætningsgraden har afgørende betydning for tab af fosfor. Lavbundsjorde er udstrømningsområder for grundvand og mange lavbundsjorde har derfor periodisk eller permanent meget højt grundvandsspejl. Ved vandmætning af jorden (anaerobe forhold) opløses jernet og fosfor frigives. Risikoen for reduktiv opløsning af jern betyder, at de jorde der har et højt indhold af jern og ikke er vandmættede (aerobe forhold), og dermed besidder en høj fosforbindingskapacitet, ved vandmætning (anaerobe forhold) får reduceret fosforbindingskapaciteten med højere risiko for fosforfrigivelse – og dermed en markant øget udvaskningsrisiko.

Dansk Landbrugsrådgivning anbefaler, at der tilføres samme mængde fosfor, som afgrøden bortfører ved fosfortal >4 ³⁵. For lavbundsjorde med jordtypen humus (JB 11) svarer dette niveau til, at forholdet mellem bikarbonat-dithionite ekstarherbart jern og fosfor skal være større end 20.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at forsigtighedskriteriet medfører, at der for arealer i oplandet til Sønderlem Vig, som er et Natura 2000-vandområde overbelastet med fosfor, skal foretages en individuel vurdering af, hvorvidt fosforudledningen fra udbringningsarealerne påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt, eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, og hvorvidt der på det grundlag skal stilles skærpede vilkår ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens³⁶ bilag 3. Vurderingen baseres på tabsrisiko og jordernes fosfortal, såfremt disse er tilgængelige. Samtlige arealer undtaget mark 81-0 ligger i oplandet til Sønderlem Vig. Mark 81-0 ligger i oplandet til Venø Sund, som på baggrund af de oplysninger, Holstebro Kommune har til rådighed, ikke kan siges at være overbelastet af fosfor.

Terrænforhold og nære vandmiljøer

Der er lavet en vurdering af alle ejede og forpagtede udspretningsarealer i relation til risikoen for overfladeafstrømning og brinkerosion ved grøfter, vandløb og søer. Såfremt terrænhældninger ned mod overfladevande er skrånende (> 6 grader) eller stærkt skrånende

³⁴ Heckrath, G. et al., 1995. Phosphorus leaching from soils containing different P concentrations in the Broadbalk experiment. J. Environ. Qual. 24, 904-910. & Pote, D.H., et. Al., 1999. Relationship between phosphorus levels in three ultisols and phosphorus concentration in runoff. J. Environ. Qual. 28, 170-175.

³⁵ Knudsen, L., 1998. "Pas på fosfor". Landbrugets Rådgivningscenter, Århus, Danmark.

³⁶ Bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

(> 12 grader), er der stor risiko for overfladisk næringsstofafstrømning, og arealerne er typisk ikke egnede til udbringning af husdyrgødning med mindre dyrkningsforanstaltninger til afhjælpning heraf iværksættes. I vurderingen af overfladevand tages der ikke alene hensyn til den målsætning, det primære overfladevand har i det aktuelle område, men der tages også hensyn til slutrecipientens sårbarhed, herunder vandløbstrækninger, søer og kystområder m.v. Det vurderes om vilkår om f.eks. dyrkningsfrie zoner eller ændret markdrift, såsom køreretning, er tilstrækkeligt til at minimere risikoen for f.eks. overfladeafstrømning. Alternativt kan der stilles krav om, at de pågældende arealer ikke kan indgå i driften.

Mark 41-0 og 44-0 støder op mod grøfter, der fører til Sønderlem Vig, men er ikke skrånende mod grøfterne. Mark 5-0, 8-0, 9-0, 12-2, 54-0, 57-0, Obj-110, obj 111, Obj-113 og Obj-114 ligger op ad Smalle Å, men er ikke eller kun let skrånende. Mark 51-0 og 55-0 ligger tæt ved Smalle Å og skråner let mod åen, men vurderes ikke at udgøre særlige risikoarealer for overfladeafstrømning og erosion, idet der er et afgræsningsstykke mellem mark og å, og hældningen ikke er stejl. Der gælder krav om 2 meter dyrkningsfrie bræmmer om Smalle Å, og der vurderes ikke at være behov for skærpende vilkår. Mark 81-0 ligger op ad Ålskov Bæk, men hælder ikke mod vandløbet. Mark 78-0 og til dels 79-0 har kraftig hældning, men ikke mod vandmiljøer. Se bilag 10, 11 og 12.

For at reducere risikoen for forureningen af vandmiljøet stilles der vilkår om, at udbringning af gødning mm. ikke må foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne. Herudover stilles der vilkår om, at der ikke må etableres nye afvandringsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende.

Lavbundsarealer

Følgende marker ligger i registreret lavbundsområde, som ikke er omfattet af okkerklasse: Mark 4-0, 5-0, 8-0, 9-0, 12-2, 21-0, 40-0, 41-0, 44-0, 51-0, 54-0, 57-0, Obj-110, obj 111, Obj-113 og Obj-114. Der er ingen arealer i lavbundsområde, som er omfattet af okkerklasse.

Dræn / detailafvandringsforhold

Ansøger har oplyst, at følgende marker er drænede: 5-0, 12-2, 36-0, 37-0, 41-0, 44-0 og 57-0. Mark 41-0, 44-0 og 57-0 ligger i pumpelag til Sønderlem Vig. Der er ikke anden registrering af detailafvanding ved f.eks. grøftning eller pumpelag på arealerne.

Fosforoverskud

Fosforoverskuddet var i perioden 2005 frem til 2008 i gennemsnit ca. 8,3 kg P/ha³⁷ i oplandet til Sønderlem Vig.

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspredding af en fosformængde på 4.799 kg P, hvilket betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et areal-

³⁷ Beregning af P-overskud pr. ha. Pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdriftsafgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune. Gødningsregnskaberne fra 2006 er ikke medtaget grundet datafejl.

specifikt overskud på 8,7 kg P/ha, jf. Skema 16 hvilket svarer nogenlunde til det gennemsnitlige i det øvrige opland.

Fosforklasser

Jf. beskyttelsesniveauet opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, som er baseret på jordbundstyper, lavbundsområder, oplysninger om dræn og statens registrering af Natura 2000-områder overbelastede med fosfor, er hele udbringningsarealet beliggende i fosforklasse 0, og det vægtede, gennemsnitlige krav til fosforoverskuddet på bedriftsniveau jf. beskyttelsesniveauet er overholdt.

Skema 16. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	34,1 kg P/ha/år
P-raførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	25,4 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	8,7 kg P/ha/år

Risikovurdering og vilkår

Holstebro Kommune vurderer, at for mark 81-0, som er beliggende i oplandet til Venø Sund, der ikke vides at være overbelastet med fosfor, skal der ikke stilles skærpende vilkår i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau, da udledningen af fosfor fra marken ikke vurderes at være af væsentlig betydning for udpegningsgrundlagets tilstand.

Holstebro Kommune vurderer, at der i overensstemmelse med forsigtighedsprincippet skal indhentes dokumentation for ledig fosforbindingskapacitet indenfor 2 år for de arealer, der er beliggende i oplandet til Sønderlem Vig, som er drænedede eller ligger i pumpelag, lavbundsområder eller vandløbsnært. Såfremt arealerne ikke har ledig fosforbindingskapacitet, vurderer Holstebro Kommune, at de skal dyrkes med fosforbalance, da de er særlige risikoarealer for udledning af fosfor til Sønderlem Vig.

Der stilles derfor vilkår om, at Mark 4-0, 5-0, 8-0, 9-0, 12-2, 21-0, 36-0, 37-0, 40-0, 41-0, 44-0, 51-0, 54-0, 55-0, 57-0, Obj-110, obj 111, Obj-113 og Obj-114 skal dyrkes med fosforbalance, hvis der ikke er dokumenteret ledig fosforbindingskapacitet i jorden.

For humusjordene som findes på mark 12-2, 55-0, 57-0, Obj-113 og Obj-114 skal der udtages prøver, som analyseres for forholdet mellem bikarbonat-dithionite ekstarherbart jern og fosfor, og dette skal være større end 20, for at der er dokumenteret ledig fosforbindingskapacitet. For de øvrige marker skal fosfortallet være mindre end Pt 4, for at der er dokumenteret ledig fosforbindingskapacitet. Analyserne må ikke være mere end 5 år gamle.

Hvis der ikke er dokumenteret ledig fosforbindingskapacitet på de pågældende marker, skal det dokumenteres, at de dyrkes med fosforbalance, ved gødningsregnskab, gødnings- og markplaner, og fraførsel af fosfor med afgrøderne. K12 sædskifte frafører gennemsnitligt 25,4 kg P/ha/år.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

HUDYRBRUGETS NITRATUDLEDNING

Andel af det samlede opland

De ejede og forpagtede udbringningsarealer i oplandet til Venø Sund udgør 140,83 ha, svarende til 0,34 % ud af et samlet landbrugsareal i oplandet på 40.900 ha. Udbringningsarealerne, undtaget mark 81-0, udgør 139,46 ha, hvilket svarer til 1,7 % af det samlede landbrugsareal i oplandet Sønderlem Vig på 8.181 ha.

Nitratudvaskningen fra den udbragte husdyrgødning bidrager med ca. 0,4 promille³⁸ af den samlede husdyrgødningsbetingede nitratudvaskning til delvandopland 375 Venø Bugt, Kaas bredning og Sallingsund. Det fremgår af Miljøstyrelsens bilag til Kammeradvokatens notat af 28. maj 2009³⁹, at et husdyrbrug der maksimalt bidrager med 0,5 promille af den samlede husdyrgødningsbetingede udvaskning fra samtlige arealer i oplandet, ikke alene på den baggrund, kan siges, i sig selv at påvirke Natura 2000-området væsentligt. Nitratudvaskningen fra husdyrbrugets udbringningsarealer vurderes på den baggrund ikke at kunne påvirke Natura 2000 vandområdet Venø Bugt væsentligt negativt.

Idet den samlede husdyrgødningsbetingede nitratudvaskning til Sønderlem Vig ikke kendes, kan husdyrbrugets andel heraf ikke beregnes uden at være behæftet med stor usikkerhed. Husdyrbrugets andel af arealer i oplandet til Sønderlem Vig er relativt høj, idet oplandet er relativt lille. Yderligere er der dele af udpegningsgrundlaget, hvis tilstand er vanskelig at vurdere. Idet fosfor jf. basisanalysen vurderes at være den begrænsende faktor for algeproduktionen, vurderer Holstebro Kommune, at husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau for nitrat er tilstrækkeligt til at sikre, at husdyrbrugets nitratudledning i sig selv ikke påvirker udpegningsgrundlaget for Sønderlem Vig væsentligt negativt.

Nitratklasser

Alle arealerne ligger i nitratklasse I, og nitratudvaskningen fra rodzonen, beregnet i Farm N, skal derfor jf. husdyrlovens beskyttelsesniveau reduceres til 85 % af det maksimalt tilladte jf. harmonireglerne. Det har ansøger imødekommet ved at anvende 5 % ekstra efterafgrøder udover Plantedirektoratets krav om pligtige efterafgrøder. Der stilles vilkår herom.

SAMLET VURDERING AF NATURA 2000-OMRÅDERNE VENØ SUND OG SØNDERLEM VIG

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at strukturudviklingen i landbruget i oplandet til Venø Bugt og Sønderlem Vig, implementeringen af de nye omregningsfaktorer ved beregning af dyreenheder, VMP III, Grøn Vækst samt kommunens individuelle vurdering i husdyrgodkendelser i oplandene, samlet virker for en forbedret miljøtilstand for udpegnings-

³⁸ Første del af udregningen er foretaget i Farm N, her udregnes forskellen i nitratudvaskningen fra henholdsvis brugen af husdyrgødning og udelukkende anvendelse af kunstgødning på de af husdyrbrugets udspretningsarealer. Udspretningsarealernes "merudvaskning" af nitrat som følge af anvendelse af husdyrgødning sættes herefter i forhold til hele oplandet til delopland 375. Derved fremkommer udbringningsarealernes andel af det samlede nitratudvaskning fra samtlige landbrugsarealer i oplandet til delvandoplandet.

³⁹ Udkast til "Bilag til notat om Miljøklagenævnets praksis i sager om miljøgodkender af husdyrbrug" af 28.05.09

grundlaget. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbrugets arealdrift er forenelig med naturområdets sårbarhed og kvalitet.

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbrugets samlede drift med de stillede vilkår ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-vandområderne væsentligt negativt.

GRUNDLAGET FOR FORHÅNDSVURDERINGEN

Holstebro Kommune har foretaget vurderingen på baggrund af bl.a. kommunens oplysninger om områdernes natur- og miljøforhold og sårbarhed over for påvirkninger fra landbruget, målsætninger og retningslinjer fra Regionplan 2005, CTtools, basisanalysen samt miljødata fra STOQ.

Holstebro Kommune er i gang med, at udarbejde og operationalisere oplysninger, som kan tilvejebringe de oplysninger, der skal anvendes i fremtidige vurderinger af husdyrbrugenes betydning i forhold til de kumulative effekter (på husdyrbrugsniveau) i oplandet til Natura 2000-områder. Holstebro Kommune er opmærksom på, at nærværende vurdering af husdyrbrugets eget bidrag og andel til de kumulative effekter på natur og miljø, er baseret på dels datamateriale, hvor der kan forekomme tidsforskydninger og deraf følgende unøjagtigheder, dels foretaget ved skøn på baggrund af de oplysninger kommunen har til rådighed.

Holstebro Kommune foretager løbende evaluering af kommunens forudsætninger for udarbejdelsen af fremtidige forhåndsvurderinger af natur- og miljøeffekten af miljøgodkendelser af landbrug, således at afgørende og nyeste tilgængelige viden inddrages i vurderingerne.

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

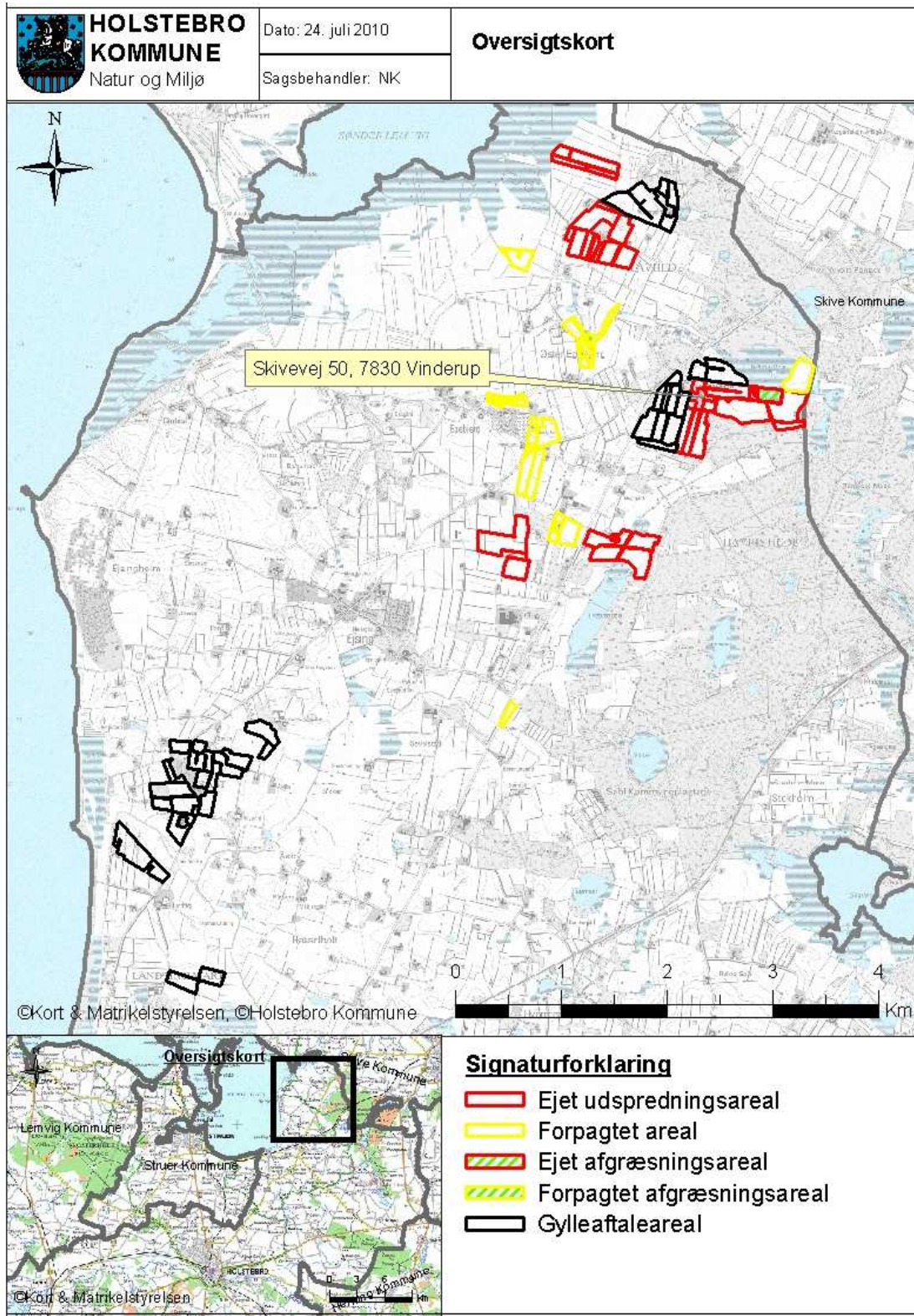
TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag

Bilag 1 – Oversigtskort med husdyrbrugets beliggenhed og arealer

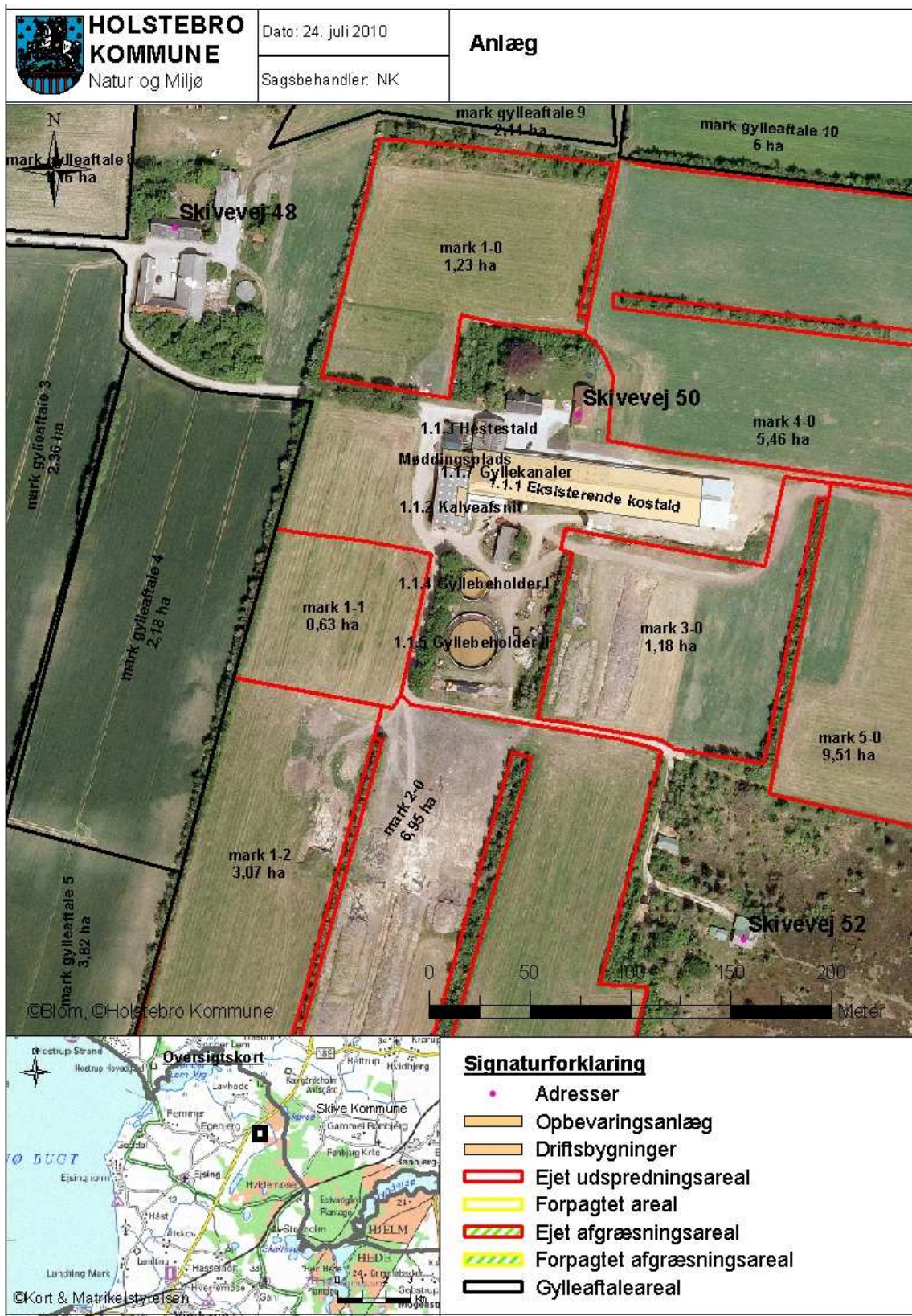

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 2 – Husdyrbrugets anlæg og naboer

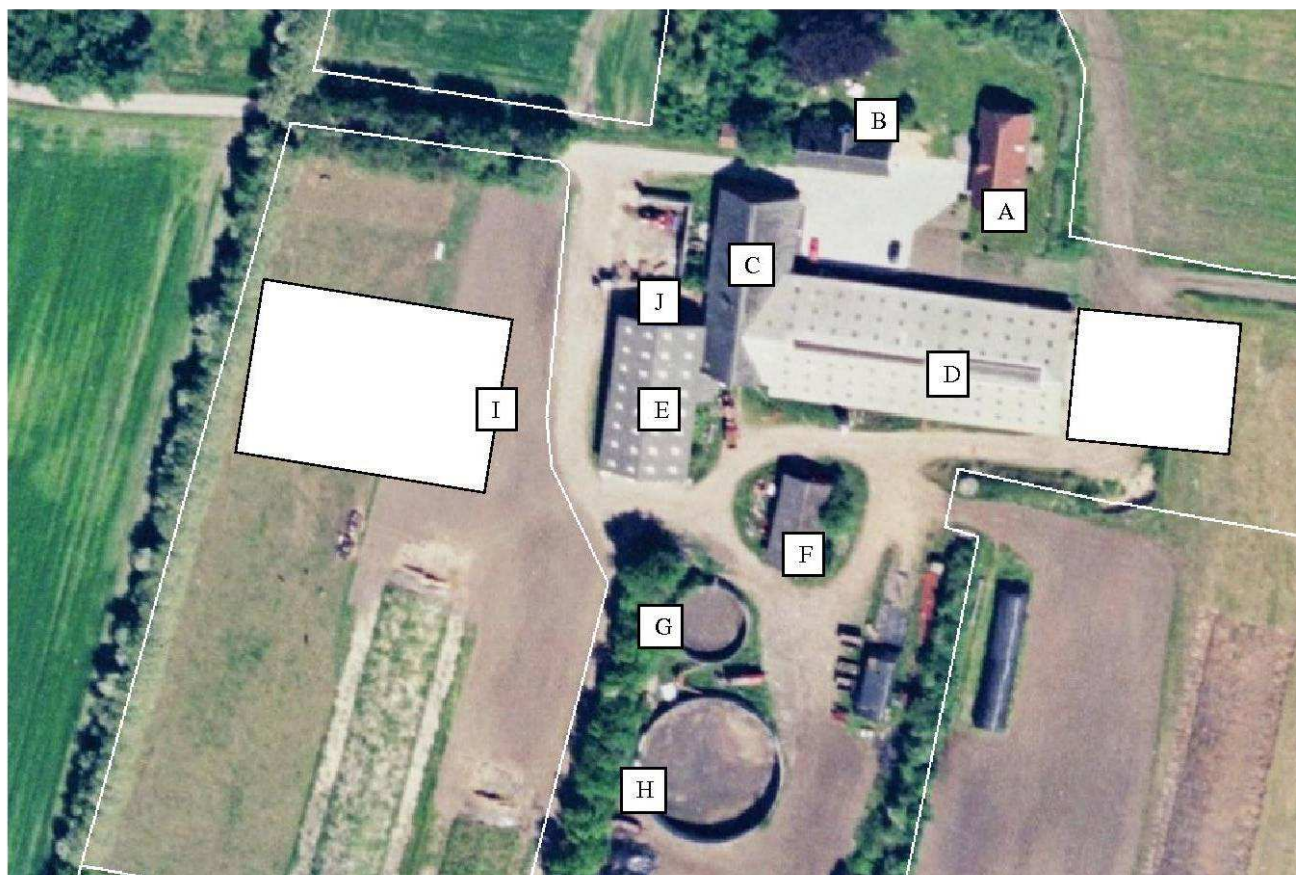

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 3 (1/2) – Husdyrbrugets indretning

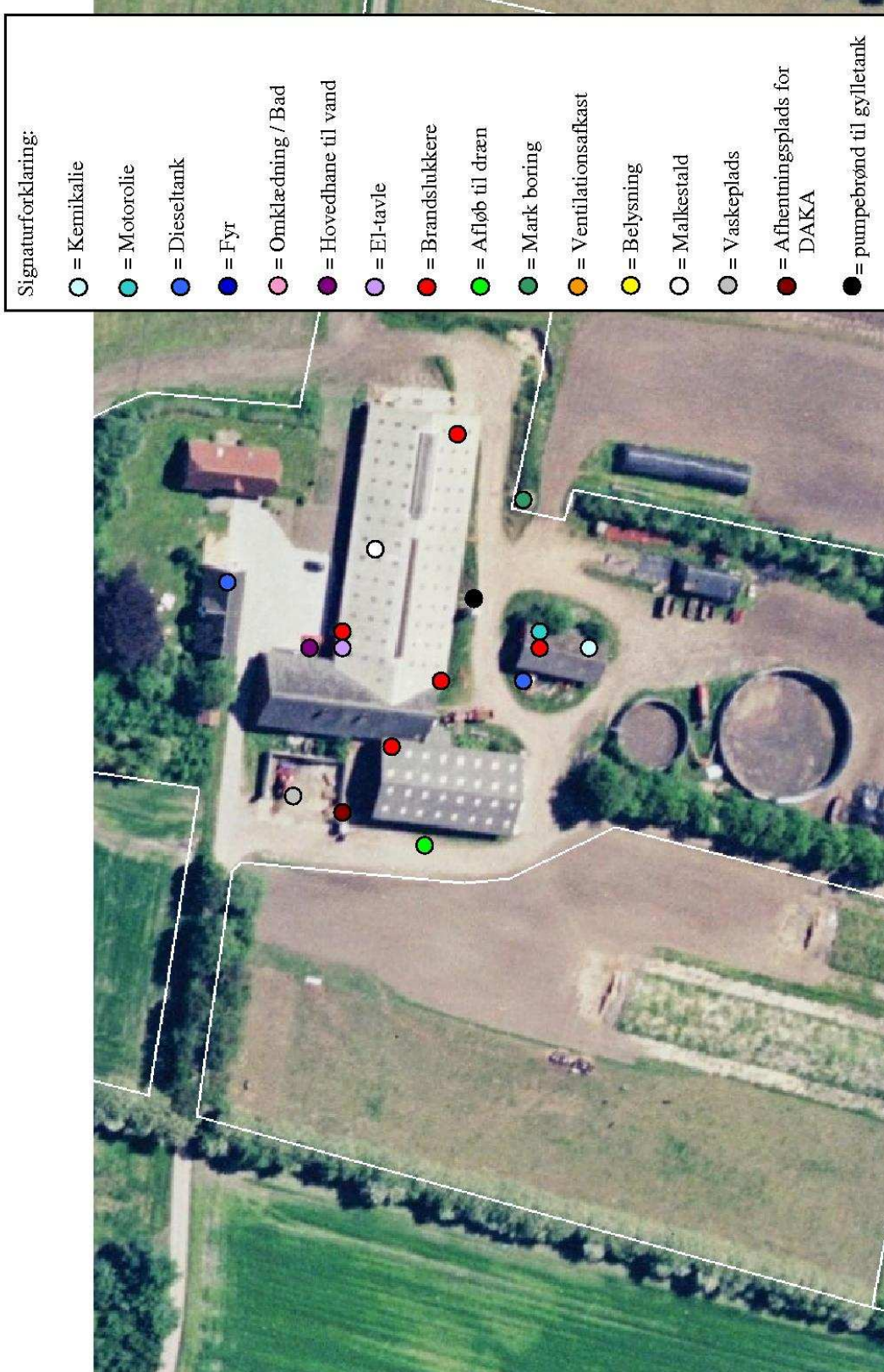
Bygning	Type	Byggeår / Renoveringsår	Grundplan m ²	Bygningshøjde (m) til tagryg	Taghældning	Bygningsmaterialer og farve på facade	Bygningernes fremtidige anvendelse
A	Stuehus						
B	Garage	1890/1993	125	7 m	45	Hvidt med gråt tag	Uændret
C	Hestestald/malkerum	1965	196	10 m	45	Røde sten, gråt tag	Uændret
D	Stald(længere end luftfotoet viser, derfor den hvide kasse)	1990/99 og 2006	2670	9 m	20	Gardiner, plader og gråt tag	Uændret
E	Foderhus/stald	1986	420	9 m	20	Røde plader, gråt tag	Uændret
F	Maskinhus	1972	153	6,5 m	20	Røde plader, gråt tag	Uændret
G	Gylletank I	1986	794 m ³	5 m			
H	Gylletank II	2001	2480 m ³	4 m			
I	Ensilagepladser, nye	2009 ?	4 stk á 12x50 m				
J	Møddingsplads	1986	6x15 m				

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 3 (2/2)– Husdyrbrugets indretning

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 5 – Dispensationsansøgning ensilageplads

Holstebro kommune
Teknik og Miljø
Natur og Miljø – Nina Kraner
Nupark 51, 1. sal
7500 Holstebro

INDGÅET
23 JULI 2010
Natur og Miljø

www.byggeri-teknik.dk
info@byggeri-teknik.dk
tlf. 97 13 12 11
fax. 99 99 23 30
Birk Centerpark 24
7400 Herning

Sagsnummer: 10365

Herning, den 15-7-2010

Vedrørende: Dispensationsansøgning vedr. plansiloplacering hos Bent Klausholt, Skivevej 50, Ejsing, 7830 Vinderup

Der ansøges om dispensation for afstandskrav til naboskel og til fælles privatvej fra plansiloanlæg.

Afstand til	Lovkrav	Ønske
Naboskel	30 meter	15 meter
Fælles privat vej	15 meter	10 meter

Der findes 3 mulige placeringer på ejendommen Skivevej 50, (se vedlagte skitsetegning) og vi ønsker ovenstående dispensation, således placering nr. 1 kan blive en realitet.

Placering nr. 1:

Fordele:

Dispensationen ønskes, fordi denne placering rent logistikmæssigt passer bedst til gårdens daglige drift. Den vil nemlig betyde, at man kan placere fodervognen et sted, og samtidigt læsse tilskudsfoder fra foderladen og ensilage fra plansiloen uden at flytte vognen. Det vil også minimere risikoen for foderspild omkring ejendommen på ikke befæstige arealer.

Det er et stort ønske at holde foderlæsningen samlet, og da den eksisterende foderlade i fremtiden skal fungere, som tilskudsfoderlager, er dennes placering givet og plansiloen ønskes derfor tæt på.

En anden årsag til den ønskede placering er, at ca. 2/3 af gårdens grovfoderarealer ligger vest for ejendommen og altså kun 1/3, der ligger på den side af ejendommen, hvor de to øvrige placeringsforslag ligger op til.

Plansiloen kan ikke flyttes længere mod syd uden det vil medføre store omkostninger til jordarbejdet pga. terrænstigninger og det vil samtidig igen ikke gøre foderlæsning fra et sted muligt.

Såfremt der opnås dispensation, vil der blive ansøgt om lov til at flytte den private fællesvej væk fra foder-/gårdområdet og over til læhegnet i skel. Der gives en mundtlig tilkendegivelse af at denne flytning af vejen er mulig. En flytning, som vil give en mere fredelig og ugeneret vej for naboen.

Ulemper:

Plansiloanlægget vil kræve denne dispensation i forhold til afstand til skel og vej.

Naboer:

Såfremt det ønskes, kan der fremskaffes underskrifter fra både naboen, som har skel op mod den forslåede placering, samt ejeren af det sommerhus, som har vejret på den vej, der foreslås flyttet, på, at de ikke har indvendinger mod at der gives en dispensation. En tilkendegivelse som er fremsat mundtligt.

Placering nr. 2:

Fordele: Anlægget kan placeres uden dispensation.

Ulemper:

Denne placering er rent logistikmæssigt dårlig i forhold til gårdens daglige drift. Den vil nemlig betyde, at man skal flytte fodervognen mellem man læsser tilskudsfoder fra foderladen og ensilage fra plansiloen. Det vil øge risikoen for foderspild omkring ejendommen på ikke befæstede arealer. Og altså også på den private fællesvej

Det er et stort ønske at holde foderlæsningen samlet, og det kan ikke lade sig gøre med den placering.

En anden årsag til, at denne placering ikke er ønskelig, er, at ca. 2/3 af gårdens grovfoderarealer ligger vest for ejendommen og altså kun 1/3, der ligger på den side af ejendommen, hvor dette placeringsforslag ligger op til. Det vil give meget mere trafik omkring gården i de dage, der ensileres.

Såfremt der denne placering skal vælges, vil der IKKE blive ansøgt om lov til at flytte den private fællesvej væk fra foder-/gårdområdet og over til læhegnet i skel. Det vil betyde mere færdsel på vejen både dagligt og i ensileringssæson.

Naboer:

Ejeren af det sommerhus, som har vejret vil opleve mere trafik på vejen, da den ikke flyttes og vil blive yderligere befærdet, fordi der dagligt vil blive foderkørsel på vejen. Dette vil også betyde øget risiko for foderspild på vejen, da der så skal læsses foder både i foderladen og i plansiloanlægget dagligt.

Der vil, når der ensileres 3-5 gang om året, også blive en væsentlig øget trafik på vejen omkring ejendommen.

Placering nr. 3:

Fordele: Anlægget kan placeres uden dispensation.

Ulemper:

Denne placering ville aldrig blive valgt, pga. placeringen foran stuehuset. Den ville tage hele udsynet, og derudover har placeringen samme svagheder som placering 2

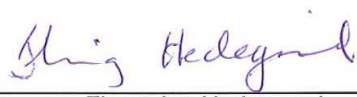
Naboer:

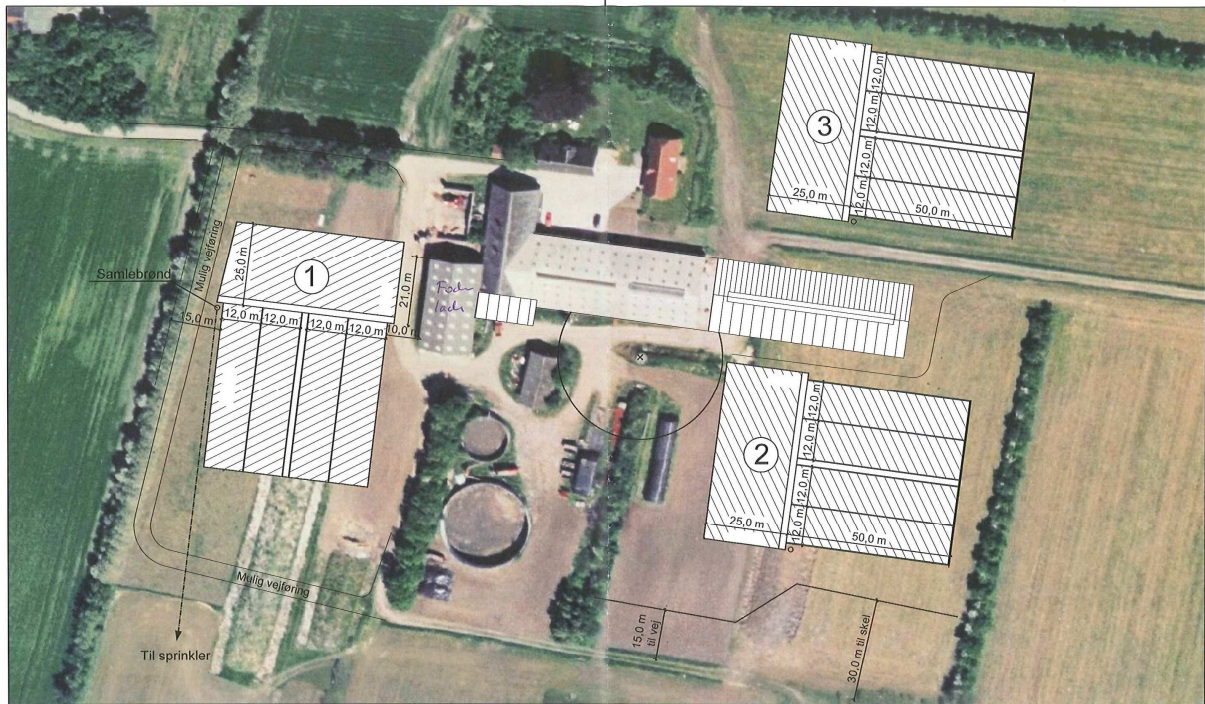
Som placeringsforslag 2.

Såfremt der er spørgsmål eller uklarheder som ønskes afklaret, kan I henvende jer til undertegnede (Flemming dog først igen i uge 32 efter ferien)

Med håb om positiv tilbagemelding og venlig hilsen

Bent Klausholt
Ejer

Flemming Hedegaard
Chefrådgiver, Byggeri & Teknik I/S

Ubenævnte mål er i mm. Der må ikke måles på tegningen. Denne tegning må ikke kopieres, overlades eller anvendes til andet formål uden tilladelse.

 BYGGERI & TEKNIK I/S ● Birk Centerpark 24 7400 Herring Tlf.: 97 13 12 11 Fax: 99 99 23 30 ● Hjemmeside: www.byggeri-teknik.dk	
Bygherre: BENT KLAUSHOLT SKIVEVEJ 50, EJSING 7830 VINDERUP Tlf.: 9744 6023 Mobil: ---- E-mail: ---- Byggeadr.: ---- Mat.nr.: ----	Init: FH/HO Dato: 15.07.2010 Mål: 1:1000 E-mail: FH@BYGGERI-TEKNIK.DK Sags nr.: 10365 PLACERING AF PLANSILOER Emne: SITUATIONSPLAN Godkendt: Tegningsnr.: 10365_SITPLAN

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 6 – Beredskabsplan

Beredskabsplan

Beredskabsplan

For

Bent Klausholt
Skivevej 50
7830 vinderup

INDLEDNING	2
TELEFONNUMRE	3
BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS.....	4
OVERLØB AF GYLLE, INSTRUKS	5
KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS.....	6
STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE	7
STRØMSVIGT INSTRUKS.....	8
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER.....	9
Bilag Kort over ejendommen.....	11
Bilag B Kort over udløbspunkter fra dræn til vandløb	15

Udarbejdet af ejer Bent Klausholt og miljøkonsulent Karen V. Thomasen

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

INDLEDNING

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i rød mappe på kontoret i staldbygningen

Kopi af beredskabsplanen findes i hænge mappe på kontoret i stuehus.

Kort materiale, se bagerst i mappen.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsuring)
- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
- vt. fald/kote mod vandløb/dræn/brønde og boringer

.

Husk !

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon står i kontoret i stald eller køkken i stuehus og har nr. 97446023

Miljømyndighed kontaktes på telefon	96117557	eller 112
Redningsringen kontaktes på telefon	97820411	dag eller nat
Brandvæsen kontaktes på telefon	96117770	eller 112
Lægevagte kontaktes på telefon	70113131	dag eller nat
Tandlægevagte kontaktes på telefon	40515162	dag eller nat
Landbocenteret kontaktes på telefon	96296666	dag
Dyrlæge kontaktes på telefon	97441068	dag eller nat
Foderstofforretning kontaktes på telefon	97131322	dag
Elektriker kontaktes på telefon	97441553	dag eller nat
Smeden kontaktes på telefon	97441700	dag eller nat
VVS kontaktes på telefon	20203594	dag eller nat

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der **ikke** kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet - RING 112 – og oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra

Hvad er der sket og at det er en gårdbrand

Er der tilskadekomne - hvor mange –

Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren, Bent Klausholt på tlf. 97446023 eller 22176123

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet
oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed

Hvor det brænder

Brandens omfang

Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen: ***Traktor med frontlæsser i maskinhus eller minilæsser i silohus***

OVERLØB AF GYLLE, INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112 oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra

Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud

Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, Bent Klausholt på tlf. 97446023 eller 22176123

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 96117557 eller 112

Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til drænbrønd placeret bagved foderhuset (se bilag).

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle. Er gyllen løbet til dræn skal der laves en opdæmning af grøften/vandløbet nord for stuehuset med en bigballe

Hvis gyllen løber i vandløbet vil det påvirke Smalle Å, som løber til Sønder Lem Vig. Der er ingen dambrug på denne strækning.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Traktor med frontlæsser i maskinhus eller minilæsser i silohus

KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie - RING 112 – og oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra

Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud

Om der er risiko for forurening af vandløb ,drikkevand

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren Bent Klausholt på tlf. 97446023 eller 22176123

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. tlf. 96117557 eller 112

Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til drænbrønd placeret (se vedlagte kort).

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art. Er f.eks. olie løbet til dræn kan man lave en opdæmning af vandløbet med en bigballe (se vedlagte kort)

Hvis mælk, kemikalier eller olie er løbet i vandløbet vil det påvirke Smalle Å og derefter Sdr. Lem Vig. Ingen dambrug på vejen.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen **Traktor med frontlæsser i maskinhus eller minilæsser i silohus**
I maskinhuset findes der savsmuldspakker og kattegrus der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand

Hovedhanen sidder i gården, se bilag

Elektricitet

Hovedafbryder og eltavle sidder i hjørnet af stalden – se bilag.

Nye 10, 16, 25, 63 ampere sikringer opbevares ved eltavlen.

Der bruges automatsikringer.

Afbryder til overpumpning til gylletanken sidder ved fortanken (nødknop) ellers ved el-måler.
Afbryder til robotter i kontoret i stalden .

STRØMSVIGT INSTRUKS

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Nødstrømsgenerator startes op ved strømsvigt med traktoren.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opslugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtigt indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

Kort over ejendommen.

Lyserrøde streger er vandløb og åbne grøfter. Brønd fra ejendom løber i grøften, som derefter løber til Smalle Å. Al evt. udslip bremses op i grøften.

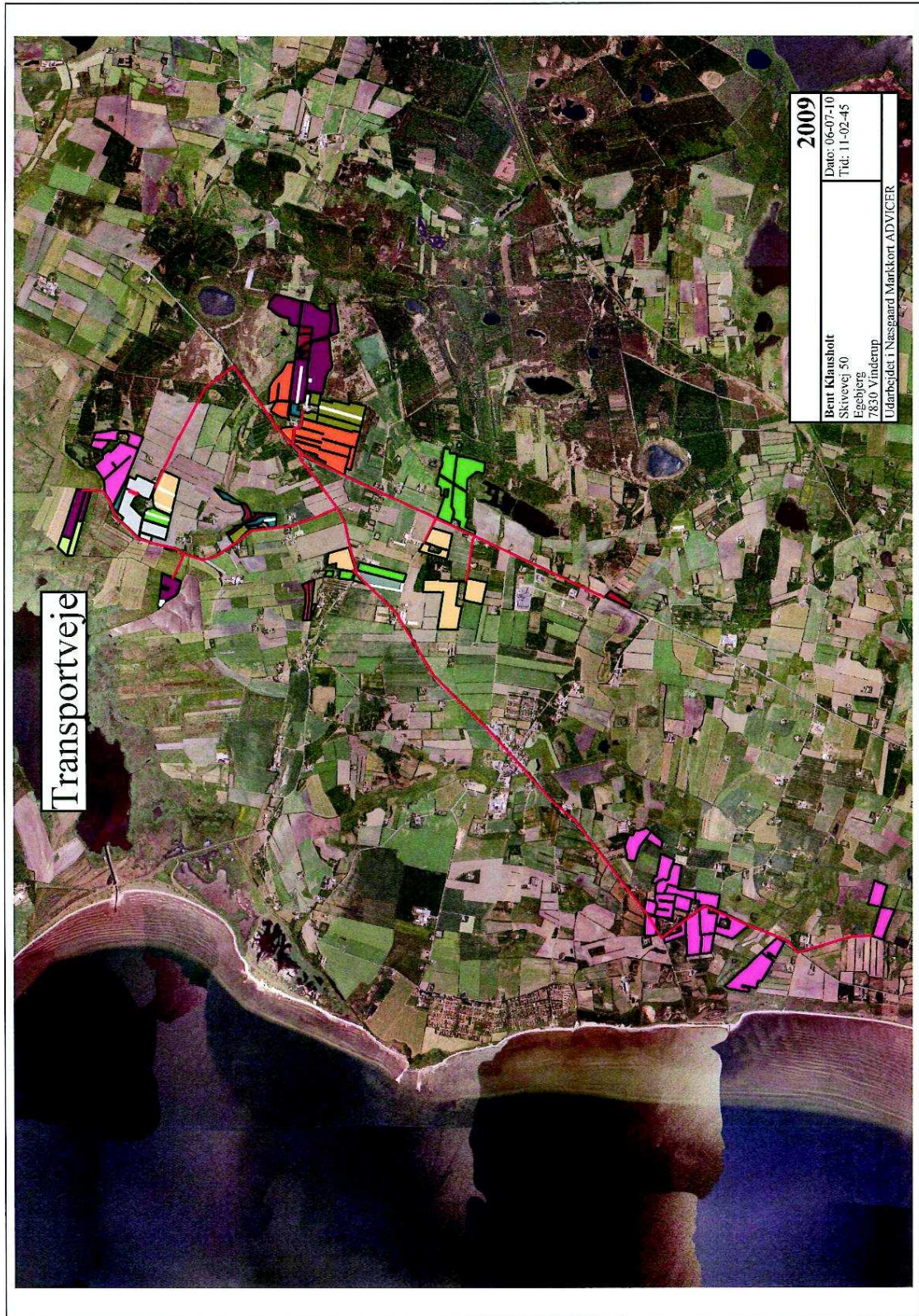

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 7 – Gylletransportruter

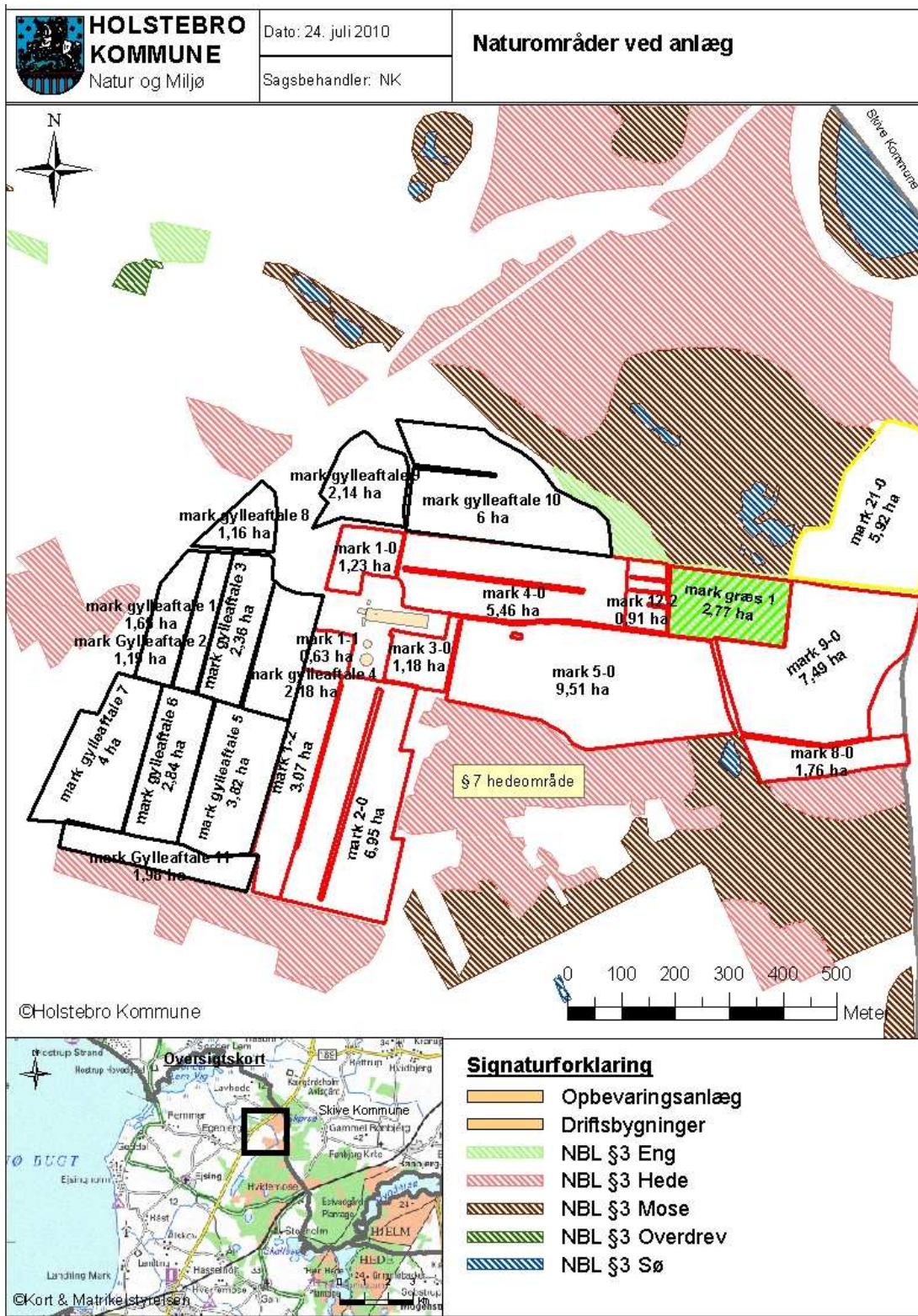

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 8 – Naturområder omkring husdyrbrugets anlæg

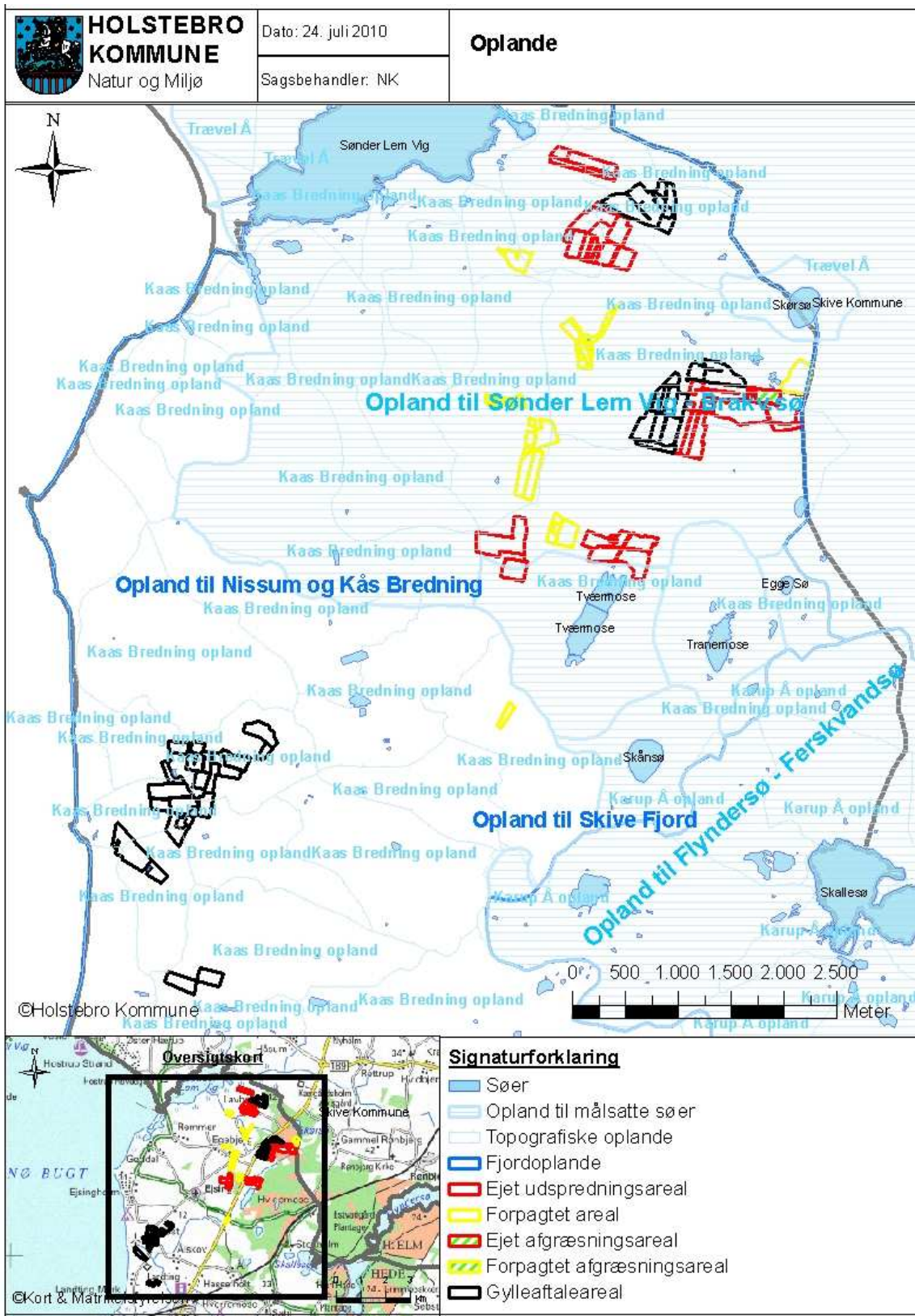

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 9 – Udbringningsarealer og oplande

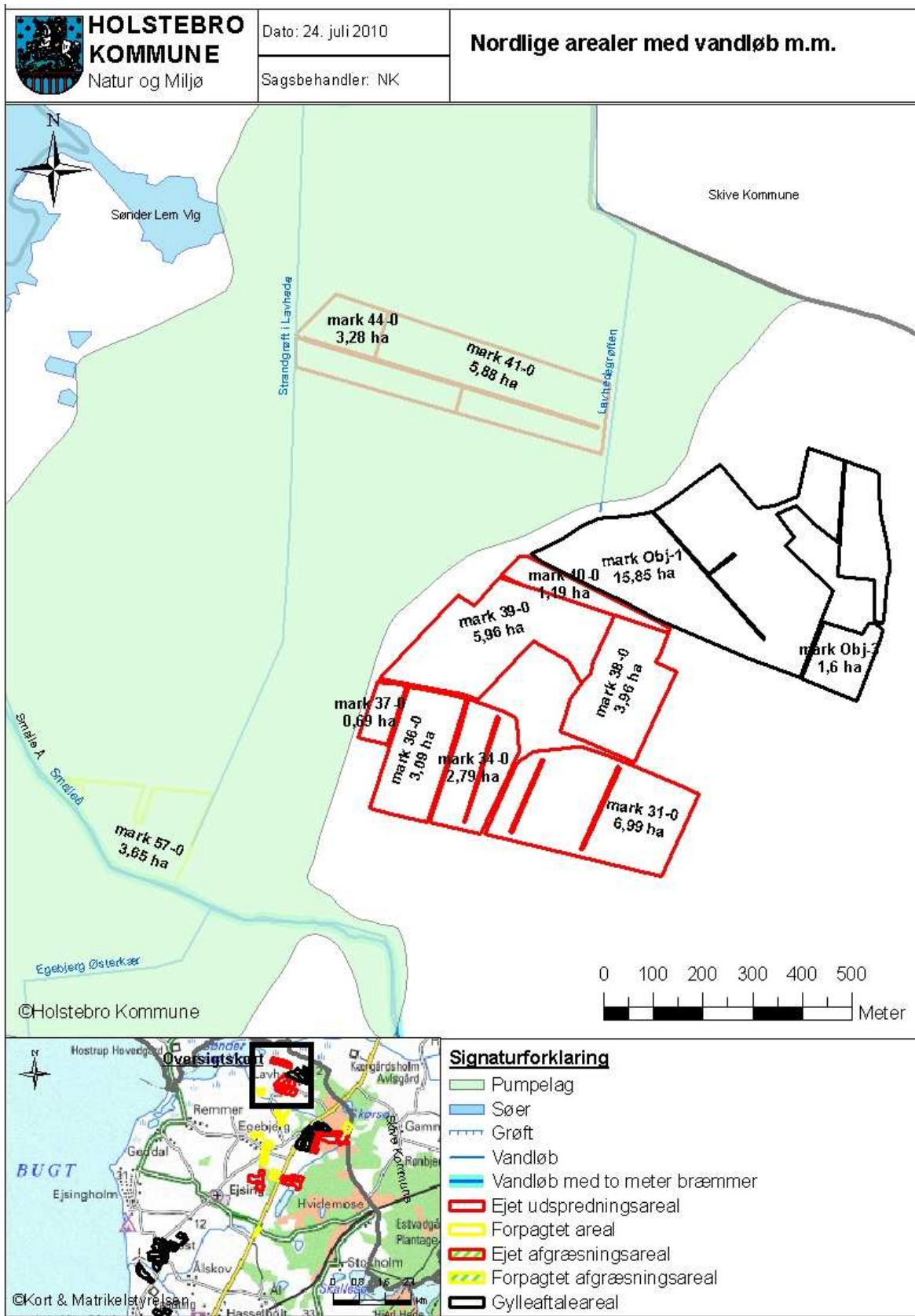

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 – Nordlige arealer med vandløb m.m.

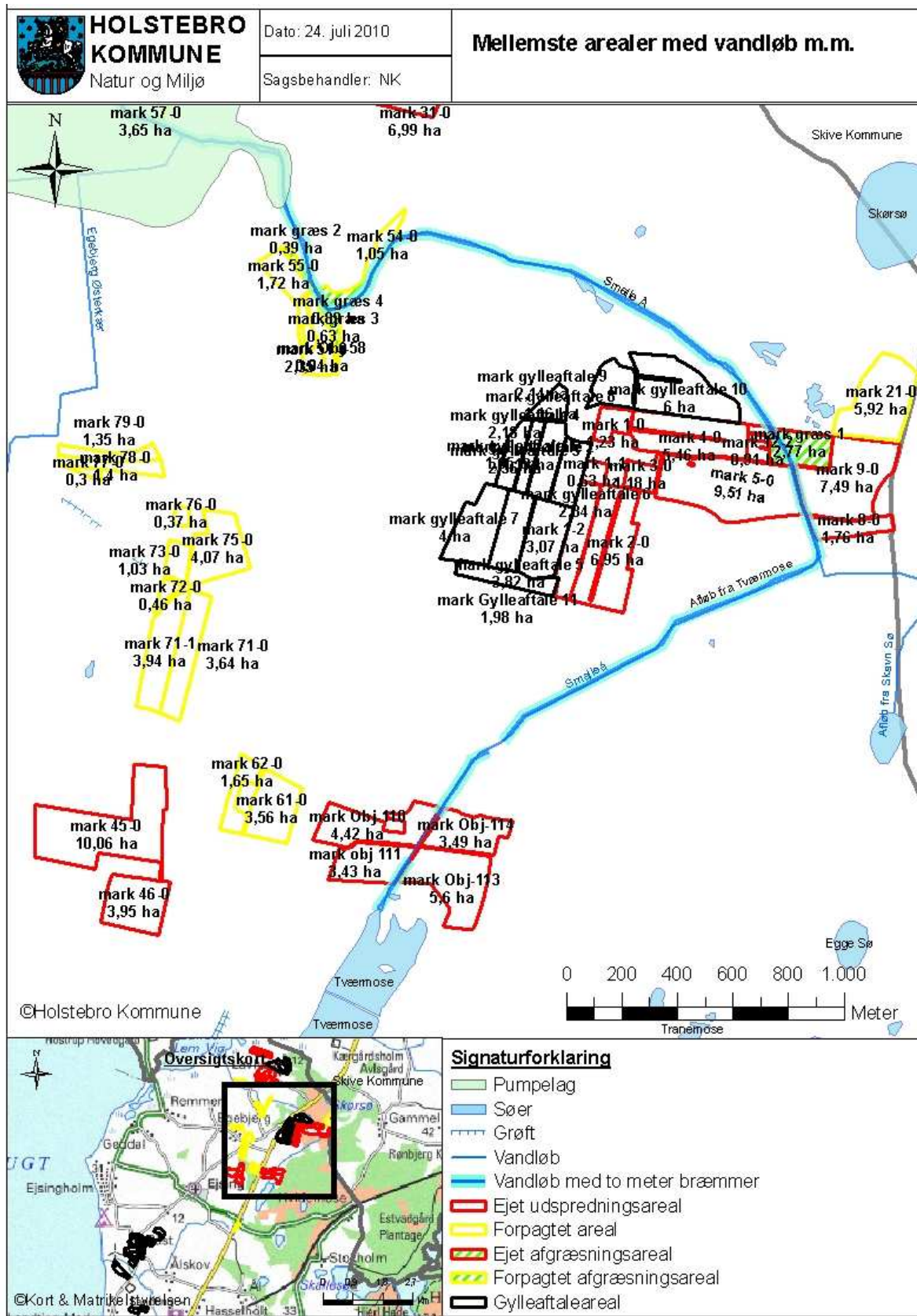

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 11 – Mellemste arealer med vandløb

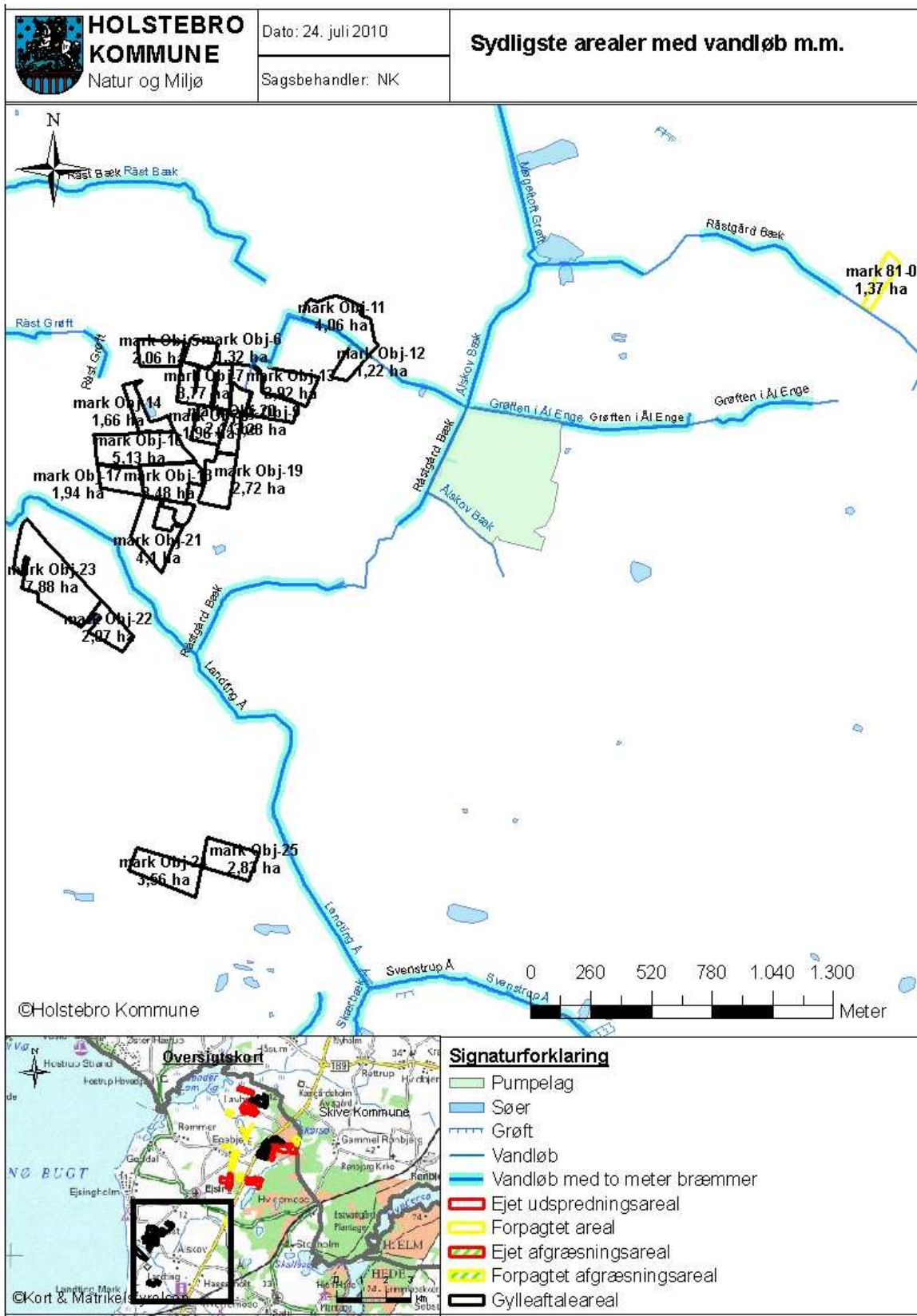

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 12 – Sydligste arealer med vandløb

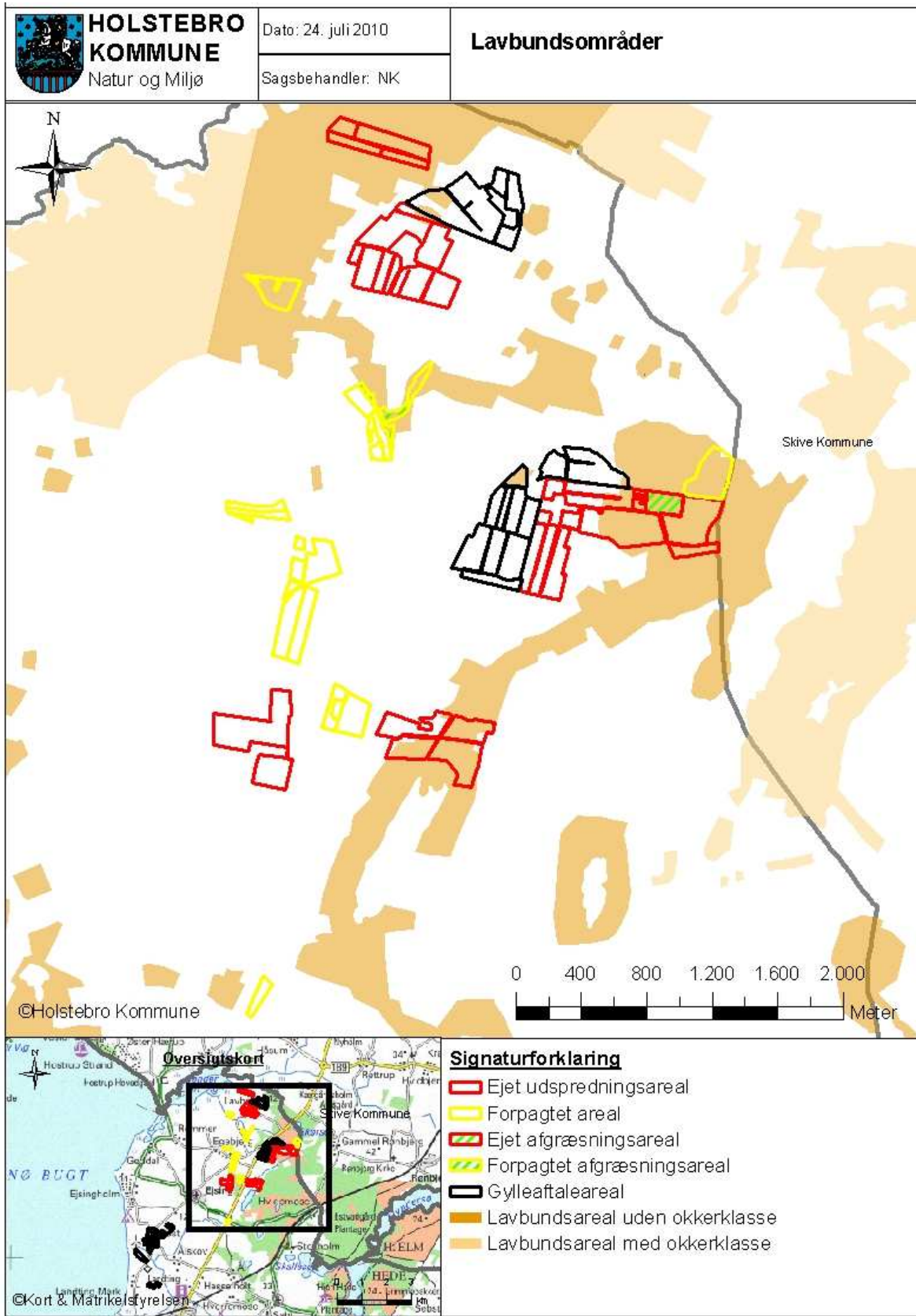

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 13 – Lavbundsarealer

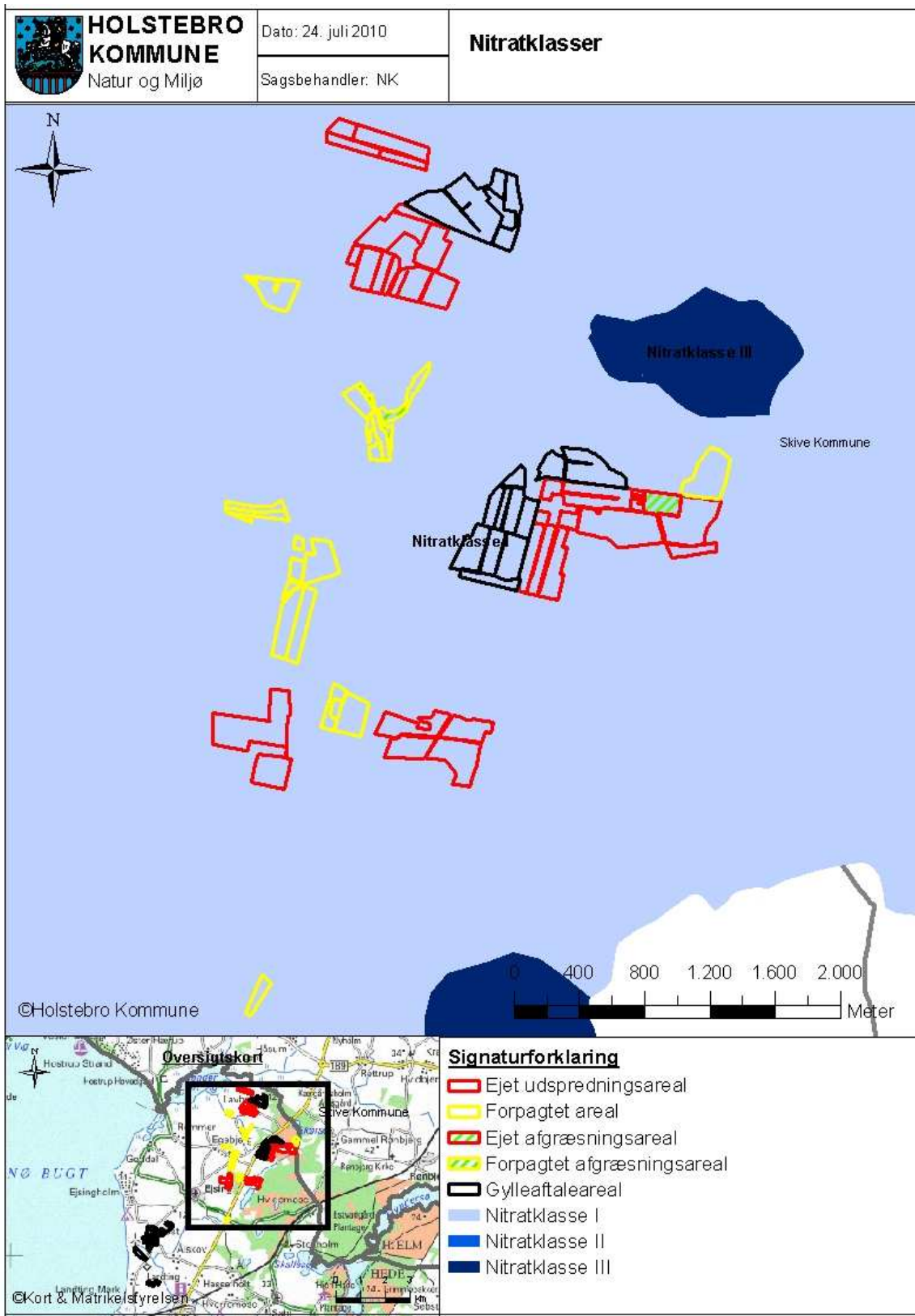

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 14 – Risikoområder for nitratudvaskning (nitratklasse)

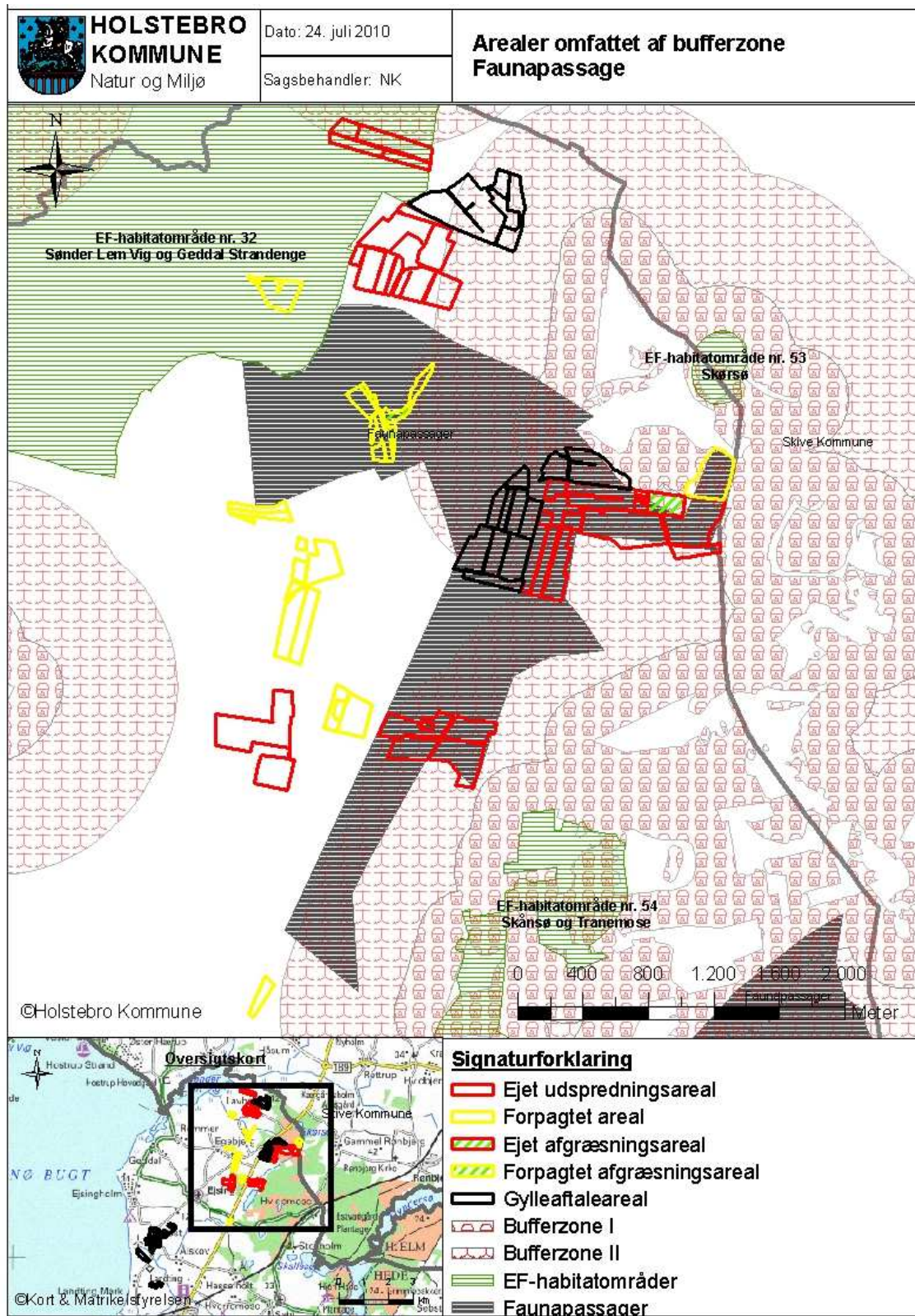

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 15 – Habitatområder, bufferzoner og faunapassage på udspretningsarealer

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 16 – Driftsjournal

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsernes vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå. De angivne skemaer og oplysninger kan erstattes af bilag, hvis disse indeholder tilsvarende oplysninger, som er opstillet på en overskuelig måde.

PRODUKTIONSKONTROL PR. PLANÅR					
Egenkontrol 01/08-31/07 _____					
Dyreart	Maksimalt antal DE	antal dyr	DE pr. dyr	DE	± DE

*Kan erstattes af udskrift fra Dansk Kvæg, hvor dyrearter og alders- eller vægtintervaller er anvendt

ENSILAGE / KOMPOST I MARKSTAKKE	
1. Find kortbilag og tegn markstakkenes placering ind	
2. Skriv dato ud for den indtegnede markstak.	
3. Kontroller at der ikke har ligget markstakke på samme placering inden for de sidste 5 år.	
4. Noter ny dato på kortet, når stakken er brugt og fjernet fra marken (maksimalt 24 mdr.).	
Husk at kontrollere at afstandskrav er overholdt for hver enkelt markstak:	
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Husk at gemme kortbilag i 5 år.

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE							
Gyllebeholder nr.	Størrelse	Dato for eftersyn	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation

LOGBOG FOR TELTOVERDÆKNING AF GYLLEBEHOLDER					
Beholder	Dato for skade	Dato for manglende overdækning	Årsag til skade eller manglende overdækning	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

MÆLKEKØLINGSANLÆG		
Handling	Dato for vedligeholdelse	Dato for kontrol

Husk at gemme kopi af kontrolrapporter.

ENERGIGENNEMGANG AF HUSDYRBRUGET			
	Dato	Forslag	Tiltag
Gennemgang af husdyrbruget af en energifaglig person			

Skal gennemføres minimum hvert 5. år.

Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

EL, VAND, BRÆNDSTOF	1. kvartal			2. kvartal			3. kvartal			4. kvartal		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
år:												
El [kWh]												
Vand [m ³]												
Brændstof												
..												
..												

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927